National Library
Bibliothèque nationale
AUG 11 1983
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

B103 / c / 1914

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 31 **SESTDIENA, 1983. GADA 30. JŪLIJĀ** **33. GADS** **SATURDAY, JULY 30, 1983.**

SECOND CLASS MAIL **REGISTRATION NUMBER 2249** **CENA 1 DOLARS**

Visiem nevar iztapt

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Augusta pēdējā nedēļā lasītāji šogad varēs tikties ar rakstītājiem gadskārtējās preses dienās Kanadas Sidrabenē. Rīkotāji sola daudzpusīgu programmu. Arī mūsu laikraksts aicināts piedalīties diskusijās un citās izdarībās. Esmu iecerējis šajā sanāksmē aizstāvēt savu žurnālistikas disertāciju, izvēloties temu — Par ko jāsmejas un par ko jāraud.

Jau pagājuši 35 gadi, kopš, veclatvieša Konrada Dobeļa aicināts, es uzņēmos pirmā Kanadas latviešu laikraksta Brīvais Latvietis vadību 1948. g. vasarā Edmontonā. Drīz pēc tam Toronto piedzima vēl divi periodiski izdevumi, un vajadzēja turpat divus gadus, lai, vadoties no veselā prāta, trīs latviešu laikrakstu vietā gaismu ieraudzītu Latvija Amerikā. Laikraksts, tāpat kā mazāka apmēra periodiskas publikācijas, ir kalpojis ne tikai Kanadas latviešiem vien. Tas izveidojies par globālu nacionālu latviešu vienotāju ar līdzstrādniekiem un lasītājiem visās zemēs, kur vien savas dzīves gaitas brīvā pasaulē vada mūsu politiskie bēgļi.

Šogad paiet 161 gads, kopš Jelgavā sāka iznākt pirmais laikraksts latviešu valodā — Latviešu Avīzes. Šī vēsturiskā izdevuma 1822. gada 15. janvāŗa 1. numurā nezināms ievadnieks rakstīja: „Mehs tādehl wissus sawus gohdigus lassitājus, augstus kā mazus, itt mihligi luhdzam ja warr buht kahdu leetu eeksch scheem Awiseem atrohn, kas viņņeem nepatihkama jeb, kā arri warr trahpities, paruhkta un ne smekkiga buhtu, lai muhs tuliht ne pazuddina, bet jelle apdohma, ka ne warr, nedz visseem padohmeem paklausiht, nedz arri itt wisseem cilwekeem allaschin par prahtu darriht.—"

Arī šodien pēc 161 gada latviešu laikrakstam ir jāatzīst, ka „...nevar nedz visiem padomiem paklausīt, nedz arī it visiem cilvēkiem allažiņ par prātu darīt." Tas sevišķi būtu jāiegaumē šajā mūsu tautai tik kritiskajā laikā, jo laikraksts nedrīkst novirzīties no vienīgā pareizā ceļa, nedrīkst kļūt par tukšu sadzīves spoguli vai ļaunākā gadījumā pat par glēvu laipotāju.

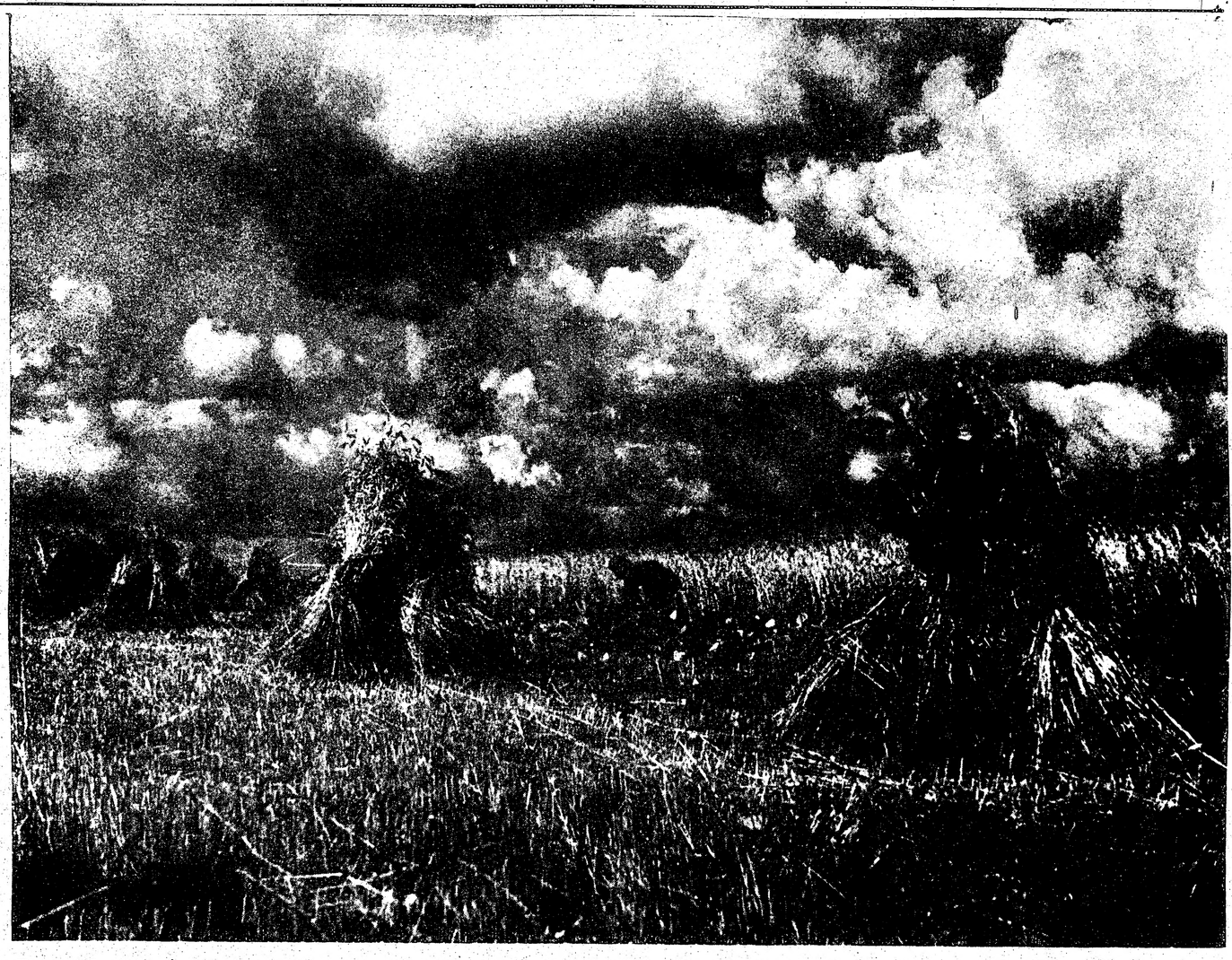

Pret rudens pusi.

Objektīva kritika ir vēlama. Protams, arī atzinības vārdus redakcija labprāt uzklausa. Mums jānorāda, ka netrūkst arī tādu padomdevēju, kas nāk tūliņ ar ultimātu — ja viņu raksts negrozītā veidā neieraudzīs dienas gaismu, atsauks abonementu. Tikai retais ultimātists savus draudus arī īsteno. Viņa vietā drīz vien rodas cits lasītājs, kas pilnībā novērtē laikraksta nacionālpolitisko noslieci.

Mūsu laikraksta ideoloģiskā nostāja ir vairākkārt deklarēta, un lasītāju skaita pieaugums tieši pēdējos gados tikai liecina, ka latviešu sabiedrībai nacionāls laikraksts nepieciešams.

Ka mēs esam uz pareiza ceļa, to varbūt vislabāk apliecina čekas propagandas izdevuma nepārtrauktie nevarīgo dusmu izvirdumi, kas izpaužas klišejiskā ķengu un melu savārstījumā. Čekas sunītim par Judasa grašiem ir jārej, un viņš arī rej. Ielaisties jebkādā polemikā ar ienaidnieka netīriem pakalpiņiem būtu neattaisnojami.

Tā dēvēto kultūras sakaru inde ir samulsinājusi arī vienu otru godīgu cilvēku. Tā nesen kāds Kanadas latvietis, kas mīl, lai viņu dēvē par filantropu, ieradies Venecuelā, kur prasījis turīgam turienes latviešu rūpniekam dot līdzekļus okupētās Latvijas dzejdaŗa grāmatas publicēšanai. Venecuelas nacionālais rūpnieks, kuŗa vārds plašākai latviešu sabiedrībai nav pazīstams, Kanadas ciemiņam vienkārši parādījis durvis. Ar to nav teikts, ka tikpat turīgais naudas prasītājs būtu jāsit krustā. Atgriezies pie skaidra prāta nekad nav par vēlu.

Pēdējā laikā čeka psiholoģiskā kaŗā lieto jaunu paņēmienu. Tā bieži nesauc vairs savus pretiniekus par reakcionāriem, kaŗa noziedzniekiem vai kaŗa kūdītājiem. Jaunais sauklis ir „vienpusīgo sakaru apkaŗotāji ir vienības šķēlēji." Mēs varam iedomāties, cik gan Rīgas čekistiem tuvu pie sirds stāv trimdas latviešu vienotība. Uz šī čekas makšķeres āķa var uzķerties atsevišķi individi, kas patiesi domā, ka mīļā miera dēļ, atdodot velnam tikai mazo pirkstiņu, pasaule jau bojā neies.

Milvoku dziesmu svētku simfoniskā koncertā neatskaņoja G. Pones Avanti. Kad rīkotājiem radās šaubas, G. Pones pārstāve vēstulē brīdināja, lai iedomājoties, kādas sekas būšot, ja amerikāņu prese dabūšot zināt, ka Pones, kas sevi uzskata par latviešu izcelsmes amerikāni, darbs tikšot noņemts no svētku programmas zināmas jaunfašistu grupas spiediena dēļ. Simfoniskā koncertā amerikāņu diriģents klausītājiem paskaidroja, ka Pones darbs netiks atskaņots tādēļ, ka Milvoku simfoniskam orķestrim nav bijis nedaudzos mēģinājumos pa spēkam to sagatavot. Jauka izeja! Virsdiriģents R. Zuika norādīja, ka Pones darba atskaņošanai būtu nepārredzamas sekas kā politiskā ziņā, tā arī līdzīgu svētku sarīkošanā nākotnē. Arī mūsu laikrakstam bija jādzird pārmetumi par milvokieša M. Ludeka vēstules ievietošanu. Bet viss tas tagad pieder pagātnei.

Vankuverā patlaban notiek Pasaules baznīcu padomes kongress. Tajā mūsu pārstāvji ar archibīskapu A. Lūsi priekšgalā mēģinās aizstāvēt okupētajā Latvijā vajātos ticīgos. Kongresa laikā jau notikušas demonstrācijas, kuŗās Pasaules baznīcu padome apzīmēta par KGB frontes organizāciju, jo fundamentālo baznīcu garīdznieki norāda uz lielajām naudas summām, ko šī organizācija piešķīrusi, atbalstot arī marksistu un ļeņinistu terroristus.

Drīzumā okupētajā Rīgā kādreizējā archibīskapa katedrālē Māras (bij. Doma) baznīcā, kas tagad pārvērsta par koncertzāli, pabeigts uzstādīt Rietumeiropā izlabotās slavenās katedrāles ērģeles.

Ir zināms, ka sakaru komitejas taustekļi svinīgajam ērģeļu atklāšanas koncertam mēģina sazvejot vairākus prominentus svešatnes latviešu māksliniekus. Vilinājums patiesi ir liels — mūzicēt uz pasaules slavenā instrumenta, pie tam visi ceļa izdevumi segti un piedāvāta vēl mīļa uzņemšana sirmajā Rīgā. Jācer, ka mūsu ievērojamie mākslinieki, sākot ar Ozoliņu un Rundāni, neiekritīs šīs čekas lamatās.

Aiz šī mākslas koncerta patiesībā slēpjas viltīgs propagandas gājiens — pierādīt, ka jaunās paaudzes trimdas latviešu māksliniekiem nav nekādu iebildumu, ja okupantu vara pārvērtusi dievnamu par koncertzāli.

„Allah ceļi esot neizdibināmi", pirms testamenta sastādīšanas teicis ajatola Komeini. Viņš izraudzījis 96 mullu lielu pēcnācēju pulku un piedevām licis apcietināt visus vadošos irāniešu komūnistus. Arī čekas soļi ir bijuši brīžiem dīvaini. Tā nupat okupētās Latvijas apmeklējumā līdz kreklam izkratīts par progresīvu uzskatīts trimdas latviešu danču meistars. Varbūt arī viņam tagad atdarīsies acis.

Ja jūs patiesi gribat zināt, par ko jāraud vai jāsmejas trimdas laikraksta redaktoram, tad jums 26. augustā jābrauc uz Sidrabeni. Mēs varēsim izmainīt domas arī par vienības šķēlējiem, fašistiem, kangariem un padebatēt arī par kaŗa gājienu iemigušās rietumu pasaules atmodināšanai. Uz tikšanos un redzēšanos!

Aleksandrs Ķegumnieks.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1983. GADA 30. JŪLIJĀ, 31. NUMURS.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tāda summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas

Vašingtonas grāmatai naivo ķeršanai Rīgā radies brālītis angļu valodā. **Dadža zīm. LA.**

Viktors Kalniņš

Tērauda vietā čuguns

Parasti padomju propaganda lepojas ar smagās rūpniecības panākumiem. Padomju pilsonim jau no skolas sola iekaļ smadzenēs, ka cilvēku labklājība atkarīga no tērauda un čuguna kvantuma. Patiešām, padomju vadītāji visu laiku neproporcionāli lielu vērību piegrieza smagajai rūpniecībai, salīdzinot ar plaša patēriņa preču ražošanu. Lai cik tas skanētu paradoksāli, padomju metallurģija, lai gan Kremļa vadītāji varen nopūlas, pārdzīvo krizi. Tas savukārt negātīvi atsaucas uz mašīnbūvniecības rūpniecību. Jāpiebilst, ka Latvijā vienīgo metallurģisko rūpnīcu ,,Sarkano metallurgu'' Liepājā nekādā ziņā nevar salīdzināt ar Krievijas vai Ukrainas metallurģiskajiem milžiem, tādēļ Latvijas statistiskajās atskaitēs tai ir ierādīta necila vieta, salīdzinot ar vissavienības statistiku.

Septiņdesmito gadu laikā metallurģijas attīstībai atvēlēja vairāk par 30 miljardiem rubļu. Nedrīkst aizmirst, ka metallurģija ir arī militāri rūpnieciskā komplekša pamats, bet tur, kur skaļ bruņošanās intereses, padomju valdība neskopojas.

Sākot ar 1974. g. Pad. savienība ieņem pirmo vietu pasaulē tērauda ražošanā. Aizrijusies no jūtu pārpilnības, padomju prapaganda paziņoja, ka Pad. savienība gada laikā saražo vairāk tērauda un čuguna nekā Anglija, Vācija, Francija un Italija kopā. Bet kā visus šos uzvaras kliedzienus savienot ar pieaugošo metalla trūkumu Padomijā? Par to varu spriest gan no paša pieredzes, kad strādāju miniautobusu rūpnīcā RAF, gan no sarunām ar padomju inženieriem dažādās pilsētās un republikās, gan no oficiālajiem padomju dokumentiem.

1980. g. Centrālkomitejas plēnums izskatīja jautājumu par melnās metallurģijas darbību un bija spiests konstatēt, ka pilnībā netiek nodrošināts tautsaimniecības pieprasījums pēc metalla. Vaina — lēna kvalitatīvu pārmaiņu norise metallurģijā. Pārtulkojot šo formulējumu parastā valodā, tas nozīmē, ka padomju metallurģija techniski ir atpalikusi. Atpaliek ne tikai techniskā baze, bet arī metalla kvalitāte.

Daži tautsaimnieki uzskata, ka techniski padomju metallurģija ir atpalikusi no attīstītajām brīvās pasaules valstīm par 30 gadiem. Vēl viens ļoti svarīgs moments: tautas saimniecībai nav vajadzīgs metalls vispār, bet konkrēts metalls ar noteiktiem techniskiem rādītājiem, kā nu kuŗai nozarei. Un tieši speciālizācijā padomju metallurģija ir bezspēcīga. Pietiek ar vienu vienīgu piemēru, lai saprastu, cik dziļā krizē nonākusi padomju metallurģija. Astoņdesmito gadu sākumā no 140 velmējumu veidiem, kas ir vajadzīgi mašīnbūvniecībai, padomju metallurģija neizgatavoja vismaz kādu pusi.

Padomju melnās metallurģijas pamatu sastāda domnu ražošanas process. Apmēram 60 proc. no visa čuguna kausē domnās. Līdz šim laikam ceļ jaunas domnas, piemēram, Novoļiperckas metallurģiskajā rūpnīcā Krievijā. Bet visā pasaulē metallurģi domnas uzskata par vakardienu. Japāna pilnīgi atteicās no domnām, ASV Pitsburgā ,,United State's Steel'' sabiedrībai 1981. g. bija septiņas domnas, bet tagad palikusi tikai viena. Vispārējā tendence tagad ir domnu un martenkrāšņu aizstāšana ar konvertoriem un elektriskajām krāsnīm. No visa tērauda, ko pagājušajā gadā izkausēja ASV, vairāk nekā 80 proc, iegūti ar jauno technoloģiju, kamēr Pad. savienībā — tikai nedaudz vairāk par 20 proc. Bet jāņem vērā, ka arī ASV metallurģija techniskā ziņā atpaliek no Japānas.

Bet Pad. savienībā metallurģijas problēmas netiks atrisinātas tuvākā laikā, ne arī nākošajā desmitgadē. Īpaši asu trūkumu padomju saimniecība izjūt, kad ir vajadzīgs kvalitātīvs un speciāls metalls; tērauds mašīnām, kas darbojas smagos klimatiskos apstākļos, piemēram, Sibirijas ziemeļos, naftas un gāzes vadu caurules ar pastiprinātu izturību, tērauda loksnes ar antikorozijas segumu. Visu to vajadzēs iepirkt Rietumos.

Visdīvainākais ir tomēr nevis techniskā atpalicība, bet galīgais plāna chaoss padomju saimniecībā. Maskavas plāna komiteja nespēj noteikt tautas saimniecībai nepieciešamo metalla kvantumu. Te ir plānveidīgās saimniekošanas zilie brīnumi. Tā kā visas padomju atskaites par milzīgiem panākumiem izrādās safabricētas, ja jau tik svarīgajā Maskavas valdības nozarē, kāda ir metallurģija, viss slīd lejup.

Lasītāju Vēstules

TRĀPĪTS SĀPĪGĀ VIETĀ

Dr. Aleksandrs Berķis nokaitinājis Maskavas radio Ziemeļamerikas nodaļas galveno komentātoru Vladimiru Posneru.

Kāds lasītājs aizsūtījis Maskavas radiofonam Dr. Berķa lasītāju vēstuli, kas publicēta kādā Floridas laikrakstā. Šai vēstulē Dr. Berķis apsūdzējis Padomju savienību neuzbrukšanas paktu laušanā ar Poliju, Lietuvu, Latviju, Igauniju un Rumāniju, okupējot šīs zemes.

5. jūnijā Posners nolasījis šo vēstuli Ziemeļamerikai domātā radiofona ziņojumā un ņēmies to atspēkot. Vispirms viņš deklarējis, ka Padomju savienība vienmēr tur savus līgumus, ignorējis pārmetumus par līgumu laušanu ar Baltijas valstīm, teikdams, ka esot jau bijuši mēģinājumi izprovocēt Pad. savienību, ka tā līgumu daļu lauzusi, bet tas neesot izdevies. Polija pati esot lauzusi 1939. gada līgumu, atsakoties pievienoties Pad. savienībai cīņā pret Hitleru. Invāziju Rumānijā Posners ignorējis un noliedzis, ka kāds neuzbrukšanas pakts ar Rumāniju pastāvētu. Savas runas beigās Posners nosaucis apvainojumus par melu podu un Dr. Berķi, protams, par meli.

Notikumu gaŗākā lasītāju vēstulē aprakstījis Viljams Heinemanis mums labvēlīgā laikrakstā Union Leader, N. H. Viņš neesot vēsturnieks, bet noskaidrojis, ka līgumi Padomju savienībai ar pieminētām valstīm bijuši un tā tos lauzusi, šīs valstis okupējot. Pad. savienība slepeni vienojusies ar Hitleru par iebrukumu Polijā. Tai laikā tā noslepkavojusi 15.000 poļu Katīnas mežā. Rumānijas neuzbrukšanas pakts nolīgts 1933. g. jūlijā, kā to atzīmējis Miflins (Mifflin) kādā brīvās pasaules izdevumā ,,An Encyclopedia of World History''.

Tālāk Heinemanis mēģina just līdz Posneram, jo viņam taču esot piecjami tikai ,,izdakterētie'' izdevumi un jādarot tas, ko no viņa prasot. Citādi viņš piedzīvošot bijušā komentātora Vladimira Dančeva likteni, kas nosaucis Afganistānas karu par iebrukumu un ziņojis par Pad. savienības terroru šai zemē. Aizgājis pastaigāties un nav vairs atgriezies. Heinemanis apsveic Dr. Berķi ar panākumiem un uzaicina turpināt. Tas esot pagodinājums, ja Maskavas radio nosauc par meli.

Elza Simsone
Takomā.

VECO CILVĒKU VAKARA LŪGŠANA

Kungs, Tu zini, es kļūstu vecāks. Pasargi mani no runāšanas un iedomas, ka man jāizsakās visos jautājumos! Atbrīvo mani no tieksmes iztaisnot citu vainas...

Pasargi mani no nebeidzamas runāšanas par sīkumiem. Dod man spēku būt lietišķīgam.

Slēdz manu muti, kad man rodas vēlēšanās stāstīt par manām sāpēm un slimībām. Gadu gājumā tās palielinās, un mīlestība runāt par tām laika tecējumā pieaug. Māci man zelta likumu, ka daudzreiz man nav taisnība.

Dari mani prātīgu, bet ne ziņkārīgu, palīdzīgu, bet ne valdonīgu Ar manām uzkrātām zināšanām un pieredzi liekas žēl, ka ne katrreiz tos varu izlietot.

Bet Tu zini, Kungs, galā es negribu palikt bez draugiem.''

L. R. Bostonā.

Jaunākās literātūras vēsture

Drīz svinēsim mūsu trimdas 40 gadu jubileju. Tie bijuši rosmīgi un sekmīgi gadi. Kā ir ar dokumentāciju, vēsturi, sevišķi par mūsu literātūru? Ir gan atsevišķi fragmenti, bet ne vienkopus sakopotas vēstures, nedz par trimdu, nedz okupēto Latviju. Viegli var rasties secinājumi — mūsu daiļrade izbeigusies 1940. gada 17. jūnijā. Otrreiz pārspiestā kļūdainā un par trimdas laiku trūcīgā A. Dravnieka Latviešu literātūras vēsture vairs nav dabūjama. Vajadzība pēc tās ir liela — skola, 2x2 un 3x3 nometnes, kursi u.t.t., nemaz nerunājot par parastajiem lasītājiem, literātūras mīļotājiem un atbalstītājiem.

Vai nebūtu laiks nopietni ķerties pie darba? J. Bičolis, kam literatūras vēstures manuskripts ,,gaidīja'' uz izdevēju, ir mūžībā. Tēva ieceri mēģināja (un apsolīja) turpināt (un nobeigt) viņa meita dzejniece Baiba Bičole, bet arī te liekas, neko nesagaidīsim. Ir ziņas, ka Dr. A. Gāters Vācijā diezgan tālu ticis ar šo nodomu, bet nevaļas dēļ līdz nobeigumam paies laiks. Cerēsim, ka darbs nepaliks pusceļā. To gaidīsim. Dr. A. Gāters ir nopietns zinātnieks, bet līdz rezultātam var paiet laiks. Mūsu skolas, mūsu jaunatne, kursanti tik ilgi vairs nevar gaidīt. Pietiktu ar daudz īsāku un vienkāršāku literātūras vēsturi. Kā pie tādas tikt? Kā ir ar kopas darbu? Ņujorkas latviešu skolotāji, kopīgi sadarbojoties, ir sagatavojuši un izdevuši Ābeci, Latvijas ģeografiju u.c. Kā būtu ar literātūras vēsturi? Man ir pārliecība, ka tas būtu vislabākais atrisinājums. Kā teicu, skolām pietiktu ar vienkāršu, informātīvu literātūras vēsturi: biografiju, foto, darbu uzskaiti, ievērojamāko darbu apskati. Ko tajā ietvert? Domāju, ka blakus trimdai der apskatīt (īsumā) latv. literātūru kopš 1940. gada. Okupētās Latvijas literātūru var apskatīt daudz īsāk, ne tikai tāpēc, ka tā mums nav pieņemama, bet tā arī nav dabūjama. Vai mums patīk vai ne, tur literātūra, lai cik bēdīga, pastāv, un ar to baro mūsu tautas vairumu.

Informācijas avoti par trimdu: Dr. B. Jēgera Trimdas izdevumu bibliografija 1940—1970, 3 sējumi. A. Plauža, P. Ērmaņa rediģētās Trimdas rakstnieku biografijas I—III, A. Švābes rediģētā, Stokholmā izdotā Latvju enciklopēdija, 3+1 sējumi. Tapšanā esošā E. Andersona Latvju enciklopēdija 1962—1982, 3 sējumi. A. Baltiņa un A. Cīrules sastādītās Latviešu valodas chrestomatijas, 3 sējumi. T. Zeltiņa sastādītās Dzejas un sejas, Prozas profili u.c. Pamatskolu lasāmās grāmatas ar tur iespiestām īsbiografijām. Periodiskie izdevumi: Ceļa zīmes u.c. Paši autori (dzīvie vai mirušo piederīgie).

Izdevēji? Dabiski — ALA apgāds. Ja tas nevarētu, esmu pārliecināts, ka to izdot neatteiktos privāts izdevējs. Dodiet tikai manuskriptu!

Kādas ir Jūsu domas, ieteikumi, vēlējumi? Mēģināsim ideju virzīt tālāk!

L. Rumaks

Melita Mičule Milvoku svētkos dziedāja Vēstules Pēram Gintam Simfoniskā koncertā un bija arī soliste Garīgā koncertā. Foto V. Jaunkalnietis.

Jāņa Zalcmaņa grāmata izraisa polemiku Zviedrijā

Grāmata BALTUTLAMNINGEN 1946 I DOKUMENT UR SVENSKA UTRIKES-DEPARTEMENTETS ARKIV, ko izdevis zviedru militārās vēstures apgāds Stokholmā, izraisīja negaidīti lielu interesi Zviedrijas presē, televīzijā un radiofonā. Bez tam grāmatas autoru Jāni Zalcmani intervēja arī britu un franču telegrammu aģentūru pārstāvji.

Mēģinot noskaidrot, kādiem toreizējo zviedru valdību locekļiem piedēvējama vislielākā atbildība par šeit internēto baltiešu karavīru likteni, daos laikrakstos minēts, ka izdošanā nebūt neesot vainojams ārlietu ministrs Ostens Undēns vien.

Presē publicētās atsauksmes izlasījuši, lūdzam J. Zalcmani atbildēt uz turpmākiem jautājumiem.

1. Romāna Leģionāri autors P. O. Enkvists Stokholmas vakara laikrakstā Expressen apgalvojis, ka visa vaina gulstoties uz ministru prezidenta P. A. Mansona pleciem. Ko par šo apgalvojumu saka dokumenti?

Z. P.A. Hansons bija valdības galva kā lielās koalicijas, tā arī sociāldemokratu valdībā, kas 1945. gada 31. jūlijā nomainīja pirmāk minēto. Kabineta sēdē 15. jūnijā ārlietu ministrs Chr. Ginters nepiedalījās. Viņa vietā par krievu 2. jūnija ,,priekšlikumu'' izdot Zviedrijā internētos vācu ,,un tādus karavīrus, kas bijuši vācu kontrolē'', referēj Hansons. Sēdes dalībnieku uzdevums bija izšķirties par vienu no diviem atbildes uzmetumiem: izdot internētos Sabiedroto kontroles komisijai tās noteiktā ostā — vai ,,krievu militārām iestādēm''. Kā kabineta, tā arī valdības sēdē, kas notika karaļa vadībā, tās pašas dienas pēcpusdienā ministri vienojās, ka pieņemamāka ir otrā alternātīva. Teksti ir publicēti manas grāmatas 17. un 18. lappusē. — Ievērojot Hansona amatu un prestižu vispār, nav pamata noliegt, ka atbildība par 15. jūnija lēmumu paliek viņa ziņā. — Pateicoties riksdāga pirmās palātas deputātam un ārlietu padomes loceklim Ivaram Andersonam, zinām, ka novembra nogalē un decembra sākumā sabiedriskā noskaņojuma ietekmē kā Hansons, tā Undēns (ārlietu ministrs kopš 31. jūlija), lūkojuši iztapīgo lēmumu anullēt. Ministru E. Vigforsa, G. Strenga un S. Skolda nepiekāpības dēļ vispirms Hansons, tad arī Undēns nolēmuši ievērot vairākuma viedokli.

Ārlietu departamenta archīvā saglabātās dienesta atzīmes par tiešajām sarunām ar krievu sūtni un attiecīgā sarakste visnotaļ pamato secinājumu, ko lasītājs atrod manas grāmatas 87. lappusē: smagāko atbildību par mūsu karavīru nelaimi tomēr nes Ostens Undēns.

2. Kā Jūs vērtējat P. O. Enkvista liecības par viņa sastapšanos ar it kā jau agri atbrīvotajiem leģionāriem Rīgā?

Z. Manuprāt, visam, ko Enkvists šai sakarā stāstījis, jāpietuvojas ļoti rezervēti. Pēc Imanta Lešinska liecinātā 1960. gadā Rīgas čekai bija izdevies sadzīt pēdas tikai 44 no 1945. gada janvārī izdotajiem karavīriem. Daudzi bija ,,fiziski un psīchiski vraki''. Par pārējiem, turpat 110 skaitā, visu zinātāja iestāde vairs nekā nezināja. — Īsi pēc manas grāmatas izdošanas I. Lešinskis rakstīja: ,,Sporta žurnālists, kuŗu (P. O. Enkvists) satika Rīgā, bija Ēriks Stumbrs. Ar sportu Ērikam nekad nav bijis nekāda sakara, izņemot to, ka viņš, tāpat kā viņa toreizējais šefs Nikolajs Neilands, tīri labi spēlē tenisu. Par čekas zīņotāju patīkamais tautietis kļuva jau izdoto leģionāru filtrācijas nometnē Jelgavā. Latvijas radio viņš strādā ārzemju propagandas raidījumu redakcijā, kas apstrādā gan zviedru, gan trimdas latviešu auditoriju. Pirmā Latvijas apmeklējuma laikā pasarkanajam P. O. Enkvistam (grāmatas Leģionāri pirmajā izdevumā E. apzīmējis sevi par ,,kreiso sociālistu'', Z.) viņa dezinformēšanas labad uzrādīja Ēriku, kamēr mēs ar (Neilandu), tā sakot, slēpāmies krūmos, bet kontrolējām katru Ērika soli un izteikumu''.

3. Dr. Bruno Kalniņam, kā viņš sacījis intervijā laikraksta Dagens Nyheter korrespondentam, ir savs vainīgais: prof. G. Nirdals. Kāds ir Jūsu viedoklis šai jautājumā?

Z. Toreiz zviedru politiskās vadības tik silti iecerēto tirdzniecības līgumu ar Krieviju leģionāru izdošanā histēriski apstrīdēdams, vecais mūsu nedraugs ir vai nu aizmirsis patiesību, vai arī apzināti melojis. Teiktais tāpat attiecināms uz E. Vigforsa ,,nevainību'', kas izskaidrota te 1966. gadā sakotajā filmā ,,Tie bēga veltīgi'' (De flydde forgäves).

4. Recenzents Jarls Torbacke laikrakstā Goteborgs Posten raksta, ka Jūsu publikācija esot tendencioza un ka tā nesaturot nekā jauna. Jūdzam Jūsu komentāru.

Z. Pēc Torbackes domām man būtu nācies atbildēt uz jautājumiem, kas vēl neatbildēti. Viens šāds jautājums (jāpiezīmē, ka citu recenzentam nav) esot, cik daudzi no izdotajiem ,,bijuši brīvprātīgi vācu dienestā''. Tā vaicādams, Torke — liekas — patraucis garām rindkopām grāmatas 54., 55. un 56. lappusē, kur norādīts, ka internēto nopratināšanas protokoli joprojām nav pieejami. Viņš arī nezina vai negrib zināt, ka mūsu brīvprātīgie aizgāja uz austrumu fronti, lai cīnītos par Latvijas neatkarības atgūšanu, šo patisību esmu pieminējis grāmatas ievadā.

5. Vai Jūsu grāmatā ir kādas — baltiešu skatījumā — iezīmīgas rindkopas, ko recenzenti nav atgādinājuši?

Z. Jā! Neviens recenzents nav ievērojis par Molotova - Ribentropa paktiem (1939. 23. 8. un 28. 9.) teikto. Tāpat nevienam nav pieticis drosmes iztirzāt nodaļu ,,Kāda politiska chronika'' (51. — 53. lapp.), kas neapejama. Jo tieši šai nodaļā manifestējas tā sabiedriskā noskaņojuma ,,taisīšana'', kas bija nepieciešama, lai attaisnotu divēju Zviedrijas valdību iztapību Maskavai.

LNF

VĒL PIEŅEM JAUNUS SLUDINĀJUMUS

Latviešu Kreditsabiedrību 1984. gada grāmatai — kalendāram.

Uzņemot kontaktu ar Latviešu Kreditsabiedrību kalendāra 1983.g. sludinātājiem, ar šo ziņojam, ka 1984.g. kalendāram, ko atkal iespiedīs Amber latviešu spiestuve, vēl var pieteikt jaunus sludinājumus. Tāpat organizācijas un amatpersonas, kas nav minētas 1983.g. kalendārā un kas ievietojumu vēlētos 1984.g. kalendārā, laipni lūgtas vajadzīgo informāciju piesūtīt Amber spiestuvei līdz 31. augustam.

Sludinājumu maksas par lappuses 6 1/2 x 4'' telpu	**$100**
'' puslappusi	**'' 60**
'' trešdaļu lappuses	**'' 35**
'' ceturtdaļu lappuses	**'' 30**
Sludinātāji saņem gada grāmatu par brīvu.	
Uzņēmēju sarakstā minimālā maksa par 3 līnijām	**$5**
Par katru līniju virs 3, piemaksa	**$2**
Ja vēlas saņemt gada grāmatu, jāpiemaksā	**$2.50**

Sludinājumi piesūtāmi līdz 6. septembrim Amber Publ. Ltd., 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9, tel. (416) 466-1514.

Par ko runāja Venecuelā

Par Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības valdes sēdi Venecuēlā mums piesūtīta šāda informācija:

Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības valdes sēde norisinājās Karakasā, Venecuēlā, no 22. — 27. jūnijam. Sēdē piedalījās visi valdes locekļi, kā arī PBLA un ALA-as Kultūras Fonda priekšsēdis L. Reiters. Par novērotājiem sēdē piedalījās arī vairāki Dienvidamerikas Latviešu Apvienības delegāti, kuŗi ieradās pāris dienas pirms Dienvidamerikas Latviešu Apvienības kongresa atklāšanas 28. jūnijā. Piedalījās arī bijušā Latviešu Jaunatnes Apvienības Austrālijā valdes priekšsēde Z. Ozoliņa. Sēdes dalībniekus apsveica Venecuēlas Latviešu Apvienības valdes priekšsēdis A. Bērziņš. Latvijas Atbrīvošanas Komitejas Eiropas Centra prezidija priekšsēža sveicienus valdei nodeva I. Freimanis, tāpat arī sveicienus no Eiropas Latviešu Jaunatnes Apvienības valdes priekšsēdes G. Muchkas. Rakstaveida sveicienus bija sūtījuši archibīskaps A. Lūsis, Latvijas sūtnis ASV Dr. A. Dinbergs, sūtniecības padomnieks V. Kreicbergs, DV Centrālās valdes priekšsēdis J. Frišvalds, DV vanadžu priekšniece A. Liepiņa, bijušais PBLA valdes priekšsēdis I. Spilners, bijušais PBLA valdes priekšsēdis U. Grava, Latvijas Sarkanā Krusta ģenerālsekretārs Ā. Šilde un Amerikas Latviešu Katoļu Apvienības valdes priekšsēdis Dr. L. Dimants Jr.

PBLA valdes priekšsēža Dr. O. Pavlovska uzrunai par nākotnes iecerēm un ziņojumiem sekoja pārējo valdes locekļu ziņojumi. Latvijas Brīvības Fonda pārvaldes priekšsēdis V. Kārklis deva pārskatu par līdzšinējo darbību. Plašākas debates izraisījās par turpmākiem ieguldījumiem.

Pārskatu par PBLA KF sniedza tās priekšsēdis L. Reiters. Pārrunās izskanēja domas, ka varbūt Kultūras Fonda struktūra ir par smagu un komplicētu, lai funkcionētu pašreizējos apstākļos. Ierosināja pie PBLA nodibināt kultūras padomi, lai kultūras darbu ciešāk saistītu ar mūsu nacionālpolītiskiem centieniem. Valde ierosināja arī, lai katru gadu Kultūras Fonda budžeta ietvaros paredzētu līdzekļus latviešu grāmatu izdošanai. PBLA valde pieņēma lēmumu izsludināt 1985. gadu par Krišjāņa Barona gadu un to atzīmēt no PBLA puses, izdodot grāmatu par dainām angļu valodā. Latviešu sabiedrība ir aicināta aktīvi atzīmēt un godināt šī tautas atmodas laikmeta darbinieka mūžu un darbu.

Sēdes dalībnieki atzina, ka ir nepieciešams turpināt Izglītības Padomes izdoto žurnālu Ierosmei. Valde arī izteica pateicību mācītājam A. Liepkalnam, kas līdz šim bija viens no atbildīgiem redaktoriem, bet vairāku iemeslu dēļ atlūdzās no šī posteņa. Ierosmi turpmāk vadīs Solveiga Miezite. Valde atzina, ka ir nepieciešams sagatavot mācības līdzekļus latviešu skolām, mājmācībai, jaukto laulību piederīgiem u. tml. video un skaņu lenšu formātā. Līdz ar to valde lūdza izstrādāt projektu par šādu lenšu sagatavošanu. Pārrunājot M. Trapānes proponēto pamatun paplašinātā vārdu krājuma latviešu valodas vārdnīcu, valde atzina šādas vārdnīcas vajadzību un aicināja visas angliski runājošo zemju centrālās organizācijas šo izdevumu financiāli atbalstīt pēc tā paša parauga, kā tas bija ar Lasmanes latviešu valodas mācības grāmatu angliski runājošiem latviešiem. V. Klīve, ALA-as valdes priekšsēdis, uzsvēra, ka līdz šim ALA ir izdarījusi vairuma latviešu mācības grāmatu sagatavošanu un izdošanu, bet tas tā vairs, diemžēl, nevarēs turpināties. Atbalstu vajadzēs sniegt arī citām organizācijām. Grāmatu izdošanai jākļūst par kopīgu pasākumu. Tāpat ierosināja, lai Izglītības Padome izveido mācības grāmatu krātuvi un izdod Mazputniņa satura rādītāju kā latviešu skolu, tā individu vajadzībām.

Ir paredzēts, ka proponētā PBLA Tautas augstskola Minsterē, kuŗas nosaukumu maināja uz Polītiskais institūts, uzsāks mācības gadu 1984. gada rudenī pēc Dziesmu dienām. Polītiskā institūtā piedalīsies ap 10 jauniešu. Institūtu financētu LBF ar latviešu centrālo organizāciju atbalstu. Tas sagatavotu jaunus nacionālpolītiskus darbiniekus. Institūta programma nebūtu nedz domāta, nedz pielāgota akadēmisku gradu iegūšanai. Šī gada rudenī izstrādāto plānu un darbības programmu nodos PBLA valdei un centrālajām organizāācijām apstiprināšanai.

Eiropas Parlamanta pieņemtās rezolūcijas virzīšanai uz Apvienotām Nācijām pieņēma šādu darbības plānu. Pirmo soli spers Eiropas zemju latviešu organizācijas. Tām jāizdara iesniegumi un spiediens uz vietējo zemju valdībām, lai šo rezolūciju virzītu uz AN. Ārpus Eiropas esošās zemēs, kā piemēram ASV, Kanadā u. c., baltiešu apvienībām jāpanāk, ka attiecīgās valdības šādu rezolūciju aktīvi atbalsta. Balstoties uz vienu no BATUN ieteikumiem, parallēli arī vāks parakstus pasaules mērogā, lai iesniegtu kopīgu petīciju AN. Lai baltieši varētu sekmīgi darboties pie AN, valde nolēma, ka sadarbībā ar Pasaules Baltiešu Apvienību jārada baltiešu lobista postenis pie AN, līdzīgi kā tas ir ar ASV Apvienoto Baltiešu Komiteju Vašingtonā. Šis pilna laika darbinieks varētu darboties pie BATUN, bet līdzekļu sagādi uzņemtos Pasaules Baltiešu Apvienība.

Pārrunājot informācijas darbu, valde nolēma kopīgi ar Pasaules Baltiešu Apvienību izdot ziņu biļetenu angļu valodā divas reizes mēnesī, kas apskatītu notikumus Austrumeiropā un okupētajās Baltijas valstīs. Paštlaik PBLA ir pieejami starptautiski ziņu avoti, kuŗus līdz šim neesam izmantojuši. Ziņu biļetena izdošanu un izplatīšanu vadītu pilna laika algots darbinieks ārpus Informācijas biroja. Tas varētu sākt iznākt ar 1984. gadu. Lai veicinātu Informācijas biroja u. c. savākto materiālu izvērtēšanu, sakārtošanu un publicēšanu, Toronto radīs Informācijas Biroja filiāli šī projekta veikšanai. Līdz gada beigām sagatavos t. s. „informācijas mapes" (media information kits), kuŗās ievietos materiālus par Baltijas valstīm, kā piemēram, informāciju par apcietinātiem, pretestības kustību, vispārējām problēmām okupētajās Baltijas valstīs, kartes, vēsturiskus un ģeografiskus datus. u. tml. Mapes izdalīs žurnālistiem, avīžu redakcijām, valstsvīriem u. c. Attiecīgo informāciju pēc vajadzības papildinās ar jauniem materiāliem. PBLA turpmāk izdos arī žurnālu angļu valodā par notikumiem okupētajā Latvijā, kas, līdzīgi Latvija Šodien, iznāktu reizi gadā.

Garākas pārrunas izraisīja t. s. kultūras sakaru jautājums. Pēc pārrunām sēdē un nacionālpolītiskā darba grupā valde vienojās savu uzskatu šajā jautājumā ietvert PBLA valdes vēstījumā latviešiem.

Par PBLA Dziesmu dienām 1984. gadā ziņoja rīcības komitejas priekšsēdis J. Muchks. Presei par to atsevišķi ziņos rīcības komiteja. PBLA valde pieņēma lēmumu Dziesmu dienu eventuālo atlikumu ziedot Minsteres Latviešu Ģimnazijai.

Pārrunāja arī vēl dažādus citus tematus. Viens no paredzētiem nākotnes darba projektiem ir sadarbībā ar Pasaules Baltiešu Apvienību sagatavot video lentes angļu valodā sveštautiešiem, lai tos iepazīstinātu ar Baltijas valstu likteņiem un tagādiju.

Turpmāk PBLA savā budžetā paredzēs vairāk līdzekļu nacionālpolītiskas informācijas materiālu tulkošanai. Brošūru Latvia tulkos arī vācu un franču valodā. Tāpat arī DV izdoto brošūru Latvia and Latvians ar DV atļauju, ir paredzēts tulkot franču valodā.

PBLA izstrādās darbības plānu, kā informēt valdību un sabiedrību zemēs, kur nav lielas, aktīvas latviešu grupas, bet kuŗu nozīme starptautiskā polītikā ir svarīga, piemēram, Francija u. c.

Pārrunājot PBLA valdes struktūru, valdes uzskats bija — ja ir vēlama statūtu maiņa, tad ierosinājumam būtu jānāk no attiecīgās centrālās organizācijas, bet ne no valdes pašas.

Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības valdes priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis pateicās Venecuēlas Latviešu Apvienībai par PBLA valdes sēdes labo izkārtojumu un vietējai sabiedrībai par viesmīlīgo uzņemšanu.

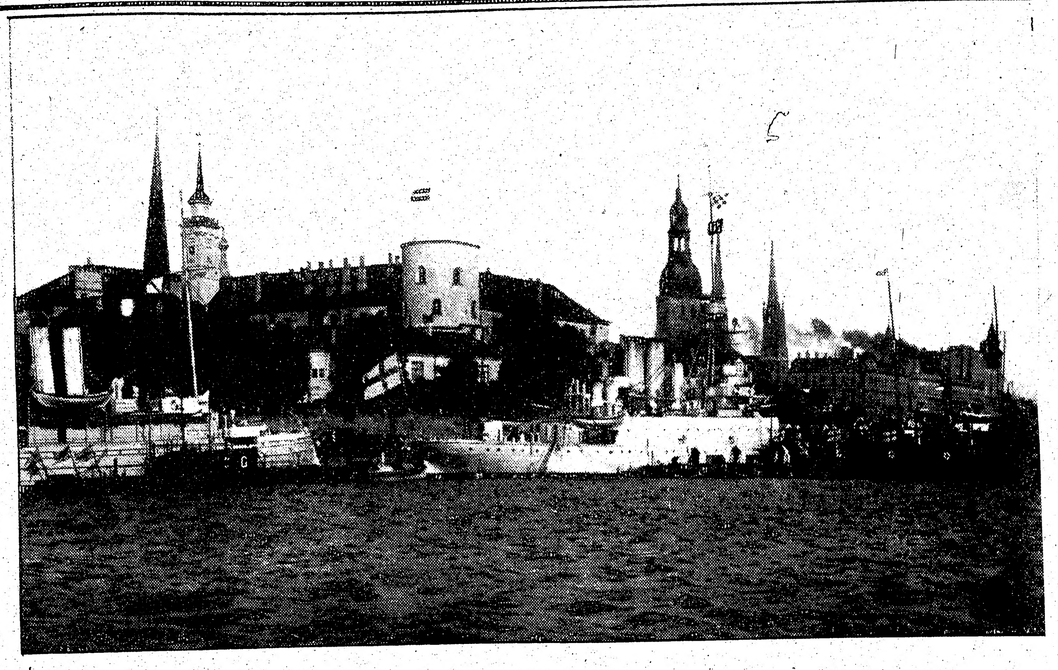

NEATKARĪGĀ LATVIJA ĪSUMĀ

Īsas ziņas par brīvo neatkarīgo Latviju (nedaudz skaŗot arī okupēto) sakopojis vēsturnieks Agnis Balodis. Tās LNF publicēs prospekta veidā. Ziņas domātas mūsu jaunatnei, kuŗai nav pacietības ieskatīties biezās grāmatās. Derēs arī okupētās Latvijas vajadzībām. Ziņu kopojums aptver: vēsturiskās ziņas, vispārējās, iedzīvotājus, neatkarīgās Latvijas valsts iekārtu, saimniecību, nodarbošanos, tautas ienākumus, eksportu, slimību apdrošināšanu u.c.

Austrumvācija izraida nevēlamos pilsoņus

Austrumvācijas iestādes maija otrā pusē uz Rietumvāciju izraidīja 20 miera kustības dalībniekus, kas vairumā pieder pie Jēnas miera grupas. 14 vispirms izraidīja uz Rietumberlīni, bet dažas dienas vēlak 6 pārraidīja pār Bavārijas robežu. Tiem piespieda ar rakstu vai mutvārdiem pieprasīt izbraukšanas atļaujas. Visi izraidītie ir jaunāki par 35 gadiem, dažiem līdz arī bērni.

Ja visi šie izraidītie lielu pretestību neizrādīja, tad citādi izrīkojās Rolands Jāns, Jēnas miera kopas galvenais vadītājs. Viņš atteicās pieprasīt izbraukšanas atļauju kā ar rakstu, tā mutvārdiem, atteicās sekot policistiem, pat sasaiņot savas mantas ņemšanai līdz, kaut drošības policija paziņoja, ka viņam atņemta Austrumvācijas pavalstniecība. Tad policija saslēdza Jāna rokas dzelžos, iesēdināja vilcienā, kas iet uz Bavāriju, un tikai pie robežas atbrīvoja no dzelžiem.

Rietumvācijas žurnālistiem Jāns attēloja visu izraidīšanas gaitu un solījās cīnīties, lai atdabūtu pavalstniecību un varētu atkal atgriezties Austrumvācijā, pat griezties pie augstākās tiesas. Rietumberlīnē Rolands Jāns tikās ar Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāru Perezu de Kvellaru un nodeva tam lūgumu iestāties par viņam nodarīto pārestību.

Jēnā miera grupa demonstrēja par mieru un atbruņošanos kā rietumos, tā austrumos. Dažus demonstrantus apcietināja un atkal atbrīvoja, arī izraidīto Jānu. Austrumvācija ir visuzticamākais Padomju savienības satelīts, tāpēc Honekers nedrīkst pieļaut tādu miera kustību, kas prasa apbruņošanos visā pasaulē. To pierādīja Austrumvācijas jauno komūnistu organizācijas FDJ miera demonstrācija Potsdamā, kur ceturdaļmiljons jauniešu pieprasīja mieru bez NATO ieročiem. **P.B.**

P. Grods

Noziedzības atceroties

Ik gadus Padomju savienības okupētajā Latvijā Maskavas diktētā prese gaŗos rakstos sumina 1940.gada 21.jūliju, kad ,,tautas saeima vienbalsīgi pieņēma divas vēsturiskas deklarācijas — par valsts varu un par Latvijas iestāšanos padomju sociālistisko republiku sastāvā''.

Deklarācijā par valsts varu teikts: izpaužot visas brīvās Latvijas darba tautas gribu, saeima svinīgi pasludina padomju varas nodibināšanu uz visas Latvijas territorijas.Latvija ar šīs deklarācijas pieņemšanu saeimā tiek pasludināta par padomju sociālistisku republiku. Šis saeimas lēmums stājas spēkā nekavējoši. No šīs dienas visa vara Latvijas sociālistiskā padomju republikā pieder pilsētu un lauku darba ļaudīm, kuŗas reprezentēs darba ļaužu deputātu padomes. Saeima stingri pārliecināta, ka visi Latvijas iedzīvotāji sakļausies ap padomju varu tautas lietas pilnīgai uzvarai, Latvijas, tās saimniecības un kultūras uzplaukumam, mūsu tautas brīvībai un laimei.

Komūnistisko okupantu izpratnī šis "svinīgais" teksts ir pilns īleniem, kas vēl pēc četrdesmit trīs gadiem spraucas laukā no maisa un kodīgi duŗ pašiem padomju varas nodibinātājiem.

Komūnistu izbazūnētā "tautas saeima" ir pilnīga bezjēdzība, un tajā nav ne kripatiņas no demokratijas resp. visas tautas balss paustās patiesās gribas un vēlēšanās. Neviens, arī paši komūnisti, nespēs noliegt, ka "tautas saeima" dibināta tikai uz viena kandidātu saraksta pārstāvjiem — komūnistu partijas, čekas un sarkanarmijas masu aizsegā. Pilsoniskajam kandidātu sarakstam čeka un partija uzmauca dzelžus un to nolikvidēja, daudzus kandidātus apcietinot. Demokratiskā kārtībā un vēlēšanās jāfigūrē dažādiem tautas izteiktiem uzskatiem un ieteiktiem kandidātiem. Tā tas nebija pirms četrdesmit trīs gadiem, un tā tas nav arī šodien, kad sarkanās preses kalpi joprojām turpina slavas dziesmas padomju varai, visu to izteicot Pietuku Krustiņa nesavaldīgā stilā. Nelikumīgi ievēlētā tautas saeima ar čekas un komūnistu partijas ieteiktiem un atbalstītiem kandidātiem nav tiesīga runāt un rīkoties visas latviešu tautas vārdā. Tā ir demokratijas principa rupja degradācija un laušana, ko neviena pasaules valsts, atskaitot Padomju savienību, neatzīst un nevar to darīt tiesisko principu un rietumu civīlizācijas vārdā. Bet Padomju savienībā, kas savu valsts iekārtu un "morāli" citām tautām uzspiež ar varu, draudiem un terroru, viss tas atļauts un iespējams.

Deklarācijā par valsts varu kā izsmiekls un nožēlojams pazemojums skan vārdi: „ka visi Latvijas iedzīvotāji sakļausies ap padomju varu tautas lietas pilnīgai uzvarai, Latvijas, tās saimniecības un kultūras uzplaukumam, mūsu tautas brīvībai un laimei." Kāda ir šī brīvība un laime padomju okupācijas žņaugos, to skaidri rāda aizgājuše četrdesmit trīs gadi padomju verdzībā, fiziskā un garīgā ekspluatācijā.

Zīmīgi vērot, ka padomju skribenti katru gadu, izbazūnējot 21.jūliju par padomju Latvijas nodibināšanas dienu, piesātināti ar īgnumu par to, ka brīvās pasaules latviešu presē tiekot atkārtots, ka padomju varas nodibināšanai Latvijā izšķirīga nozīme bijusi padomju tankiem, kas šķērsojuši robežu 1940.g.17.jūnijā.Šī patiesība viņiem,tur, otrā pusē, derdzas, jo tā vēl dzīva un nesatricināma mūsu atmiņās vēl šodien. Šie sarkano melu teicēji arī paši atzīst, ka padomju armijas papildkontingenti patiešām ienākuši Latvijā, virzoties uz savām bazēm, kas jau vairāk par pusgadu iepriekš bija izveidotas saskaņā ar PSRS un Latvijas savstarpējās palīdzības līgumu. Protams, ne vārda par to, ka pieminēto līgumu diktēja draudi no Padomju savienības puses. Preses viltus teicēji tālāk raksta: visā bažu pastāvēšanas laikā un arī 17.jūnijā padomju tankisti neesot iejaukušies nevienā notikumu norisē...

Jājautā, vai tad šo dzelžu masu kustības bija tikai tāda nevainīga pabraukāšanās pa Latvijas territoriju? Vai tā pati par sevi jau neliecināja, ka notiek vardarbīga iejaukšanās Latvijas valsts dzīvē un tās brīvības sagraušanā?

Bet šī leijerkaste ar iespēlētām melu platēm kauc: esot saglabājušies dokumenti /?!/, kuŗos redzams, ka padomju kaŗaspēks notikumos neiejaucoties. Bet kas tad notika Masļenkos, kas taču ietelp Latvijas territorijā? Par to iebrucēja prese klusē.

Tālāk, kā pa mīkstu mālu soļojot, Rīgas lapele nevainības apziņā raksta: vai tad varot runāt par okupāciju, jo padomju kaŗaspēks nebija ieņēmis ne pastu, ne telefona centrāli, ne radiofonu, jo visas buržuaziskās valsts iestādes turpinājušas savu darbu un arī toreizējais prezidents palicis Rīgas pilī. Vēl vairāk: dažas personas 17.jūnijā it kā esot aicinājušas krievu virsniekus palīdzēt gāzt policiju un aizsargus, uz ko tie resp. krievu virsnieki aizrādījuši, ka viņi nav te nākuši ko grozīt un gāzt./?!/ Bet kas notika, tikko sarkanarmijas masas bija novietojušās pēc pašu izstrādātiem plāniem, čeka un partija noenkurojās savās pozicijās? Vajadzēja paiet ne vairāk par trim dienām, kad jau austrumu šakaļi atņirdza savas upuŗu un asinskārās rīkles...

Bet melu leijerkaste turpina griezties, gluži nevainīgā kārtā uzsveŗot, ka, lūk, turpmākie notikumi esot risinājušies citādāk nekā to cerējusi vecās varas virsotne. Fašistiskā iekārta esot sevi pilnīgi sakompromitējusi/nodevējs Kirchenšteins gan vēl paspēja iekliegties, ka Latvija paturēs savu patstāvības statusu, jo krievi tās dzīvē neiejaukšoties — P.G./, ka visi apstākļi/sarkanarmijas masas, čekas un komūnistu partijas draudi — P.G./ revolūcijas uzbrāzmojumam esot nobrieduši, daudzos Rīgas uzņēmumos jau iepriekšējos mēnešos notikuši streiki/komūnistu aģitātoru roku darbs — P.G./, Rīga nekad neesot piedzīvojusi tik lielas masu demonstrācijas/tās ielās sadzina rīkotāja var — P.G./, kuŗās piedalījušies desmitiem tūkstošu cilvēku.

Šīs nepārredzamās demonstrantu kolonnas esot sveikušas jauno valdību/daudzi dalībnieki savu sašutumu bija slīcinājuši alkoholā un grīļodamies tikko noturējās gājēju rindās — P.G./ Melu varzu noslēdz konstatējums, ka arī nekomūnisti esot sapratuši dziļu demokratisku (?) pārkārtojumu nepieciešamību (?) Visu minot un pasniedzot saltus melus, Rīgas lapele atzīstas, ka parasti 21.jūlijā jauniešiem tiekot stāstīts par vēsturisko situāciju Latvijā 1940.gada vasarā. Tas esot periods, ko latviešu buržuaziskie nacionālisti visvairāk piesārņojuši ar viltojumiem, un turpina — darot vēl tagad. No visa, kas okupētās dzimtenes presei derdzas, ir tikai viens secinājums: taisnība un patiesība par sarkanā orkāna trakošanu ir tautas veselīgā saprāta pusē. Un ar katru laika vienības tecējumu tā dziļāk iegraužas to domāšanā un apsvērumos, kas ar atklātu noziedzību palīdzību sagrāva neatkarīgo Latvijas valsti.

Ļeņina testamentā teikts: ,,kādas mazas vai vājas nācijas balsošana par pievienošanos kādai lielai vai stiprai varai, ja tā notiek okupācijas kaŗaspēka klātbūtnē, ir vardarbība un patvaļīga svešas territorijas piesavināšanās''.

Padomju ārlietu komisārs Molotovs Augstākās padomes 5. sesijā svinīgi deklarēja, ka ,,nonsensu par Baltijas valšķu sovjetizēšanu izplata pretpadomju provokātori, jo savstarpējās palīdzības pakti paredz otras valsts polītiskās, sociālās un saimnieciskās iekārtas respektēšanu''.

Pa starpām vēl iekliedzās Maskavas ieliktenis Kirchenšteins/Latvijas suverēnitāte nav apdraudēta — P.G./ un zemkopības komisārs Vanags/Kolchozu nebūs — P.G./

Gala rezultāts: 1940.gada 21.jūlijā neatkarīgā Latvija nežēlīgas vardarbības un melu secībā kļuva par locekli Padomju savienības verdzības ķēdē.

Bet koki neaug debesīs. Arī taisnības dzirnavas nav stājušās malt.

MASKAVA GRIB IEBAIDĪT LATVIEŠUS

VĀCU LIELAIS DIENAS LAIKRAKSTS DIE WELT RAKSTA PAR APCIETINĀŠANĀM LATVIJĀ

Padomju savienības komūnistu partijas jaunā sekretāra Jurija Andropova ievadītais terrors: apcietināšanas un kratīšanas Baltijas valstīs izraisījis atbalsis Rietumeiropas valstu presē un televīzijā.

Lielais Rietumvācijas dienas laikraksts Die Welt, kas iznāk Bonnā, 14. jūnija numurā ievietojis gaŗāku rakstu par apcietināšanām un dzīvokļu kratīšanām Rīgā un par gaidāmo tiesas procesu pret sešiem apcietinātiem. Rakstam dots virsraksts: Ar lielu tiesas procesu Rīgā Maskava grib iebaidīt latviešus. Rakstam pievienoti triju apcietināto: Ģerda Melngaiļa, Inta Cālīša un Jāņa Rožkalna uzņēmumi.

Kopš jaunā komūnistu partija šefa Jurija Andropova stāšanās amatā 1982. g. novembrī uzsākta izsekošana kristiešiem un opozicionāriem, kas trijās Baltijas valstīs pieprasa suverēnitātes tiesības, nav līdz šim devušas panākumus,kādus Maskava cerēja. Padomju iestādēs samanāma augoša nervozitāte, tāpēc ar tiesas procesu pēc staļinistu parauga mēģinās iedvest bailes, raksta Gregors Kondeks, laikraksta korespondents.

Jau nedēļas laikraksts Pravda Maskavā un Rīgas laikraksti Cīņa un Padomju Jaunatne raksta par gaidāmo tiesas procesu, izsakās Die Welt.

Daži apcietināti jau 6. janvārī, citi vēlāk. Pēc tam Rīgā un citur čeka izkratījusi vairāk nekā 50 dzīvokļu. Pēdējos mēnešos terrors izvērsts vēl vairāk. Pēc atklājumiem čeka izmeklējusi vēl citus 50 dzīvokļus, kur viss apgriezts otrādi, apķīlātas personiskas mantas,vairāk nekā 100 personas apcietinātas, noklaušinātas un uz ielas piekautas.

Die Welt min čekas vadītājus, kas apcietināšanas un kratīšanas vadījuši un par tām atbildīgi. Tie ir pulkv. Alberts Kondratovs, Rīgas čekas attiecīgās nodaļas vadītājs.Saimnieko čekas namā Ļeņina ielā 61 551 istabā. Minēts pat telefona numurs. Otrs tās pašas nodaļas atbildīgais virsnieks ir pulkv. Smirnovs (krievs), saimnieko tā paša nama 51 istabā, tikai ieeja no Kirova ielas. Sevišķi nejauks čekas nama pagraba stāva izolācijas uzraudzītājs Egons Kaucis.Kristiešu un opozicionāru piekaušanā piedalās čekisti brāļi Egils un Juris Kauči, kuŗi piekaušanas grupas izveido no ,,pudeles brāļiem.'' Piekaušanas grupā piedalās arī milicijas leitnants čekists Spalva no Ļeņina rajona iecirkņa. Šai grupā ietilpst arī mašīnrūpniecības vienības gatvē 20 strādnieki Stanislavs Kozlovs un Polubojarinovs.

Gaidāmajā tiesas procesā galvenie apsūdzētie 55 gadus vecais atslēdznieks Ints Cālītis, kas 1979. gadā parakstīja baltiešu memorandu, kuŗā pieprasīja anullēt Staļina - Hitlera līgumu. Cālītis jau divas reizes tiesāts un ievietots darba nometnē.

Otra apsūdzētā 52 g.v. žēlsirdīgā māsa Lidija Doroņina, dzim. Lasmane. Arī viņa jau bijusi divreiz apcietināta.Viņas dzīvoklī atrasti Maskavas miera kustības dokumenti. 55 g. v. dzejnieks Gunārs Freimanis par dzejoļu izplatīšanu pašlaik jau izcieš 5 gadu ilgu ieslodzījumu darba nometnē.

Pie jaunās paaudzes pieder 32 g.v. strādnieks Ģederts Melngailis. Viņš ir pārliecināts kristietis un mācījies ev. lut. baznīcas teoloģijas seminārā, kur vairākas reizes viņam izsekoja. Arī 34 g.v. elektriķis Jānis Rožkalns ir kristietis, aktīvs baptists, par kristiešu vajāšanām viņš iesniedza sūdzību Apvienotajām Nācijām Ņujorkā un citām starptautiskajām organizācijām. Visjaunākais no galvenajiem apsūdzētajiem ir 29 g.v. sportists baptists Jānis Vēveris, vairākkārtējs meistars aizrēšanā visā Padomju savienībā jaunatnes klasē.

Laikraksts Die Welt piemin spaidus pret piederīgajiem, sevišķi pret Jāņa Rožkalna sievu Guntu.

Jāpiebilst gan, ka par visiem vācu laikrakstā minētajiem apcietinātajiem pašu latviešu laikraksti ir rakstījuši, taču ar lielā vācu laikraksta palīdzību ziņa par cilvēku vajāšanām un apcietināšanām Baltijas valstīs iziet pasaulē.

P.B.

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

Dievs savu mīlestību uz mums pierāda ar to, ka Kristus par mums miris, kad vēl bijām grēcinieki (Rom. 5:8).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

Nikolajs Seglenieks

Pirms simts gadiem

VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ NO STOKHOLMAS

Apskatot Rīgu pirms 100 gadiem un to salīdzinot ar šodienu, citēsim kāda nezināma dzimtenes dzejnieka rindas:

,,Ai skatlogi, ai veikali ar durvju zvanu šķindām, bet dīvaini, ka Dinsberģis pat nepiemin par rindām!
Vai tiešām kādreiz bija laiks, kad ļaudis dzīvot prata bez skaistā vārda deficīts, bez mīļā labā blata?

Ai ģermānismi briesmīgie, cik šodien tie gan sveši, tiem ļaudīm, kas uz zavodiem no rītiem baigi češī.
Kad piesārņota valoda, tad valoda nav smuka, un tādēļ allaž jākopj tā, vot, biedri — kāda štuka!''

Tagad pastaigāsimies 100 gadu vecās Rīgas avīžu slejās, lasīsim to, kas tad notika, par ko toreiz rakstīja un ļaudis brīnījās.

Krapes baznīcā tika uziets, ka kāds nelietis caur ģērbkambaŗa logu ielauzies un izzadzis biķeri, Dievmaizes šķīvi, vīna kannu un kristīšanas bļodu. Zagļa pēdas vēl nav uzietas.

Kāds Bārtas saimnieks nopirka Liepājā mucu siļķu. Muca top pārvesta mājā, un saimnieks liek kalponei iz mucas kādas siļķes izņemt. Kalpone, siļķes izņemdama, atrod pie vienas siļķes dārgu zelta gredzenu. Saimnieks un kalpone ir dēļ gredzena nākuši strīdā, jo katrs gredzenu grib ņemt par savu īpašumu, saimnieks kā siļķu pircējs un kalpone kā gredzena atradēja.

Skudru vannu sataisa uz šādu vīzi. Visu labāki priekš šā mērķa ir, kāds maiss, kuŗā skudras iebeŗamas. Līdz ko no meža ar skudru maisu mājā pārnāk, tad to tanī novārītā vannā būdamā ūdenī kādu laiku vajaga likt izmirkt. Kad viss tik tālu ir padarīts, tad slimnieks var tūdaļ šinī ūdenī mazgāties. Nevis no vienas reizes mazgāšanās slimais tūdaļ atzels, bet tas ir vairāk reizes jāmēģina.

Gaujienes draudzē un arī ārvalstīs ir atklājusies pilnīga zagļu biedrība, kuŗā līdz šim piecdesmit biedru strādājuši. Šie zagļi sev ievēlējuši vecāko, piesēdētājus un protokolu vedēju, kam jāpieraksta, cik katrs nozadzis un cik pa visiem. Nu viss ir gaismā nācis. Visi, kas pie šīs biedrības piederēja, dzīvoja bagātīgi, bet nu ir posts, jo tie tagad tiesas rokā.

Zobu-ārste Vilperts zobu sāpes apklusē, caurus zobus plombierē un trūkstošu zobu vietā mākslīgi taisītus ieliek tā kā tos no īstiem zobiem nevar nemaz izšķirt un tos arī pie ēšanas var lietot. Runas stundas ir dienās no plkst. 10 līdz 1 dienā un no plkst. 4 līdz 5 pēc pusd. savā dzīvoklī Aleksander bulvarī Nr.3. Rumberga namā.

Aleksander ielā Nr.116 Suvalka namā dzīvodama frizierene (Lieku matu taisītāja) Olga Baltuvošanska darīja policijai zināmu, ka naktī no 16. uz 17. jūniju iz viņas dzīvokļa izzagtas dažas lietas, īpaši liekas matu bizes, pavisam vērtībā no 150 rubļu. Policijai izdevās zagli līdz ar zagtām lietām panākt. Esot kāds balbieru (bārzdu dzinēju) zellis J.D.

Šauļu apriņķa Kuršanu pasta kantorī ilgāku laiku jau manītas pakaļtaisītas pasta markas. Pēdīgi tomēr izdevies uzdabūt šo marku fabrikantu. Kurmaņu miestiņā pie kāda Leona Bartoševiča atrada formu, ar ko spēja taisīt 8 astoņukapeiku pasta markas.

Rīgas krāmu tirgus jeb no prastiem ļaudīm tā sauktais ututirgus no šīs dienas pārvilcies uz citu vietu, aiz Lielā Kristapa, pie Elizabetes ielas, blakus bēršu tirgam. Un tas ir labi! Tur viņš ar savām dažādām neizsakāmām drēbēm un visādām skrandām vairs nedursies riebīgi acīs dzelztilta braucējiem un gājējiem.

Kā var panākt, ka vistas lielas olas dēj. Salasa mežā augošas sēnes (bet ne ģiftīgas jeb nāvīgas), sakaltē tās un sagrūž tās pulverī. Tad sagriež linu rogas un samaisa tās ar rudzu jeb kviešu klijām ūdenī. Šo maisījumu nosveŗ un pieliek otrtik daudz sēņu pulveŗa pēc smaguma klāt un visu to samīca mīklā. Iz šīs mīklas iztaisa mazas bumbiņas, tik lielas kā zirņus un tās dod vistām ēst. Tādu barību ēdušas vistas dēj lielas olas, nereti līdz 10 lotēm smagas.

Aizvakarējo zirgu skriešanos bija apmeklējuši ļoti daudz ļaudis. 4 kungi gāja braukties un 2 jāties. Pie jāšanas vinnēja fon Karp kungs. Pie braukšanas vienam kungam tūliņ pašā sākumā salūza rati, bet tādēļ bija pavisam nepareizi, ka viņš konkurierēja ar otras lāgas uzvarētāju; jo viņa zirgs visu laiku bija atpūties. Mazais, žiglais melnis stipri vien pūlējās, tomēr uzvarēt jau nevarēja, jo 2 reizes skriedamies, bija piekusis.

Ar prieku varam paziņot, ka Esplanade tiks apgaismota no Kumberga nama Aleksandra bulvārī līdz Nikolaja ielai ar 12 nostādītām petroleuma laternām publikai par lielu patikšanu tumšos vakaros.

Zirgu zagļi bieži vien ielaužas zirgu staļļos un citās vietās, dažam labam saimniekam lielu skādi padarīdami. Lai no tādām ielaušanām būtu bijis iespējams izsargāties, ir pēdējā laikā izgudrota tāda atslēga, kuŗu nevar uzlauzt. Šo atslēgu var apskatīt Pārdaugavā pie R.Stābuš kunga. Tikai pazīstamiem jau caur pazīstamiem un dotiem cilvēkiem tiks atslēga rādīta.

Dobeles apriņķa Bērzes baznīcā 12. oktobrī noticis rets gadījums. Minētā dienā kāda brūte pie altāŗa teikusi ''nē''.

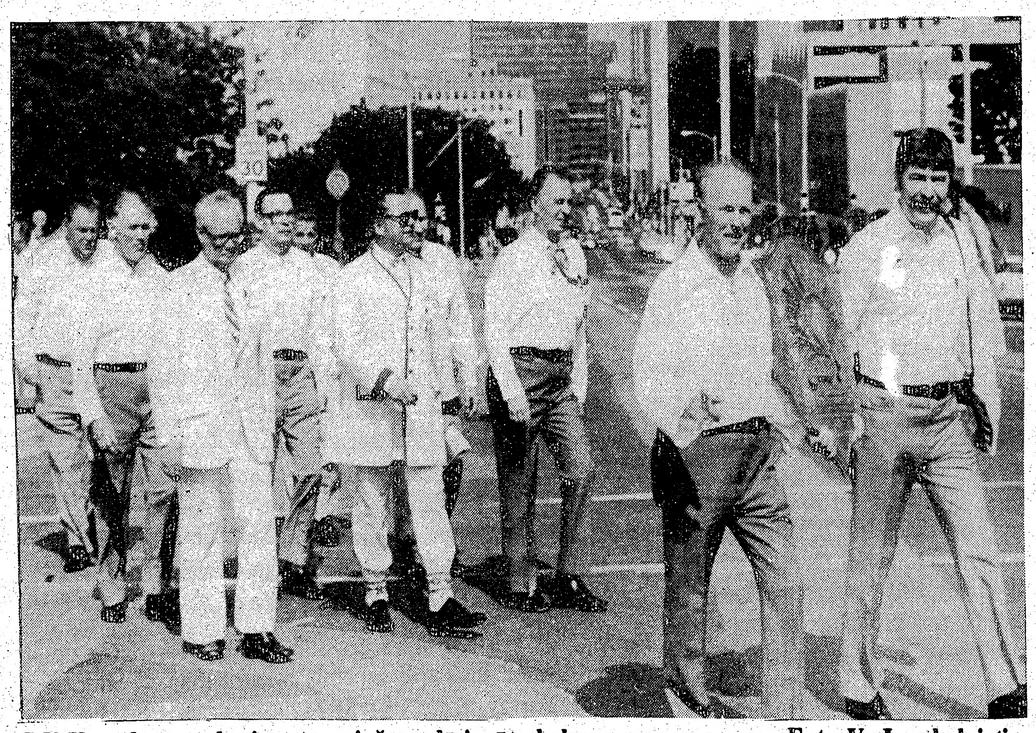

DV Kanadas vīru koris ar pagājušā gadā iegūto balvu. Foto V. Jaunkalnietis.

Anšlavs Eglītis

Vīrs no sniega upes

Pēdējos gados starptautisku ievērību guvusi vesela rinda Austrālijas filmu. Aplūkojamā filma, ko sekmīgi izrāda ASV un arī Eiropā, kļuvusi par visu laiku ienesīgāko Austrālijā darināto izrādi. Tajā ieguldīta laba daļa nacionāla sentimenta. Scenārijs darināts pēc populāras Bendžo Patersona poēmas ar tādu pašu nosaukumu, ko māca Austrālijas skolās. No poēmas, sekojot ,,klasiskiem'' paraugiem, izveidots plašs eposs, savācot lielu vairumu drāmatisku elementu.

Redzam brāļu navīgu naidu līgavas dēļ, nabaga zeltraci, kas mūža beigās atrod zelta ,,āderi''. Redzam bagātu, varmācīgu lopaudzētāju ar skaistu meitu, ko iekāro nejauši uzklīdis jauns brašs svešinieks. Viņš iepazīstas ar skaistuli, savaldīdams viņas trakojošo zirgu un drusku vēlāk izvelk viņu no aizas, kuŗā tā iekritusi, jājot naktī un negaisā... Velti varmācīgais tēvs pūlas atvairīt svešinieku no savas meitas, velti bagātnieka kalpi izliek viņam slazdus; brašais jauneklis pieveic visus neliešus un pa starpu savalda lielu mežonīgo zirgu baru, ar kuŗiem netiek galā 40 jātnieku.— Bet pēc tik daudz redzētām uzbāzīgi izgudrām izrādēm, kas meklē cilvēkos tikai ļauno un nejauko, ir gluži patīkami paskatīties filmu, kuŗas varonis ir nevainojami balts un krietns un kuŗā tikumu atalgo pēc nopelniem.

Naidīgos brāļus, lopkopi un zeltraci, tēlo populārais amerikāņu aktieris Kērks Daglass. Veiksmīgi un ar ievērojamu temperamentu viņš pēc ilgāka laika parādās iespaidīgās lomās. Pārējie tēlotāji ir austrālieši, tāpat režisors G. Millers. Pozitīvo varoni izcili notēlo Toms Bērlinsons, jauns aktieris ar tikai niecīgu skatuves un televīzijas pieredzi, izraudzīts no apmēram 2000 kandidātiem, meklējot jaunu, publikai nepazīstamu seju. Viņš tēlo patīkami vienkārši, bez mazākām pretenzijām uz kādu īpatnību vai izcilumu, bet kā viņa runas veidam, tā stājai piemīt varoņlomas tēlotājam nepieciešamā pašapziņa un kustību skopums. Ātri vien viņš izveidojas par izrādes markantāko figūru. Katrs skats, kuŗā viņš parādās, pieder vienīgi viņam arī tad, ja viņa pretspēlētājs ir rūdītais veterāns Daglass. Īsā laikā Austrālija ir izvirzījusi divus izcilus varoņlomu tēlotājus: Melu Gibsonu, kas parādījās divās gluži pretēja rakstura lomās (kā labdabīgs plānprātiņš filmā Tims un kā neuzvarams kaŗotājs zinātniskās fikcijas filmā Lielceļa kaŗotājs — The Road Warrior) un tagad — Bērlikonu. Abiem gribas pareģot ievērojamu nākotni.

Bagātnieka iekārojamo meitu tēlo populāra Austrālijas skatuves un televīzijas aktrise Zigrīda Torntone (Thornton). Viņai aiz muguras it gaŗa bērnu tēlotājas gaita, un jau kā padsmitniece viņa nepārtraukti darbojusies par profesionālu aktrisi. Producenti iecerējuši viņu šai lomai jau pirms sākts rakstīt scenārijs, un loma pielāgota tieši viņai. Arī viņa sniedz simpatisku tēlu, tēlo dzīvi un dažādi, bet tomēr paliek Bērlinsona ēnā. Blakus lomās redzam veselu rindu teicamu Austrālijas aktieŗu, piemēram, Džeku Tomsonu (Thompson), kas darbojies arī Holivudas un Izraēlas filmās un par kādu palīglomu saņēmis augstāko godalgu Kannu festivalā, Francijā.

Filma fotografēta Viktorijas pavalsts kontinentālās ūdenssķirtnes kalnos. Austrālijas mežainie kalni nav sevišķi augsti (iespaidīgākā galotne Mt. Kostjuško sasniedz 7316 pēdas), bet spriežot no šīs filmas, tie ir itin mežonīgi, ar stāvām kraujām, dziļām aizām un, ja ticam filmas norisēm, pārsteidz ar spējām klimatiskām maiņām, ar pēkšņiem negaisiem un temperātūras svārstībām, kas dara kalniešu dzīvi grūtu un nereti bīstamu. Panavizijas (platekrāna) technikā filmētās ainavas ir iespaidīgas un krāšņas. 90 mežonīgi zirgi joņo pār kraujām un gravām, notikumi rit strauji. Patīkami tomēr, ka fābula iztiek bez asinsizliešanas, bez uzmācīgām vardarbības ainām vai ,,obligāti'' piekabinātiem erotiskiem skatiem. Aktieŗu tēlojums viscaur rūpīgs un veiksmīgs. Izrādi var skatīties ar interesi.

Nav jau arī citādi varējusi darīt, jo vecāki to spieduši iet pie nepatīkamā. Kāzinieki dabūja no baznīcas katrs uz savām mājām doties.

Ierosināts pataisīt Ķeizara dārzu par zooloģisku jeb zvēru dārzu, kādi pastāv citās galvas pilsētās. Ja atsakoties **no pārāk dārgu zvēru turēšanas**, par piem. no dzīvokļu ietaisīšanas priekš antilopēm, žirafām, tad zooloģiskā dārza ietaisīšana nemaksāšot pārāk daudz. Pietiekot, kad dārzā ietaisot dzīvokļus priekš plēsīgiem zvēriem.

Nepareizs sludinājums. No Norača kunga Bērzonē dabūjām izskaidrojumu, ka sludinājumos nodrukātā ziņa par viņa saderināšanos ir pavisam nepareiza. Šis sludinājums piesūtīts no kāda nelieša, kas, kā liekas, caur netaisnu ziņu izpaušanu nodomājis pastrādāt atriebības darbu. Lai turpmāk no tādiem sludinājumiem izsargātos, tad darām visiem zināmu, ka tādus sludinājumus, kur vārdi minēti, tik tad uzņemsim, kad būs no pienācīgas vietas apliecināts, ka sludinājuma saturs sakrīt ar patiesību. ''Baltijas Vēstnesis'' ekspedicija, 1882.gada 10.novembrī.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 89

Paklau, paklau, kas vārās pasaulē! Rīgas čomiņi savā avīzītē neslēpj baigās bailes, kad sarkastiski raksta par speciālajām ASV armijas ,,Zaļās beretes'' daļām, par kuŗu komandieri esot iecelts ģen. Džozefs Lucs. Zaļās beretes apmācot Ziemeļkarolainā ne vien kaujas operācijām, bet arī psiholoģiskam karam, sagatavojot speciālistus ,,antisociālistiskai un pretkomūnistiskai darbībai!'' Dažas ,,zaļo berešu'' vienības esot pilnīgi komplektētas tikai no ārzemniekiem, to apmācības notiekot viņu tēvu valodā! Čomiņi šīs ,,drošās ziņas'' aizguvuši no vācu sensāciju lapas ,,Stern'', kas uzzinājusi ASV ,,slepenos plānus'' par zaļo berešu novirzi uz PSRS un ,,citām sociālisma zemēm'' brīdī, kad sākšoties kara darbība vai pat agrāk! Šajā ,,slepenajā plānā'' PSRS esot sadalīta 20 operātīvos rajonos, bet Austrumvācijā paredzēti 6, Čechoslovakijā 6 un Polijā 1 ,,zaļo berešu'' operāciju rajons. Baltijas valstis, secinām, ietelp PS ,,operātīvajos rajonos.'' Čomiņu nobiedēšanai būtu jāpiezīmē, ka ASV bruņotos spēkos jau kalpo 20 latviešu pulkveži, 46 pulkv.-ltn. un labs skaits zemāku virsnieku! Igauņu pulkvežus ASV armijā (Ilo Ansonu un Juri Rausu) igauņu komūnistu izdevums ,,Kodumaa'' jau slānījis agrāk kā savas tautas ienaidniekus.

Vai tad čomiņi jau aizmirsuši, ka 1941.g. maijā, tātad labu laiku pirms Vācijas iebrukuma Padzemē, Karaļaučos notika latviešu repatriantu apmācības speciāliem uzdevumiem ,,kara gadījumam?'' Plkv.-ltn. Viktoram Deglavam bija pat uzdevums noorganizēt latviešu izpletņu lēcēju vienību, par ko esmu rakstījis jau citā vietā. Pasaulē, sarkanie biedriši, nekas nav jauns, vēsture allaž atkārtojas. Arī ,,zaļo berešu'' speciālās vienības...

* * *

Beidzot radusies ,,Jaunā Bābele'': Ņujorka ir pirmā pilsēta modernajos laikos, kur etnisko minoritāšu iedzīvotāji veido vairākumu! Ņujorkas neskaitāmos radio raidījumos var dzirdēt 45 etniskās valodas! Ņujorkiešiem ,,tautību pārkausējamais katls'' pārsprādzis...

* * *

Amerikas liberālajā ,,brīvības gaisotnē'' tas liekas neticami, bet fakts paliek fakts, ka Floridas ģimnazijās ir jāmāca par komūnisma briesmām, komūnisma ļaunumu, tā aplamām doktrīnām, viltus mācībām un kā to apkarot. To visu nosaka jau 20 gadus vecs Floridas izglītības likums! Diemžēl, tas palicis vairāk gan uz papīra, jo liberālismā skolotie skolotāji to atzīst par ,,vecmodīgu un muļķīgu''. Likums nosaka, ka publiskās ģimnazijās jābūt ne mazāk par 30 mācības stundām kursam ,,Amerikānisms pret komūnismu'', un nedz skolotāji, nedz mācības viela šinī kursā nedrīkst paust komūnisma pārākumu pār demokratisko konstitūcionālismu un ASV brīvās saimniecības sistēmu.

Praktiski kurss skolās izvērties par ,,Amerikas demokratijas problēmu analizi'' Likuma trūkums: šis kurss tikai ,,jāapmeklē'', bet nav sekmīgi jānobeidz. Kaut gan likumdevēji jau vairākus gadus debatē par šī kursa atcelšanu vai aizstāšanu, taču neviens negrib balsot pret to, jo tad viņa balss būtu par komūnismu! Kad Floridas deputātiem atkal šī gada maijā bija jābalso, vai likumu grozīt, tie ar 86 pret 26 balsīm nolēma sargāt Ameriku no komūnisma un kursu ģimnazijās paturēt!

Mums vajadzēja daudz trimdas gadu desmitu, iekāms kādam radās gaišā doma par komūnisma ļaunuma mācīšanu latviešu skolās. Beidzot kaut kas sāks kustēties — ALA kongresā Bostonā nacionālpolītiskā darba puduris atzina, ka trimdas latviešu skolās jāieved vismaz 1 stunda nedēļā ,,polītiskam darbam.'' Nebija drosmes vēl noteikti norādīt, ka skolniekiem jāmāca komūnisma draudu mācība un briesmas, bet labi, ka par to vismaz jau runāts. Paies vēl labs laiciņš, kamēr izstrādās programmas, tās apstiprinās un ievedīs skolās. Bet labs parasti jau nākot ar gaidīšanu...

* * *

Sidrabenē no 25.—28. augustam notiks Latviešu trimdas preses IV. kongress. Cerams, ka mūsu spalvas kāta bruņinieki beidzot sasparosies un kongresā savus šķēpus izvicinājuši, tomēr vienosies par to, ka trimdas presei pildot savus nacionālpolītiskos uzdevumus, ir jāieņem kāda nostāja par šejieniešiem, kuŗi, godkāres dzīti, savus Pegāza kumeļus drasē komūnistu piemēslotos aplokos, ignorējot mūsu centrālo organizāciju atzinumus, ka arī žurnālistiem un literātiem ir atbildīgi pienākumi pret mūsu tautu, kas cīnās pret čekas pātagu!

Skumji, ka šinī Preses kongresā vairs nebūs preses ļaužu goda biedra redaktora Kārļa Rabāča, kas no redakcijas galda tagad aizsaukts par padomnieku ,,septītās lielvalsts'' jautājumos Debesu dārzos. Kaut mēs vēl ilgi sadzirdētu Kārļa Rabāca sirdsvalodu: ,,Ir taču kāds spēka avots, kas mums pavēl lepni pacelt galvas un sirdis bruņot ar apņēmību un drosmi. Tas ir diženais Latvijas nākotnes sapnis, kas dzīvo mūsu asinīs un pasarga no bojāejas! Kamēr Latvija dzīvo mūsu sirdīs, mums netrūks arī spēka cīnīties par to!'' (K. Rabācs, 1945).

Kad ar otaviešu mākslas drauga L. Sīpoliņa gādību Rīgā tika sarīkota trimdas latviešu mākslinieku darbu izstāde, dzirdējām patīkamas vēstis, ka rīdziniekiem tā patikusi. Tā kā tā bija ,,abpusēju kultūras sakaru'' izmēģinājums, arī Rīgas čomiņu avīzēs par to bija atzinīgas rindas, paslavējot KS komitejas izkārtojumu. Pacietīgi gaidījām, kad Rīgā parādīsies ,,devītais vilnis'', kas aizskalos šos glaimu putekļus. Tas nu tagad noticis ar mākslinieces Džēmsas Skulmes spalvu (Džēmsa biedrīšu uzticību ieguva ar savām gleznām ,,Fašisma upuŗi'' un getoisko ,,Rekviēmu''), kuŗa ,,atklāja'', ka ārzemju latviešu vecākās paaudzes gleznas bijušas diletantiskas, nevarīgas un banālas, ar glēvu, zudušas kvalitātes triepienu! ,,Mēs uzņēmām ASV kollēgu izstādi'', raksta Džēmsa, ,,pilnā mērā tiem parādot labo audzināšanu nelēkt acīs, bet mūsu meistars stāv pie sava bijušā kollēgas audekla, stāv vīlies: Tas nevar būt — tāda degradācija.'' Vecā čekas dziesma: izkurtējušā trimdā nav kultūrālu darbu! Tikai pie mums čekas atsūtītie kultūras sūtņi spēj ,,atstāt dziļas pēdas'' (aktrises—deputātes Vijas Armanes apgalvojums).

* * *

Anglijas DV rīkotajās Kultūras dienās viesizrādi sniedza Stokholmas latviešu teātris ar Māras Rozītes drāmatizēto Kalamazū Studiju Centra paidagoģes Dr. Lalitas Muižnieces-Lāces noveli ,,Pēdas''. Luga atspoguļoja neatkarīgās Latvijas pēdējos gadus un bojā eju. Pamācība no tās: ikviens, kas nodod savu tēvzemi un tautu, kaut arī tas darīts viscēlāko personisko ieskatu dēļ, pēcgalā iet bojā no tās pašas varas, kam nodevējs kalpojis!

,,Pēdās'' pavīdēja autores personiskās traģikas pēdas...

* * *

Ko vietnamiešu ,,laivu ļaudis'' ASV panāca 7 gados, to latviešu trimdinieki (patiesībā pāris pašaizliedzīgu bostoniešu) beidzot, pēc gadu desmitiem, arīdzan paveikuši, izstrādājot televīzijai videolenšu programmas par Latviju un latviešiem. Tagad arī mums ASV ir angļu valodā Latvian Hour kabeļu televīzijā, ko pārraida satelītu sindikāts trīs reizes nedēļā (poļiem katru dienu). Pavērušās iespējas iespiesties arī PBS jeb Public Broadcasting System raidījumos. Līdzekļi, ko mēs ieguldītu šāda veida informācijas raidījumu sagatavošanai un komūnikācijas darbinieku sagatavošanai, nebūs zemē nosviesti. Galvu augšā, latvieši!

* * *

Rietumvācijas bij. kanclers Helmūts Šmits, šo pavasari būdams goda runātājs Masačusetas Technoloģijas institūta izlaiduma aktā, īpaši uzsvēra, cik liela nozīme cilvēka dzīvē ir nodibinātiem personiskiem savstarpējiem sakariem. ,,Polītikā kādreiz gan tie radot kļūmīgas situācijas, piemēram, ja tu vakarā esi sēdējis kopā ar kādu pie vodkas vai viskija glāzes, tev otrā dienā pagrūti viņu strostot polītiskā runā.''

To nu der ievērot tiem, kuŗi pukojas, ka redaktors (iekļuvis tādās kļūmīgās situācijās) cenzē rakstus un lasītāju vēstules.

Vasaras tveicē Saulainē. Foto J. Ligers.

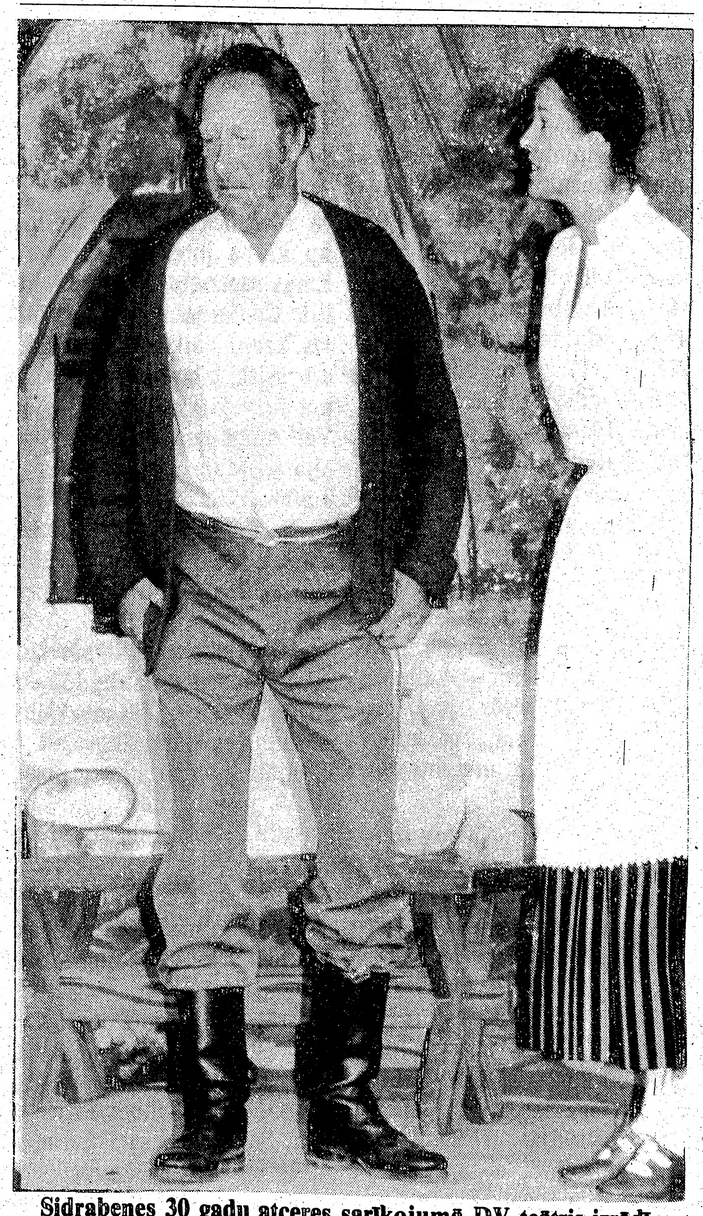

Sidrabenes 30 gadu atceres sarīkojumā DV teātris izrādīja brīvdabas skatuvē Adolfa Allunāna opereti — Mucenieks un muceniece. Attēlā skats no uzveduma; Grietiņa, meistariene — Skaidrīte Darkevica un Dundurnieks — Ziedonis Upīte. Foto V. Plampe.

TORONTO ZIŅAS

● Pie Toronto universitātes jau vairākus gadus darbojas Mazo uzņēmumu pakalpojumu dienests (Small Business Consulting Service), ko ar naudas piešķīrumiem atbalsta Ontario rūpniecības un tirdzniecības ministrija. Šinī darbā vasaru strādā 12 studentu, kas ieguvuši jau kādu gradu universitātē un turpina studijas. Šovasar tur uzņemts arī latvietis Māris Martinsons, kas ieguvis B.Sc. gradu Toronto universitātē. Viņš šajā darbā izraudzīts no 57 kandidātiem, kas uz to pieteikušies, bet pavisam pieņemti tikai 12. Māris Martinsons gatavojas Māstera gradam. Māris beidzis latviešu skolu un ir šīs skolas bijušās pārzines A. Martinsones mazdēls. Izraudzītie studenti paliek konsultācijas firmas darbā vienu gadu, vasarā strādājot pilnu darba laiku, bet ziemu 24 stundas nedēļā. Firma palīdz ar padomiem cilvēkiem, kas grib sākt kādu uzņēmumu tirdzniecībā vai rūpniecībā, palīdzot atrast uzņēmumam izdevīgāko vietu, izdarot kalkulācijas un taml. Šovasar paredz izstrādāt ap 30 šādu projektu. Par pakalpojumiem jāmaksā zināma atlīdzība. Šos pakalpojumus ieteic izmantot arī mūsu tautiešiem, kas nolēmuši sākt savu uzņēmumu. „Small Business Consulting Service" adrese: 246 Bloor Street, West (pie St. George pazemja stacijas), tālr. 978-4343.

● Toronto latviešu biedrības bijušajam kasierim Jānim Sveķim 17. jūlijā apritēja 75 mūža gādi. Viņš ieradies Kanadā 1954. gadā no Francijas. Latvijas laikā vadījis Rīgā Lauksaimniecības kameras mechaniķu kursus. Jubilārs savu goda dienu atzīmēja savu tuvinieku vidū Tornhillā, dēla inženiera Imanta un vedeklas Tanitas ģimenē, kur aug divi mazbērni — Laila un Laris, abi latviešu sestdienas skolas audzēkņi; piedalījās arī meita Edīte un znots Larijs Ganjē.

● Skarboro Centennary slimnīcā 7. jūlijā ar artērijas plīsuma komplikācijām miris 73 g. vecais Adalberts Bubenko. Viņš bija viens no Latvijas labākajiem soļotājiem, 1936.g. olimpiskajās spēlēs Berlīnē izcīnījis bronzas medaļu 50 km. soļojumā. Bubenko ģimene ieceļojusi Kanadā no Austrālijas. Nelaikis Pikeringā, Ont., atstāj dzīvesbiedri Ellu, dēlu Mārtiņu, vedeklu Beverliju, mazmeitu Kimu un mazdēlu Marku, bet Zviedrijā brāli Jāni un Latvijā otru brāli Eduardu ar ģimeni.

● Ontario etniskās preses apvienības sēdē pārrunāja Kanadas pasta augstās likmes, kas apdraud daudzu periodisko izdevumu pastāvēšanu. Šoruden paredzēts uz Otavu sūtīt delegāciju, kas prasīs valdībai izbeigt pasta negātīvo polītiku drukas darbu pārsūtīšanā.

Mūsu laikraksta nosūtīšana ASV un citu zemju abonentiem sadārdzinājusies par 15 dol. gadā. Atsevišķa numura nosūtīšana uz ārzemēm maksā 60 centu.

Sanāksmē ierosināja pārdēvēt apvienību no Etniskās preses par Daudzvalodu preses apvienību.

Apvienības prezidijā turpmāk darbosies arī Latvija Amerikā red. A. Kundrats. Viņš ar visām balsīm izraudzīts par Apgādu komitejas priekšsēdi.

Atzīmējams, ka Etniskā žurnālistu un rakstnieku klubā Latvija Amerikā pārstāvis A. Kronbergs ievēlēts par vicepriekšsēdi.

● Sabiedriskais darbinieks Elmārs Krūka ar dzīvesbiedri paidagoģi un rakstnieci Toniju Krūku atstājuši Toronto, pārceļoties uz pastāvīgu dzīvi savā vasaras īpašumā pie Simko ezera, ziemeļos no Berijas. Krūku ģimenes jaunā adrese General Delivery, Oro Station, Ont.

Elmārs vasaru pavada laivā, mēģinot noķert kādu ezera foreli, Bet Tonija liek lietā savas paidoģiskās zināšanas un ilgo pieredzi, pieskatot mazbērnus.

● Mednieku un makšķernieku kluba internās makšķerēšanas sacīkstes 16. un 17. jūlijā Cameron ezerā norisinājās karstā laikā, kādēļ nebija arī sevišķi labu lomu. Kopsummā sazvejotas 14 märc. zivis. Veiksmīgākais makšķernieks bija A. Mackars (5 pikreles — 8 märc.). Seko sacensību vad. J. Birznieks (bass — 2 3/4 märc.), A. Plūdums (1 1/2 märc. bass). Bija 6 makšķernieki.

Kluba rīkotās eksternās šaušanas sacīkstes notiks 13. augustā Bērzainē. Tās mazkalibra šautenes klasē sāksies plkst. 9, māla baložu klases plkst. 10.30, pistoļu klasē plkst. 14. Vakarā saviesīgs sarīkojums.

BĒRZAINE

● Toronto mednieku un makšķernieku kluba īpašumā Bērzainē 16. jūlijā notika kopēji rīkotās DV Bramptonas, DV Druvas un DV Kesvikas nodaļu draudzības šaušanas sacensības ar mazkalibra ložu bisēm. Sacensībās piešķīra ceļojošās balvas gan katras nod. apmērā, gan arī visu nodaļu sacensībās.

DV Bramptonas nod. individuāli labākais šāvējs bija Arturs Plūdums ar 94 p., iegūstot nodaļas ceļojošo un personisko balvu, arī balvu par lielāko punktu kopskaitu — 464 no iespējamiem 500. 2.v. ierindojās A. Runcis arī ar 94 p. un 3.v. A. Ķeņģis ar 93 p. Senioru klasē, kur A. Plūdums nekvalificējās, 1.v. un ceļojošo balvu ieguva A. Runcis, 2.v. A. Ķeņģis un 3.v. — E. Ronis. Nodaļas dāmu klasē 1.v. — ceļojošo un personisko balvu ieguva Mudīte Rone ar 84 p., 2.v. Jūsma Tribble ar 80 p. un 3.v. Mirdza Rone ar 53 p. Nodaļas jauniešu klasē 1.v., ceļojošo un personisko balvu ieguva Jason Tribble.

DV Kesvikas nod. individuāli labākais (arī labākais visu sacensību mērogā) — 1.v. A. Zaychuk 95 p., iegūstot nodaļas ceļojošo un personisko balvu, 2.v. — Māris Skuja ar 92 p., 3.v. — Jānis Skuja ar 89 punktiem. Nodaļas jauniešu klasē izcīņā nāca mirušā nod. biedra Prieduliņa piemiņai viņa dzīvesbiedres dāvātā piemiņas balva, ko līdz ar personisko balvu ieguva Maira Skuja ar 95 punktiem.

DV Druvas nod. piedalījās tikai 3 šāvēji — 1.v. un ceļojošo balvu ieguva A. Kalniņš ar 89 p., 2.v. — Marija Kalniņa un 3.v. M. Kalniņš.

Visu triju nod. priekšnieku sacensībās kā labākais bija A. Kalniņš, iegūstot spec. ceļojošo balvu.

Vērtējot 3 labākos šāvējus no katras nodaļas (spec. ceļojošā balva) — 1.v. izvirzījās DV Bramptonas nod. ar 1316 p. (no iespējamiem 1500), par 8 punktiem pārspējot DV Kesvikas nodaļu.

DV Bramptonas nod. viesi: 1.v. — Roberts Ķeņģis ar 91 p., iegūstot dāvāto personisko balvu, 2.v. — Juris Ķeņģis 87 p., 3.v. — V. Villis 86 p. No viesiem dalībniece J.Vimba ar 87 p. ieguva dāvāto personisko balvu. DV Kesvikas nod. viesi—jaunieši; Sandra Emsiņa ar 93 p., 2.v. Māra Tērauda 92 p., 3.v. — Tālis Tērauds 91 p. Sacensību tehniskā vadībā bija DV Druvas nod. A. Kalniņš, kur par palīgiem darbojās J. Ronis no DV Bramptonas nod. un A. Zaychuk un D. Bisson no DV Kesvikas nod. (pēdējie vērtēja punktus un veica līnijtiesneša pienākumus).

Sacensību laikā DV Kesvikas nod. vanadzes pārdeva loterijas biļetes. Pēc šaušanas sacensību balvu izsniegšanas notika loterijas laimestu izloze. Izlozes galveno laimestu, E. Ervalda gleznu, laimēja DV Bramptonas nod. biedrs M. Vīksne. Loterijas atlikums par labu Patiesības Fondam.

DV Kesvikas nod. vanadzes bija gādājušas par karstiem ēdieniem, maizītēm un kafiju. Karstajā laikā, protams, noderēja arī auksts dzeramais. Notika arī draudzības sacensības volejbolā starp Bramptonas un Kesvikas spēlētājiem. Spēlēja skaņu lenšu mūzika.

Jaukais laiks bija pamudinājis no pilsētām izbraukt daudz vairāk apmeklētāju nekā gadu iepriekš, ko varēja vērtēt virs 100. Arī šāvēju kopskaits 37 bija izšāvuši par 50 proc. vairāk šāvienu, salīdzinot ar 1982. gadu. Rīkotāji un apmeklētāji bija ļoti apmierināti ar rezultātiem.

J. R.

Ērģeļu dienas Sidrabenē

Šoruden no 21. oktobŗa līdz 23. oktobrim Toronto notiks Otrās latviešu ērģeļu dienas Ziemeļamerikā, atzīmējot reformātora Mārtiņa Lutera 500. dzimšanas dienu. Mārtiņš Luters dzimis 1483. gada oktobrī, un viņa 500. dzimšanas dienu atzīmēs visā pasaulē. Sevišķi lieli svētki būs Erfurtē, Vācijā. Arī LELBA rīkos Mārtiņa Lutera dienas, apvienojot tās ar latviešu ērģeļu dienām. Mārtiņš Luters, lielais reformātors, bija ne tikai teologs, bet arī mūziķis un komponists. Mārtiņš Luters populārizēja ērģeļu mūziku baznīcās, un viņa tiešā ierosmē baznīcās kļuva populāra korāļu dziedāšana. Daudzi no viņa skaņdarbiem ir kļuvuši slaveni — piemēram Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils.

Mārtiņam Luteram veltītie koncerti būs vairākās Toronto baznīcās, un tajos piedalīsies daudzi labākie latviešu ērģelnieki. Latviešiem brīvajā pasaulē ir izauguši daudzi labi ērģelnieki, un daļa no viņiem ir internacionālā līmeņa. Manuprāt, latviešiem nekad nav bijis vienā laikā tik daudz ērģelnieku, kas ir mākslinieki šī vārda īstajā nozīmē, ne tikai korāļu pavadītāji.

Arī sirmajā Rīgā un dažās Latvijas provinces baznīcās ir savā laikā iebūvētas augstvērtīgas ērģeles. Viens no pirmajiem latviešu ērģelniekiem, kas kļuva slavens ar saviem ērģeļkoncertiem visā Eiropā, bija Ādams Ore 18. g.s. beigās. Rīgas Doma baznīcas ērģeles bija savā laikā lielākās un modernākās visā Eiropā. Vēlāk tās pārspēja Lieluma ziņā Liepājas Sv. Annas baznīcas ērģeles, kuŗas būvēja pēc komponista un ērģeļu virtuoza Alfrēda Kalniņa norādījumiem. Daudzinātas tiek arī latvieša Emīļa Mārtiņa būvētās Sv. Jēkaba baznīcas ērģeles.

Ērģeļu dienās dzirdēsim arī latviešu komponistu jaundarbus, kas rakstīti tieši šim gadījumam.

Saistoši būs arī daudzie priekšlasījumi par lielo reformātoru Mārtiņu Luteru un pasaulslavenās Lowell Riley firmas pārstāvja referāts, papildināts ar slīdītēm, par ievērojamākām ērģelēm pasaulē (bildēs un skaņās). Viens no šī kontinenta ievērojamākiem teologiem, Manitobas universitātes profesors Egils Grīslis referēs par Mārtiņu Luteru. Docents Edgars Ķiploks stāstīs par ērģeļu attīstību Latvijā. Īpašs saiets paredzēts ērģelniekiem.

Komponists Jānis Norvilis, kas daudzus gadus bija Kičenerā, Ontario, vairāku koŗu diriģents un ērģelnieks, kādreiz izteicās, ka kļuvis par karaliskā instrumenta entuziastu, jo ērģeles atver komponistam un ērģelniekam iespēju ziņā viskrāšņāko skaņu pasauli.

Sakarā ar latviešu garīgās mūzikas uzplaukumu svešumā mums ir radušies ne tikai daudzi ievērojami ērģelnieki, kas rakstījuši savus skaņdarbus ērģelēm, bet augusi arī latviešu interese par garīgo mūziku.

Ž. Zentiņš.

Māc. Juris Cālītis 4. jūnijā Sv. Andreja baznīcā salaulāja Andreju Meijeri un Silviju Dainu Melli. Līgavainis pieder pie korporācijas Tervetia, bet līgava pie korp. Imeria.

Broadview Delicatessen

(A. Miķelsone)

veikals būs slēgts

no 31. jūlija līdz 15. augustam.

Laikr. **LATVIJA AMERIKĀ** var saņemt **GARDENIA** puķu veikalā.

Meklēju aukli

2 meitenītēm —

3 1/2 g. un 3 mēn. vecām Highparka rajonā. Zvanīt vakaros **767-9066.**

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO KONCERTAPVIENĪBAS 25. SEZONAS KONCERTI

5. oktobrī pl. 20 (trešdien) Artūrs Ozoliņš — klavieres, Town Hall.

5. novembrī pl. 20 (sestdien) Koŗu un simfoniskā orķestŗa koncerts Castle Frank High School.

1984.g.

13. februārī pl. 20 (pirmdien) Rasma Lielmane — vijole, Town Hall.

13. martā pl. 20 (otrdien) Melita Mičule — mecosoprāns, Town Hall.

LATVIEŠU PAGASTS

13. augustā pl. 15 DV Druvas nod. dārza svētki A. Kalniņa mājā.

MEŽCIEMS

30. jūlijā Rudzpuķu balle.

15. oktobrī — Rudens groziņu vakars, pirms tam darba talka.

izīrējams

2 istabu dzīvoklis

(flat) bezbērnu pārim St. Clair Avenue Rd. rajonā. 922-5913.

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(1. turpinājums.)

Esmu tur bijis kopā ar tēvu, māti un brāli, jājis uz maza zirdziņa, braucis izpušķotos ratos, laidis gaisā balonus un pūķus, un... un... mūzika skanēja, it kā eņģeļi spēlētu. Esmu dzirdējis leijerkasti, kas reizēm iegriežas mūsu mājās, bet ar to nav ko salīdzināt. Ziemeļblāzma! Kā pasaku pils un sapnis kopā! Kāds labais gars to bija uztaisījis un padomājis par mani? Ja nu visa Ķīpsala būtu tāda Ziemeļblāzma, tad diez vai gribētos pat uz jūru braukt.

Esmu tā aizdomājies, ka nodrebinos kopā ar sētu, kad tēvs, ienesis lielu kluci, to nosviež uz maniem klucīšiem, ka nodun vien! Nepagūstu ne atjēgties, kad tēvs jau ir ienesis otru, trešo un... desmito kluci, uz mani nemaz nepaskatīdamies. Nosviedis pēdējo kluci virsū pārējiem, tēvs noslauka sviedrus un paskatās uz mani smejošām acīm.

„Nu, dēls, vai pietiks?" Viņš ir sasviedis klučus tā, ka man tagad pavisam viegli būs uz sētas uzkāpt.

„Vai... vai tu tos atnesi man?" aizdomu pilns nostostos, jo nekad nezinu, kad tēvs jokojas, kad runā nopietni.

„Mums abiem", tēvs pakāpjas uz klučiem man blakus un skatās pāri „sētai".

„Tev nu gan te ir ko redzēt!... — skaties, skaties — Kronberga, ‚Baltija' atkal skrien jūrā pretim kādam tālbraucējam! Tas nu gan pelna dzīvu naudu." Tēvs nopūšas. „Bet gan jau... Kad uztaisīsim mūsējo..."

„Kur?"

„Tepat vien." Tēvs smaida. „Tādēļ jau mēs kokus sanesām."

„No klučiem kuģi?"

„Ne, Valīti, — no dzelzs! Uz klučiem nočokosim tēviņu un špantes."

„Kādu tēviņu?"

„Paša dēls un nesaprot!" Tēvs noņem cepuri, lai pakasītu galvu, kuŗas vidū matus jau ir nokasījis. „Nu, tēviņš ir kā ķīlis, bet nav ķīlis... nu, tāda plakana dzelzs, kas iet pa apakšu visam kuģim. Nu, kā asaka zivij..."

„Un špantes?"

„Nu, izloka kā vajadzīgs un sakniedē kopā ar tēviņu, nu, kā ribas vai asakas tai pašai zivij," tēva balsī ieskanējās nepacietība.

„Tu teici — nočokosim?"

„Nu, tēviņš ir uz klučiem jānočoko, jānostiprina, jāpieķīlē, lai viss nesaiet dēlī... Ek, man nav vaļas! Vēl jāiešlepē štenceļu plenica Zundē."

*

Bet līdz jūrai nemaz netieku, jo mana sirds paliek Ziemeļblāzmā! Vienreiz tur esmu bijis. Jā, vienreiz tur esmu bijis īstenībā, bet simtreiz pēc tam domās vien.

Rudens nāca kā brūnais baļķu vīrs dubļainiem zābakiem, vējā izpūrušiem matiem un satinies pelēkā lietus mētelī, lai aizbaidītu puķainās cepures no ielas, makšķerētājus no dambīša un mani no sētas.

Devīgi aplaistīja mātes puķes, noskaloja manu sētu no krīta putekļiem, samērcēja zemi mīkstu un vilkanu, lai bērni varētu cept dubļu kūkas, un pielēja baļļas ar mīkstu lietus ūdeni, kur izmazgāt galvu.

Puķainās cepures aizbēga, bet puikas nepratās, kas lādzīgo vīru sadusmoja. Izklājis pelēko mēteli pa visu debesi un slapjos matus purinādams, viņš svilpodams un rūkdams raustīja sētu, lauzīja kokiem zarus, un sadzina jūras ūdeni Daugavā tik augstu, ka dambīši un puse Ķīpsalas pārplūda. Tad bēga un slēpās, kur nu kuŗais. Es, noslēpie aiz sētas, vēl gribēju braukt jūrā glābt grimstošos kuģus, bet jūra jau trakoja tepat Daugavā. Jūras viļņi dzinās pret Daugavas straumi, atrāva baļķus no plostiem, izsvieda laivas uz dambja un centās apgāzt ”purņikus”, kas vēl nepaguva noslēpties. Jūras velkoņi šķēla viļņus, steidzoties palīgā. Debesis piebrēca kaiju bars, ķeŗot pa viļņiem zivis.

Brālis, no dambīša nodzīts, atkal sāka mērīt gaŗu ceļu uz skolu pie Mārtiņa baznīcas, un tēvs, nokāpis no sveša kuģa, steidzās būvēt Mūsējo.

Tēvs nopirka lielu kaulainu zirgu ar savainotu kāju, ko viņš izārstēja ar tranu un uzčurajot uz vainu. Stāvot zirga pavēderē, es darīju to pašu, kad arī negribējās. Kad zirgs vairs nekliboja, tēvs brauca un veda mājās no krāmu tirgus visādus rīkus, it kā vajadzīgus kuģu būvei: lauku smēdi, bormašīnu, āmurus, atslēgas, stangas, dzelzšķēres, laužņus un nez ko vēl... Bija ko skatīties un brīnīties — arī par tiem vārdiem, kādos tēvs nosauca neredzētos daiktus. Kad tēvam prasīju, kā sauc meiseļus, dornus un šraubencīnus latviski, viņš tikai nosmējās: „Izgudro pats." Gudroju, bet nekas neiznāca. No Popova saveda gluži jaunus dzelzstieņus un plāksnes. Dārziņā nocirta dažus... ceriņus, uz puķu dobēm sakrāva klučus un — kuģa būve varēja sākties.

*

II

Trakais Pāvuls

„Mans tēvs taisa kuģi!" lepni stāstīju puikām, bet viņi smējās. Arī lielie neticēja un zobojās: „Trakais Pāvuls! Kā tad to kuģi dabūs līdz krastam un ūdenī?" dzirdēju runājam... Gan jau tēvs varēs.

Sajūsmā maisījos tēvam pa kājām, visu apbrīnodams, bet vēlāk, kad tēvs mani un brāli pielika pie darba, sajūsma saplaka.

Pirmais darbs bija izlocīt tēviņu un izurbt tajā caurumus. Pie urbšanas man bija jāpalīdz. Lēju ūdeni uz urbja, kad tas sakarsa, urbjoties dzelzī. Tēvs un brālis pārmijus grieza bormašīnas ratu. No mīkstās dzelzs urbis grieza spīdīgus gredzenus, un bija prieks to redzēt. Bet caurumu sanāca simtiem!

Tēviņu novietoja uz klučiem un sāka pielocīt dzelzs ribas vai špantes, vai kā nu tās sauca. Jo vairāk to radās, jo vairāk viss tas kopā izskatījās pēc lielas zivs asakas. Katra špante tika locīta drusku citādi, un tas noteica kuģa izskatu. Tad vīri lieliem āmuriem izdauzīja biezās dzelzs plāksnes, kamēr tās no abām pusēm krietni apdauzītas izveidojās un izlocījās tā, ka varēja piekniedēt pie špantēm. Es karsēju kniedes vai tās padevu kniedētājiem. Vienu, divas — tīrais prieks, bet simtiem! Nē! Pat vēl guļot uguntiņas lēkāja gar acīm. Kad tēvs gulēja, nezinu. Brālim uzdeva grūtākus darbus, un viņš reti vairs tika padauzīties.

Tēvs nebija nekāds meistars. Labu meistaru algot iznāca par dārgu. Vajadzēja iztikt ar tādiem, kas nāca un gāja. Svētdienās talkā nāca draugi, tad iznāca arī tāda kā paciemošanās. Vakarā man pat atļāva atlaisties uz kušetes un skatīties, kā jaunie priecājas.

Arī man iznāca traki daudz ko darīt, jo katls, visas caurules, mašīna un visi tie daudzie krāni un vārstuļi tika pirkti „pa vecam". Vecā krāsa, rūsa, sakaltušās blīves un „akmens" uz katla caurulēm un katlā pašā, tas viss tika nodots manā rīcībā kopā ar skrāpjiem, vecām vīlēm, tērauda birstēm, smirģeļpapīriem, petroleju, eļļu un visādām lupatām. Vistrakāk un visgaŗlaicīgāk gāja pa katla iekšpusi, kur no visām sienām vajadzēja atdauzīt akmeni, kas tur bija sakrājies kā trumuļa dibenā. Lielam vīram katlā nepietika telpas, tādēļ man — tādam mazākam vīram — no dienas dienā bija jāsit ar pikāmuriņu, ka skanēja pat vēl miegā.

(Turpinājums sekos.)

Edvarts Tūters

Es sapņus ēvelēju

Ir vakars salts ar vēju.
Pilns skumju bitēm gaiss.
Es sapņus ēvelēju —
Ko skumjām pretim laist.

Kā kaijas lido skaidas,
Kā odzes savijas.
No sapņa skumjas baidās,
Un rāmas atkāpjas.

San bišu dziesma gaisā —
Dzied mana ēvele...
Un diezkur pazūd baisma,
Un miers nāk dvēselē.

* * *

Ella Andersone

Atzīties

Šodienu, rītdienu nenievā,
Nemet pār plecu vien skatu,
Zini jau — aiziet tur pagātne,
Liekas pa saulainu taku.

Liekas tev, smaga ir šodiena,
Rītdienu bezmiegs vien zīlē,
Sirds, tā bez domām un saprāta,
Atmiņu takas vien mīlē.

Atzīsties, cilvēk, sev atzīsties,
Šodiena rītu būs tāli,
Rītu jau šodienai smagajai
Pāri skries atmiņu pali.

* * *

Lidija Venta-Dobrovoļska

Dzimtene

Ja kāds vēl ir,
kas tevi zina —
kas tevi mīlēja,
kas tevi sirdī tina —
kas nebrīvību nepazina —
un negrib pazīt!...

Nāc, pievienojies lūgšanā, —
un mīlestības augšanā
pret savu brāli, māsu:
tad celsies Māte Latvija —
ar apskaidrotu seju,
tad nespīdēs vairs ļaunā acs
pār mūsu ziedu leju!
Tad — mūsu tauta darbīgā
zels, ziedēs ceļā dabīgā:
to vadīs senču tikums,
grims bezdievības likums!

Tie varēs to par laimi saukt —
un brīvībā ar tevi augt,
kas dzimteni grib pazīt!...

* * *

Terēze Brence

Liepām ziedot

Liepu ziedi zeltaini
Vēja šūpām ļaujas,
Liepu ziedi zeltaini
Dus uz siltas saujas.
Rokas kad šo krāšņumu
Auklē vāri maigu,
Liekas, pati vasara
Noglauž tavu vaigu.
Tā ir pati vasara,
Kas pār laukiem staigā,
Kad tev uzplūst medainā
Liepu elpa svaigā.
Un tu zini: dzimtenē
Liepas ziedus raisa.
Bitēm saldu mielastu
Zelta kausos taisa.
Kad tur brūno dūcēju
Lido viegli bari,
Sniedzas pašās debesīs
Veco liepu zari.

Dr. O. von Habsburga ieteikumi

Baltijas valstu jautājums Apvienotās Nācijās jāierosina jau š.g. septembrī, izteicās Dr. Oto von Habsburgs, tiekoties ar Baltiešu-Amerikāņu Brīvības līgas pārstāvjiem Beverly Hilton hotelī, Kalifornijā. Satikšanās nolūks bija pārrunāt Eiropas parlamentā pieņemto rezolūcijas stāvokli, un kas būtu darāms tālāk.

Septembŗa ierosinājumam Apvienotās Nācijās vajadzētu nākt no vairākām valstīm. Dr. Habsburgs minēja Īriju, Beļģiju, Luksemburgu — valstis, kas ir vairāk labvēlīgas Baltijas valstu interesēm.

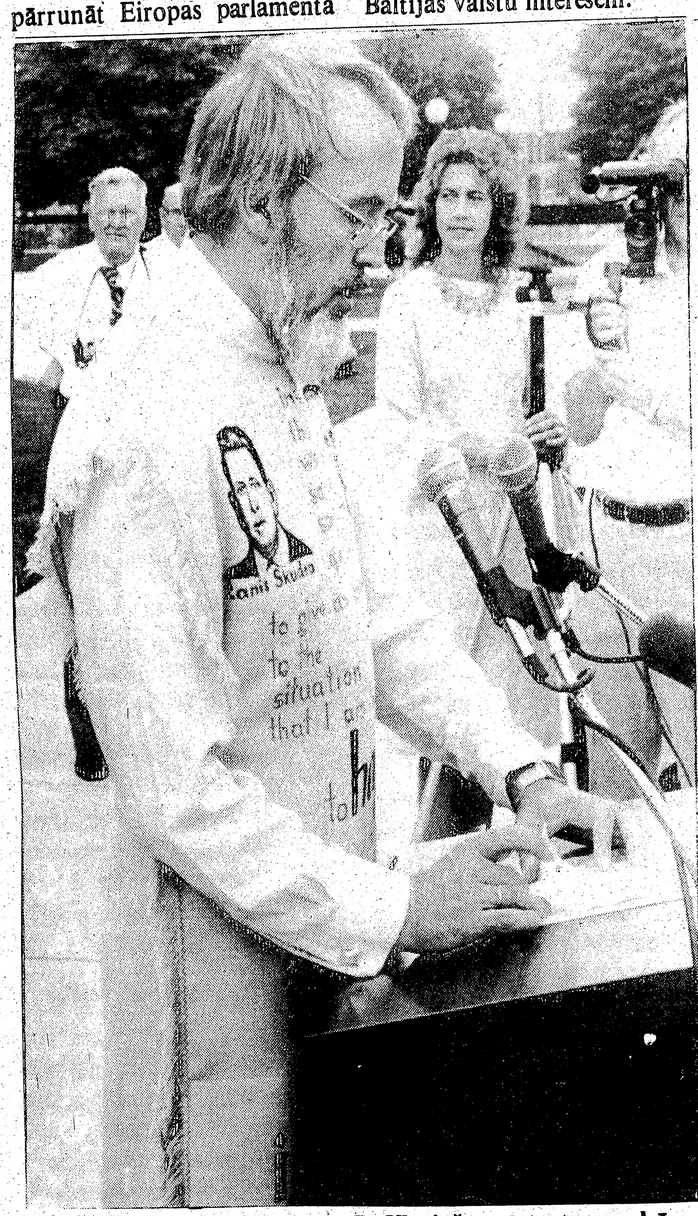

Gaismas akcijas vārdā māc. P. Kļaviņš runā tautas sapulcē. Foto V. Jaunkalnietis.

Ar Norvēģiju, Vāciju un Austriju darba lauks grūtāks, jo valstis aizstāv pašas savas intereses.

ASV baltieši var vairāk ietekmēt Anglijas nostāju nekā baltieši, kas dzīvo Anglijā.

Ieteicams sūtīt vēstules no ASV Eiropas parlamentam un turpat ASV strādāt, lai pārliecinātu ASV sūtni Džīnu Kirkpatriku, lai viņa labvēlīgi atbalsta baltiešu intereses.

Jāapellē pie valstu sirdsapziņas, ka Apvienotām Nācijām jāievēro visi dekolonizācijas jautājumi. Baltiešiem nav pieņemams, ka ignorē dekolonizācijas jautājumu Igaunijā, Latvijā un Lietuvā. Tie bija daži no Dr. Habsburga ieteikumiem.

Baltiešu-Amerikāņu Brīvības līgas prezidentam Valdim Pavlovskim jautājot, kad sākt šo darbību, atbilde bija — tūliņ. Viņš to arī ierosināšot savā runā „Los Angeles World Affairs Council."

Eiropas parlamenta pieņemtā rezolūcija nebūtu bijusi iespējama bez baltiešu organizāciju atbalsta. Sevišķi lielu darbu veikusi PBLA, tāpat PBLA Informācijas biroja vadītājs Jūlijs Kadelis un Latvijas Sarkanā Krusta ģenerālsekretārs un latviešu interešu pārstāvis Vācijā Ādolfs Šilde.

Prof. Dr. O. von Habsburgs Kalifornijas apmeklējumā tikās arī ar Amerikas Baltiešu Brīvības Līgas viceprezidentu Valdi Pavlovski.

Dr. Oto von Habsburgs minēja, ka ļoti pretimnācīgs bijis sociālistu frakcijas runātājs Zēlers (Seeler) Hamburgas dep., kā arī bijušais Austrijas kanclers Kreiskis.

ASV prezidenta R. Rēgena Baltiešu Brīvības dienas izsludināšanu un baltiešu pieņemšanu Baltā namā Dr. O. von Habsburgs uzskata par lielu panākumu baltiešu interešu labā, ar ko presei informācija par Baltijas valstīm ir ievērojami augusi.

Beigās vēl pārsprieda jautājumu par bijušo Latvijas sūtniecības īpašumu angļu okupētajā Berlīnes sektorā. Šo problēmu kārto A. Šilde. Arī Dr. O. von Habsburgs minēja to kā vienu no saviem nākošajiem darba laukiem.

Baltiešu un amerikāņu Brīvības līga vienojās strādāt tuvā sadarbībā ar Dr. Oto von Habsburgu. Sarunās bez Baltiešu un amerikāņu Brīvības līgas priekšsēža Valža Pavlovska vēl piedalījās no latviešiem A. Blāķis, no igauņiem — Avo un Viivi Piirisild un no lietuviešiem Anthony un Danute Mazeika. **B.**

Archibīskaps A. Lūsis ar svētbrīdi ievadīja Tautas sapulci. Foto V. Jaunkalnietis.

Klausītāji pēc koncerta vēl kavējās pie sarīkojumu galvenās celtnes, ko rotāja sauklis *Dziesmā viju Latviju.* Foto V. Jaunkalnietis.

Baltā nama pārstāvis L. Kojelis un A. Lambergs noklausās māc. P. Kļaviņa runu Tautas sapulcē. Foto V. Jaunkalnietis.

RAIBĀ NEDĒĻA

ŠAUBAS PAR KISINGERA LOJĀLITĀTI

Henrijs Kisingers aizvadītajā pirmdienā Baltajā namā uzklausīja prezidenta Rēgena domas par amerikāņu turpmākajiem soļiem Centrālamerikā. Kā zināms, Rēgens izvēlēja Kisingeru par divpartiju komitejas priekšsēdi ieteikuma radīšanai amerikāņu politiskiem, saimnieciskiem un varbūtējiem militāriem soļiem El Salvadorā, Nikaragā un citur.

Kirkpatrikai asa mēle.

Paša Kisingera izvēle par šo republikāņu un demokratu partijas gudrāko galvu komitejas priekšsēdi ir radījusi iebildumus amerikāņu likumdošanas iestādēs un presē. Daudzās pilsētās jau notikušas demonstrācijas, kuŗu inspirētājus nav grūti atšifrēt. Demonstranti Kisingeru — ,,Super K'' sauc par Čīles bendi, Laosas nopostītāju un Vietnamas dēkas plānotāju.

Presē iztirzāta Kisingera loma amerikāņu ārpolitikā kalpot prezidentam Niksonam un Fordam. Arī konservātīvie politiķi nav apmierināti ar Rēgena izvēli un pārmet Kisingeram slepenus darījumus.

Interesantākais arguments ir šaubas par Kisingera lojālitāti pret prezidentu Rēgenu. Norāda, ka Kisingers ir tuvākais baņķieŗa Dēvida Rokfellera līdzstrādnieks. Rokfellera vadīto Triletāro iestādījumu dēvē par kapitālistu politbiroju, jo tas iejaukts starptautisko attieksmju plānošanā un dažādu projektu īstenošanā. Kisingera kritiķi jautā, kam īsti ,,Super K'' būs uzticīgāks — Rēgenam vai savam īstajam šefam Rokfelleram.

Centrālamerikā Rēgena stingrā nostāja jau izpaudusies dažās zīmīgās aktīvitātēs. Amerikāņu flotes lielie manevri var izvērsties par Nikaragas blokādi.

Rēgena īpašais sūtnis senātors Stons pēc apspriedes ar Panamas prezidentu pēkšņi pazuda. Pieņem, ka Stons ar Panamas starpniecību ir uzņēmis tiešus sakarus ar El Salvadoras nemierniekiem. Amerikāņu militārā spēka demonstrācija ir atbalsojusies visā Centrālamerikā. Arī dumpiniekiem jāatzīst, ka aiz Rēgena vārdiem ir reāls spēks. Padomju prese jau vaimanā par Pentagona plāniem pārvērst Honduru par ASV bruņoto spēku un gaisa flotes bazi.

ASV delegāte Apvienotās Nācijās Džīna Kirkpatrika preses pārstāvjiem izteikusies, ka Rēgena politika Centrālamerikā nodrošinās demokratiju saglabāšanu šajā telpā. Džīna Kirkpatrika, kas pazīstama ar savu aso mēli, piebildusi: ,,Tikai nelgas to nespēj saskatīt!''

KARA STĀVOKLIS POLIJĀ AIZSTĀTS AR TIEM PAŠIEM IEROBEŽOJUMIEM

Jaruzeļskis pagājušā nedēļā turēja pāvestam doto vardu un pēc 534 dienām formāli izbeidza valstī karastāvokli. Patiesībā nekas nav mainījies, jo saeimā pieņemtie jaunie likumi dod valdībai tiesības paturēt spēkā visus karastāvokļa ierobežojumus. Karastāvokļa atcelšanu var uzskatīt tikai par kosmētisku politisku gājienu brīvās pasaules maldināšanai. Arī amnestija nebūt neattiecas uz visiem politiskiem ieslodzītiem. Sākumā atbrīvos tos, kas pārkāpuši karastāvokļa ierobežojumus, vispirms sievietes, tad pusaudžus un vēlāk citus.

Solidāritātes pagrīdniekiem gan solīta apžēlošana, ja tie labprātīgi pieteiktos tūliņ drošības iestādēs. Daži Solidāri-

Valesa: ,,Mēs vēl neesam pagalam!''

tātes aktīvisti Dancigā to izmantojuši, bet viņiem bijis jāparaksta solījums, ar kuŗu tie arī turpmāk paliek režīma gūstekņi.

Valesa tautā vēl ir populārs. Viņš runā par Solidāritātes protestu, bet tautā sāk izplatīties valodas, ka pāvests pirmā vietā stādot katoļu baznīcas intereses un savā pēdējā Polijas apciemojumā esot noturējis klusas bēres Solidāritātei. Varbūt ka patiesi tas noticis, bet katoļu baznīca savas prāgmatiskās politikas ietvaros ir jau pārņēmusi iespaidīgas opozicijas funkcijas.

Runā, ka pāvests Solidāritāti esot uzupurējis tikai ārēji, jo viņš labi zinot poļu tautas apņēmīgo pretestības spēku pret Jaruzeļska režīmu. Pāvests esot tikai stiprinājis katoļu baznīcas pozicijas ne tikai Polijā, bet visā Austrumeiropā.

IZRAĒLAS MINISTRI VAŠINGTONĀ

Lebanonas prezidents Gamajels Vašingtonā no jauna brīdināja Rēgenu no Izraēlas okupācijas spēku pārgrupēšanas sekām, kas varot beig-

Begins neaizbrauca uz Vašingtonu.

ties ar Lebanonas territorijas sadalīšanu. Arī palestīniešu savstarpējai asins izliešanai Arafata un viņa pretinieku sadursmēs ir jādara gals. Sirijas spēku atvilkšana no Beka ielejas vēl nav notikusi, un nekas neliecina, ka drīzumā stāvoklis mainīsies. Gamajelam radusies opozicija dažu bij. Lebanonas politiķu personās. Gamajels to uzskata par demokratisku parādību un katēgoriski noraida Izraēlas presē parādījušās ziņas par pašu lebanoniešu sazvērestību pret prezidentu Gamajelu.

Atzīmējams, ka Izraēlas ministru prezidents Menachems Begins noraidīja Rēgena aicinājumu ierasties Vašingtonā. Begins, kam nupat piepildījās 70 mūža gadi, aizbildinājās ar personiskas dabas iemesliem. Viņa veselība patiesi nav spoža, un viņa politiskā popularitāte turpina dilt.

Gamajels baidās no Lebanonas sadalīšanas.

Šonedēļ Rēgens Lebanonas problēmas kārtošanai uz Vašingtonu aicinājis Izraēlas ārlietu ministru Icaku Šamiru un aizsardzības ministru Moiši Ārenu. Iespējams, ka drīzumā Baltā namā ieradīsies arī Jordānas karalis Huseīns, jo arī viņam ir vērā ņemami priekšlikumi palestīniešu un arī Lebanonas problēmu atrisināšanai.

LIBERĀLIS GORDONS MASKAVĀ

No Maskavas Kanadā atgriezies kādreiz populārais liberālais politiķis Pīrsona valdības bij. finanču ministrs Valters Gordons. Kopā ar Gordonu Maskavā ciemojās divi pazīstami Kanadas profesori — Toronto universitātes kanclers Džordžs Ignatjevs un Jorkas universitātes prof. Roberts Redfords.

Dārgos Kanadas viesus uzņēma ne tikai Andropova uzticības vīrs — Amerikā izglītotais Georgijs Arbātovs, bet arī V. Zurkins un pat Centrālkomitejas viecepriekšsēdis politbiroja loceklis Michaels Garbačevs.

Kanadas ciemiņi Kremlī mēģināja noskaidrot, kā Maskava reaģētu, ja Kanada sevi izsludinātu par joslu, brīvu no atomieročiem. Piesardzības dēļ pirms izbraukšanas uz ,,pasaules miera mētropoli'' Kanadas profesori apjautājās Vašingtonā, vai amerikāņi nevērstu sankcijas pret Kanadu par stratēģiskām sarunām ar Pad. savienību.

Jājautā, ko gan Gordons un Co. Maskavā pārstāvēja. Kanadas profesoru apmeklējums neko daudz neatšķiras no amerikāņu pusaudzes Samantas Smites bēdīgi slavenā ceļojuma.

Vecais vāciešu sakāmvārds: ,,Sieben Professoren, Vaterland, Du bist verloren'' vēl šodien spēkā.

Gordons jau priecājas par Maskavas apmeklējumu.

ČIKS

Kanadas Volkswagena prezidenta Bruno Rubesa iespaidīgais protests pret Toronto simfoniskā orķestŗa iesaistīšanos politiskā aktīvitātē, diemžēl, izcibēja jau pāris dienās. Atbalsta atsaukšanu atsauca, un pāri palika tikai... čiks.

SOCIĀLISTS MĒĢINA SASTĀDĪT VALDĪBU

Pēc Kristīgo demokratu partijas zaudējumiem parlamenta vēlēšanās Italijas prezidents uzdevis jaunās valdības sastādīšanu sociālistam Betlino Kroksam. Viņš mēģina radīt piecu partiju koalīciju, kuŗā vieta būs arī kristīgiem demokratiem. Šī būs 44. valdība kopš Otrā pasaules kaŗa, un Krokss būs pirmais sociālists ministru prezidenta amatā.

Amerikāņi apmāca Salvadoras artileristus.

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie ,,Chester'' pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Vasaras mēnešos veikals atvērts darbdienu vakaros līdz pl. 17 un sestdienās līdz pl. 15.
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

RM
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
NSM
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.
Tel. 924-1408.
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Jaunie autori!
Jūsu sacerējumus lietpratīgi sagatavo publicēšanai.
* Izvērtē
* Novērš valodas kļūdas
* Rediģē
* Sagatavo salikumu
* Iekārto manuskriptu iespiešanai
* Palīdz aprēķināt publicēšanas izmaksu vai sagādā izdevēju

Kvalificēti lietpratēji romānu, atmiņu, dzeju grāmatām kā arī organizāciju periodiskiem izdevumiem.
Tuvāka informācija:
Latvian Publishing Consultants
38 Morningside Ave.
Toronto, Ontario
M6S 1C4 Canada

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

A. EGLĪTIS — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto, M6R 1B3
Tel. 537-1401

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Ja domājiet iegādāties jaunu māju vai pārdot esošo, būšu priecīga Jums pakalpot.
A.E. LePAGE ONTARIO LTD REALTOR
Maria Tiltins, B.A., B.Ed.
1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4
Birojā: (416) 537-3431
Mājās: (416) 536-3702

AUTO MECHANIĶIS
licencēts ar pieredzi
vajadzīgs pastāvīgam darbam.
Laimons Auto Service
Toronto
(416) 466-0540
vakaros (416) 494-7048.

ĒRGĻU LIGZDAS
MEDUS
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
EAGLES NEST

Izdara
KRĀSOŠANAS DARBUS
Labs darbs, mērenas cenas.
Zvanīt pēcpusdienās 924-7095

LATVIJA AMERIKA
Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.
Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu $40.00
☐ 6 mēnešiem $21.00
☐ 3 mēnešiem $12.00
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐
Čeku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

GRĀMATA LABĀKAIS DRAUGS BRĪVDIENĀS

A. Vīrlaids — Mežos vēl brīvība elpo, rom..... $18.00
Dz. Zeberiņa — Es esmu visur $13.00
Anšl. Eglītis — Homo Novus, rom..... $16.50
K. Ķezbers — Skābaržu nams, rom..... $13.50
E. Alka — Gaiļala — Dzīves mozaīka, dz..... $12.00
V. Kārkliņš — Vēstule no dzimtenes, rom..... $15.50
I. Gubiņa — Uz vienpadsmito stāvu..... $13.00
These Names Accuse..... $25.00
J. Babre — Svētā gara baznīca, mīl. der..... $14.00
L. Venta-Dobrovoļska — Mīlestība, dz..... $12.00
Edg. Andersons — Latvijas vēsture 1920—1940 Ārpolitika I d. $41.00
V. Strēlerte — Pusvārdiem, dz..... $12.00
A. Eglītis — Mana banka..... $16.50
Z. Mauriņa — Trīs brāļi, rom..... $15.50
E. Grīslis — Dievs Kungs ir latvju stiprā pils, esejas..... $15.50
Z. Liepa — Divas saules, dzej..... $ 8.50
A. Balode — Mirkļu meti, dzej..... $12.00
A. Eglītis — Caur daudzām zemju zemēm..... $ 7.00
A. Ivaska — Gaisma ievainoja, dzej..... $13.00
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dzej..... $12.00
I. Liepa — Vēja slotas, stāsti un nov..... $16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm..... $24.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom..... $16.00
I. Gubiņa — Pār plašu jūru, dzej..... $12.00
K. Siljakovs — Mana atbilde, atm..... $14.00
L. Kalniņa — Valentīns un viņa sievietes..... $12.50
P. Kalniņš — Viesuļi — Virpuļi, atm..... $22.00
A. Plensners — Vecā liesma, mīl. st..... $ 4.60
VERONIKA STRĒLERTE, sakārt. M. Gūtmane.. $12.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.
DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

VAGA 5. n-rs izdācis
ZIŅAS UN DOMAS PAR LATVIEŠIEM
Piesūtām divus (2) iepazīšanās n-rus **par brīvu.**
Kam tādu vēl nebūtu, pieprasiet:
„Vaga'' — 164 Willowdale Ave, Willowdale, Ont. M2N 4Y6, Canada.

scout roofing
repairs
shingles
flat roofs
929-9088
E. Matiss
33 Rose Ave., Toronto. m4x 1n7

Māc. Leons Vīksne

,,Kas ir bijis, ir pagājis, redzi, viss ir tapis jauns''

Domājot par jauno un veco dzīvē, prātā nāk Salamana Mācītāja vārdi, kas saka: ,,Kas ir jau bijis, atkal būs, un kas jau noticis, tas atkal notiks, jo nekā jauna nav zem saules'' (1,9). Bet, neraugoties uz šiem jau sen sen sacītiem vārdiem, tomēr lielum lielai ļaužu daļai kā tagad, tā arī agrāk arvien ir bijušas ilgas pēc jaunā. Pēc tā, kas viņu uztverē vēl nav bijis, jo viņi to nav paši piedzīvojuši un izjutuši savā dzīvē.

Tās ir tieksmes pēc jaunā, tai pašā laikā nespējot atraisīties no vecā vai pagājušā, ko pravietis Jesaja mudinājis aizmirst ar vārdiem: ,,Nedomājiet vairs par seniem notikumiem un neievērojiet to, kas jau sen bijis! Redziet, Es veikšu ko jaunu, tas jau parādās, vai jūs to neredzat? Es likšu rasties ceļam tuksnesī un upēm vientuļās kailatnēs'' (43,18.19).

Tā redzam, ka jaunais un vecais ir pretpoli, kas stāv viens otram pretstatā. Dziļāk par to domājot, tomēr jāatzīst, ka ne viss bijušais mums atmetams kā tagadnei nederīgs un nevajadzīgs. Dažkārt vecais pārstāv arī to, kas ir vecs un jauns reizē, kas ir pārlaicīgs, kas ir mūžīgs. Tā vecās morālās patiesības un Dieva likumi, kur tās ietvertas, un kas ir tikpat veci kā cilvēce, tomēr ir jauni savā pārliecīgā būtībā. Jo patiesība nemainās, tā ir tāda pati šodien kā bija vakar; mainās tikai cilvēku interpretācija jeb uzskati par to. Un nav arī cilvēkam cita nekā ko likt tās vietā, kā vienīgi patvaļa. Šādā skatījumā ,,vecais'' nozīmē mūžīgo, kas nav pakļauts dienu gājumam, jo: ,,Nav taisnība, ka Dievs ir vecs. Viņš mūžam jauns iet debess lokā Ar zelta saules puķi rokā'', teicis reiz Jānis Jaunsudrabiņš.

Tikai daļējais — sadrumstalotais jeb fragmentārais ar laiku pagaist un izzūd, bet pilnīgais — veselais paliek. Dievs un Viņa likumi ir pilnīgi, tādēļ arī Jēzus Kalna runā mudina ļaudis: ,,Esiet pilnīgi, kā jūsu debesu Tēvs ir pilnīgs!'' (Mat. 5,48). Taču tiekties pēc pilnības nozīmē atjaunoties un augt, jo viss dzīvo tikai tik ilgi, kamēr aug. Līdz ar to tas ir arī mudinājums aizmirst pagājušo. To, kas bijis fragmentārs un iznīcīgs, kā to paudis arī pravietis Jesaja, aicinādams nedomāt par bijušo. Šie vārdi jo sevišķi domāti tiem, kam pārlieku tīkas kavēties seno dienu atmiņās. Taču ļaujoties pārlieku atmiņām, mēs kā Lata sieva skatāmies atpakaļ pagātnē un nevis uz priekšu nākotnē, kādēļ varam kļūt par sastingušiem sāls stabiem, kas sastingst savā augšanā.

,,Nedomājiet vairs par seniem notikumiem...'', jo pagājušais nenes jauno. Cilvēks netop garīgi jauns, ja vecais — pagājušais — nav pagaisis. Jaunais nāk no pārlaicīgā — mūžīgā, kas stāv pāri laikam. Nekas tā nepārsteidz cilvēku kā jaunā, līdz tam vēl nebijušā rašanās, pamošanās. Mēs ne paredzam, ne arī spējam vērot šī jaunā augšanu, tāpat kā mēs nespējam to veidot ar savu spēku un gribu. Pilnīgi pretēji, mēs nojaušam, ka, mēģinot to izsaukt ar savu spēku, jūtām un emocijām, mēs kavējam jaunā atnākšanu. Ar saviem mēģinājumiem mēs veco, labākā gadījumā, pārjaunojam ne jaunā, bet dodam vai piešķiram vecajam tikai jaunu formu, bet ne saturu. Uz to arī norādījis Jēzus, runādams par jaunu vīnu un veciem ādas traukiem.

,,Jaunais dzimst mūsos tad, kad to vismazāk sagaidām. Tas parādās mūsu dvēseļu dzīlēs, kas ilgi ir bijušas pamestas novārtā, atverot dziļumus mūsu būtībā, kas līdz tam bija aizsegti un aizliegti.''

Priekšnoteikums jaunā atnākšanai ir gatavība to saņemt. Būt sagatavotam jaunajam nozīmē to, ka bijušais ir nolietojies, apstājies augšanā, virzot dvēseli pretim iznīcībai. Raksturīgais un nozīmīgais jaunajā ir tas, ka tam jāsalauž vecā ietekmju sfaira, kas pagaisīs tikai līdz ar vainas apziņas noņemšanu dvēselei. Un, lūk, šī iemesla dēļ reliģiskās dzīves centrā ir piedošana. To sludināja kā pravieši, tā apustuļi. Piedošana nozīmē un norāda, ka vecais ir palicis pagātnē, jo jaunais ir atnācis tā vietā.

,,Nepiemini bijušo...'', ir vārdi, kas atkārtodamies norāda, ka nepieminēt bijušo nav nemaz tik viegli. Ja bijušais pats no sevis bez jaunā spēka pagaistu, tad piedošana nebūtu nepieciešama. Piedošana savā dziļākā būtībā ir atbrīvošanās no vecā ar jaunā spēku, kas nes sevī piedošanas brīnumu, ka ,,Dievs jāmīl cilvēkā un cilvēks Dievā'' (Revils).

,,Redziet, ES visu daru jaunu...'' ir vārdi, kur ES, reprezentēdams Dievu, norāda uz patiesi jaunā avotu un izcelsmi, kas, kā jau teikts, ir reizē jauns un vecs, jo tas ir pārlaicīgs — mūžīgs. Viss patiesi jaunais nes sevī mūžības iezīmes, kas izpaužas tai spēkā, kam laiks nespiež izdzēst pārlaicīgās gaismas piešķirto mirdzumu. Tāds brīdis cilvēces vēsturē reiz bija pirmajos Vasarsvētkos, kad Dieva Gara pieskārienā cilvēkos — mācekļos atraisījās jauni, līdz tam neapjausti spēki, kuŗu ierosmē nodibinājās pirmā kristīgā draudze.

Viss mainās, kaut kam jaunam rodoties vai ik stundu, ik brīdi. Nekas šodien vairs nav tāds, kāds tas bija vakar, bet šāda veida jaunais kļūst vecs jau tajā pašā brīdī, kad parādās, jo pieder pie to lietu grupas, kuŗas atkārtojas un par kuŗām Salamana Mācītājs teicis, ka tās nav jaunas.

Taču reizu reizēm tomēr parādās arī kas patiesi jauns, kas nenoveco, dodot mūsu dzīves dienām jaunu cerību. Tam piemīt glābējs spēks, kas atbrīvo mūs no pagājušā spaidiem un sloga. Tas ir jauns par tik, par cik tas stāv aiz vecā un jaunā robežas, vai par cik tas ir pārlaicīgs, un paliek jauns tik ilgi, kamēr pārlaicīgās mūžības gaisma to apstaro.

Kad Sīmanis Pēteris uz Jēzus jautājumu mācekļiem: ,,Ko jūs sakāt Mani esam?'' atbildēja: ,,Tu esi Kristus, dzīvā Dieva Dēls!'' tad ar šiem vārdiem Pēteris apliecināja, ka Jēzus pārstāv to jauno spēku, kuŗā ir atklājies mūžīgais, kas nenoveco. Šai apgalvojumā ir ietverta kristiānisma būtība, un tikai tad, kad pieņemam šo apgalvojumu ticībā, mūs sasniedz evaņģelija vēsts. Kristiānisms ir pārliecība, ka jaunais Kristū nav tikai jauna, pārejoša parādība, bet mūžīgi jaunā atklāsme pasaulē. Jo zīmīgi tas pateikts Pāvila 2. vēst. korintiešiem: ,,Ja kas ir Kristū, tas ir jauns radījums; kas ir bijis, ir pagājis, redzi, viss ir tapis jauns'' (5,17). Bet mums jāapzinās, ka tas kļuva iespējams tikai tādēļ, ka Jēzus atteicās no visa, kas dzīvē kļūst vecs un nolietojas, kā sabiedriskais stāvoklis, pagodinājumi, sava pārākuma apziņa, pieredze, kā arī sava spēka un izmaņas izmantošana visa tā sasniegšanai. To visu Jēzus sev aizliedza, nododot sevi krusta nāvei, tā paužot pasaulei, ka vienīgi jaunā un mūžīgā vērtība ir mīlestība. Mīlestība ir ar prātu nemotīvēta un nepamatota parādība, ko nevaram izskaidrot. Tā ir kristiānisma spēks un vājums, kas liek noliekties pie vismazākā un viszemākā bez savtīgiem motīviem, bez nodoma iegūt sev kādu labumu. Mīlestība nekad nebeidzas. Tā ir jaunā spēks, parādījusies cilvēkā, tam pārtopot. Tā nenoveco, jo ir tikpat jauna šodien, kā bija vakar. Viņa apklāj mūsu vecās vainas un dvēselei noņem slogus, parādoties kā jaunā izpausme mūsos, kas, atbrīvojusies no pagātnes spaida, paceļas tagadnes gaismā, kad ar apustuļa vārdiem varam teikt: ,,Kas bijis, ir pagājis, redzi, viss ir tapis jauns!'' ,,Cela Biedrs''

LONDONA

Londonas latviešu katoļu draudze arī šogad svinēs savus parastos 15. augusta Dievmātes svētkus Londonā, Ontario, Lurdas baznīcā, 419 Hill Str. Svētki sāksies 13. augustā pl. 18 ar Vesperēm un maltīti baznīcas zālē un beigsies 14. augustā pl. 9 ar svinīgo Sv. Misu un pēc tā atkal pacienāšana baznīcas zālē. Visi londonieši un kaimiņi tiek ielūgti svētkos.

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, On. M4V 1J6, tāl. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Draudzes mācītājs jūlijā un augustā nebūs parastajās stundās kancelejā. Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17.

Sākot ar 10. jūliju līdz augusta beigām dievkalpojumi dievnamā būs pl. 19, bet jūnijā un atkal septembrī tie ir pulkst. 11.

31. jūlijā plkst. 10 dievkalpojums. Sidrabenē dievkalpojuma nebūs.

21. augustā plkst. 10 dievkalpojums ar dievgaldu.

28. augustā plkst. 10 dievkalpojums.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8. Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

Vasaras mēnešos draudzes mācītāja kārtējās biroja stundas nenotiek. Mācītāju var satikt katrā laikā, iepriekš piezvanot: baznīcā — 924-1563; Sidrabenē — 1-335-9038; mājā — 482-8403; māc. Em. Ā. Čops — 249-6593.

31. jūlijā Bērnu svētku dievkalpojums Saulainē pl. 10.30; dievkalpojums dievnamā nenotiks.

7. augustā plkst. 10 dievkalpojums Sidrabenē. Sporta svētki. Teoloģijas kursi.

13. augustā, sestdienā, plkst. 17 dievkalpojums un bērnu nometnes noslēgums.

14. augustā plkst. 10 dievkalpojums; plkst. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

28. augustā pl. 10 — Kapu svētki Woodland kapsētā; dziesmu lapiņas. Lietainā laikā — pl. 16 baznīcā.

4. septembrī pl. 10 draudzes dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ontario M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

31. jūlijā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

7. augustā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street North, Brampton, Ont.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

Svētdienas skola un Bībeles studiju lūgšanas sanāksmes jūnija, jūlija un augusta mēnešos nenotiks.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 28 Wilgar Rd., M8X 1J4, tālr. 239—5741. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19 — 21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

31. jūlijā dievkalpojuma nebūs.

7. augustā pl. 10 dievkalpojums.

14. augustā pl. 10 draudzes dievkalpojums; spred. māc. Imants Kalniņš no Bostonas Trimdas draudzes.

21. augustā pl. 10 draudzes dievkalpojums.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6, P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

31. jūlijā pl. 19.00 dievkalpojums baznīcā.
baznīcā.

7. augustā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

14. augustā pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu Ezerkalnos. Brīvības cīņu piemiņas diena. Dziesmu lapiņas.

18. septembrī pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

25. septembrī pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

31. jūlijā dievkalpojums nenotiks.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
,,BRĪTIŅŠ AR DIEVU''
nepārtraukti
28. gadu gājumā
katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro, Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

KLAUSIETIES ,,LABĀS ZIŅAS'' RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont. M9V 2B4
tālr. 749-0832

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.50

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk., no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
Klubs no 19. jūnija līdz 28. augustam svētdienās slēgts.

KALUPE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums
ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905
POKO'S MEAT
376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).

Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —

Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas-Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

SAIŅI UZ LATVIJU

Ja vēlaties sūtīt dāvanu saiņus saviem draugiem un radiniekiem uz Latviju, Jūs varat lietot lētāku, ātrāku un drošāku gaisa satiksmi, kādu sagādā

SAVE-O-WAY Parcel Service Ltd.

Mēs esam lielākā sabiedrība, kas pakalpo Austrumeiropas zemēm, iesk. USSR.

Ietaupait $40 uz 10 kg gaisa pasta saini. Var sūtīt arī pa jūras ceļu.

Tuvākai informācijai lūdzam zvanīt
532-3042 **532-3794**
vai arī apmeklēt mūsu biroju 337 Roncesvalles Ave, Toronto.
Hamiltonā — 747 Barton Str.E., tel. 544-3603.

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Alcan Building Products
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem

1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju**

- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS

534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM

Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19 2/3 märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

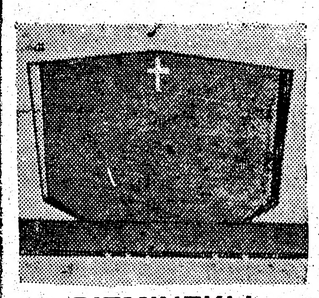

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Pāvils Brūveris

Kā rodas protesta balsis

„Padomju jaunatnes" melu akcijas

(Nobeigums.)

Čekistiem izdevies nosist divas mušas ar vienu sitienu -- nomelnot Valdi Viņķeli, kas, protestējot pret čekas patvaļu, gājis bojā, un „atrisināt" daudzus no nenoskaidrotajiem zādzību gadījumiem. Jāpiebilst, ka ik vasaru Rīgas jūrmalā klejo no visas plašās Savienības iebraukušas bandas, kas rīkojas tieši tā, kā Blaumanis avīzē aprakstījis -- tie pievāc visu, kas nav piesiets, bet jūrmalas smiltīs, kā zināms, piesiets nevar būt nekas. Pievākta pat apakšveļa, un bijusi tur vīģes lapa, arī to zaglēni Rīgas jūrmalā pievāktu... Vienīgi jāpiebilst, ka šie zaglēni parasti ir no „brālīgajām republikām", nevis veci latviešu dārznieki.

Tikai it kā gaŗāmejot Juris Blaumanis pastāsta, ka Valdis Viņķelis, „baididamies piesaistīt pasta darbinieku nevajadzīgu interesi viņa pārlieku plašajai ārzemju sarakstei, izdomāja paņēmienu, kā korespondenci ar ziņām par nosūtāmo grāmatu pieprasījumu, saņēmēju adresēm un norādēm nogādāt pāri robežai, ielīmējot zīmītes grāmatu vākos." Vispirms jau dīvaina ir piezīme par „pasta darbinieku nevajadzīgās intereses piesaistīšanu". Kāda tad pasta darbiniekiem varētu rasties interese par vēstuļu biežumu un saturu? Varēja jau Juris Blaumanis droši saukt vārdā to pašu čeku, kuŗas interese par padomju pilsoņu ārzemju saraksti tiešām ir nepārspējami liela.

Domādami, ka Viņķelis šādā veidā nosūta informāciju sociāldemokratiem / tieši tajā laikā atradās apcietinājumā Juris Būmeisters un Dainis Lismanis /, čekisti viņu apcietināja un mēģināja izspiest kādu atzīšanos. Tālākā notikumu gaita mums nav zināma, jo tie norisinājās čekas sienās, bet var iedomāties, ka gluži nevainīgi apcietinātais Viņķelis protestēja un pieprasīja ievērot viņa tiesības, līdz beidzot galējā izmisumā atteicās no ēdiena. Pēc tam kad viņš bija miris, čekistiem bija kaut kā jāattaisnojas, un tā,lūk, radusies visa šī gaŗā baltiem diegiem šūtā apsūdzība.

Tieši tajā laikā aizturēja arī Valža Viņķeļa brāli Anti, kuŗam gan laimējās izkļūt no šī zirnekļu tīkla, bet nelaimīgā kārtā pie Anta dēla Juŗa atrada dažas rietumos izdotas publikācijas. To starpā arī manu grāmatu „Kā rodas disidenti". Nevarēdami „piesiet" nekādu apsūdzību sakarā ar „sociķiem", Juri 1981.gadā notiesāja uz 2 gadiem nometnē it kā par šīs grāmatas lasīšanu un došanu tālāk. Šā gada 13. maijā Juri Viņķeli atbrīvoja.

Savā rakstā „Kā rodas „disidenti"?" pēdējā daļā Juris Blaumanis runā īpaši par diviem jauniešiem -- Haraldu Burņicki un Gunti Sokinu. Pagājušā gada augustā milicijas patruļa, kas gājusi pa Meža kapu „uzraugāmo sektoru" / lasi: uzraudzīja Čakstes kapa pieminekli, lai tur neliek ziedus un neposta priekšā aizstādītos krūmus / pamanījusi divu jaunekļu aizdomīgu rīcību. Nepārstāstīšu visu, ko raksta par šo lietu Blaumanis. Skaidrs tas, ka abi nacionālie jaunieši postījuši veco partijnieku un Rīgas „atbrīvotāju" kapu vietas. Rakstā teikts, ka viņi pirms pāris mēnešiem piekŗti pieminekļa apgānīšanā Baldonē. Varam iedomāties, kas tas bija par pieminekli, kuŗu abi jaunieši apgānījuši. Neanalizēsim tagad, vai viņi rīkojās pareizi vai nepareizi, vienīgi konstatēsim faktu, ka viņi abi ir dedzīgi nacionālisti. Par to var vēl vairāk pārliecināties, izlasot rakstu pagājušā gada 10. februāŗa Padomju Jaunatnē -- Kā azimuts puišiem atriebās.

Tur bija aprakstīts, ka šie jaunieši izplatījuši buržuāziskās Latvijas idejas. Viņi vēloties atgriezt tos laikus, kas Latvijā valdīja kopš 1918. gada 18. novembŗa. Bez tam šie jaunieši izteikuši domu, ka Latvija ir domāta latviešiem. Visas šīs idejas Haraldam Burņickim un Guntim Sokinam esot samācījis viņu kādreizējais skolas biedrs Dainis Mjartāns, kas tagad dzīvo Rietumvācijā un mācās Minsteres latviešu ģimnazijā. Mjartāns ar draugu palīdzību iesūtījis Latvijā dažādas brošūras un aicinājis, lai Haralds un Guntis vācot noderīgu informāciju -- piemēram: jāfotografējot cilvēki pie mēslu kastēm / nevar un nevar Blaumanis atkratīties no mēslu kastēm /, jāfotografējot sieviešu darbs pie ielu asfaltēšanas un jāaprakstot pensionāru dzīves apstākļi. Ar vienu vārdu sakot -- jānododas „spiegošanai". Visā šajā lietā kā astoņkāji ar saviem taustekļiem cenšoties piesūkties Gaismas akcijas ideoloģiskie diversanti. Juris Blaumanis izliekas daudz zinām par Gaismas akciju. Viņš raksta: „... Gaismas akcija izliekas esam reliģiska masu organizācija, bet patiesībā izveidota ar CIP / CIA / gādību un atbalstu, kas arī nosaka tās darbības programmu un mērķus -- veikt nelegālu graujošu darbību Padomju Latvijā."

Šeit mēs atkal sastopamies ar Juŗa Blaumaņa „faktiem", kas ir pilnīgi izdomāti. Es pazīstu gan Gaismas akciju, gan arī tās vadītāju mācītāju Pauli Kļaviņu, bet nekad neesmu dzirdējis, ka par šo organizāciju būtu interesējusies Centrālā izlūkošanas pārvalde. Lasot biežāk šāda veida rakstus, redzam, ka jebkuŗa latviešu organizācija rietumu pasaulē, ja tā ir nacionāli vai politiski aktīva, padomju presē tiek apzīmēta par CIP filiāli. Iespējams, ka to viņi dara tāpēc, lai vajadzības gadījumā jebkuŗu cilvēku, kam ir kāds sakars ar kādu latviešu trimdas organizāciju, varētu apsūdzēt par amerikāņu CIP spiegu -- kā tas jau ir darīts Būmeistera un Skudras gadījumā.

Bet atgriezīsimies pie notikuma kapos. Miliči Burņicki un Sokinu aizturēja un nogādāja milicijā. Sastādīja protokolu, nemaz nezinādami, ka šie abi jaunieši jau atrodas čekas uzskaitē. Jauniešiem bija skaidrs, ka viņiem neizdosies izlocīties, ka dauzīšanās kapos ir bijis tikai neizdevies huligānisks joks. Šim notikumam katrā ziņā bija politiska nokrāsa un, nevarēdami nekā labāka izdomāt -- abi jaunieši nolemj bēgt uz ārzemēm. Viņiem gadās sastapt kādu paziņu Jāni Circeni, kas apņemas viņus ar zagtu automašīnu nogādāt, kur tik tie vēlas. Un tad sākas vesela odiseja. Grūti pateikt, cik Blaumaņa aprakstā taisnības, cik melu, cik faktu sagrozījumu, bet viens kļūst skaidrs -- Haralds Burņickis un Guntis Sokins nonākuši tādā bezizejas izmisumā, ka nav vairs īsti apjēguši, ko dara. Visā šajā izmisuma pilnajā drāzienā ar zagtajām automāšīnām viņus pavadījušas nacionālas domas. Blaumanis raksta, ka vienā no zagtajām mašīnām palikuši šādi uzraksti: „Sveika, Latvija!" un „Lai dzīvo īstie letiņi!".

Puiši nonākuši Maskavā un vēlējušies iekļūt ASV vēstniecībā, bet, kā apraksta Blaumanis, „nekas vairs nešķita viegli un vienkārši sasniedzams. Visapkārt darbīgi dunēja milzīgā pilsēta..." Vai nu tā bija milzīgās pilsētas duna, kas sasniedzamo padarija grūtu? Tie drīzāk bija darbā „dunošie" miliču papēži, kas apsargā ASV vēstniecības ēku, lai neviens padomju pilsonis bez atļaujas tur neieietu. Jaunieši sagaidījuši, ka kāds no vēstniecības darbiniekiem iznāk arā, un tam jautājuši -- kas būs, ja viņi izlauzīsies cauri miliču apsardzībai un iekļūs vēstniecībā. Tas -- cik var noprast no Blaumaņa teiktā -- nekādas cerības jauniešiem nav devis.

Kādi bija šo jauniešu tālākie plāni, grūti izprast. Žēl, ka viņi tiešām nebija nekā mācījušies no tā, ko viņi izlasīja no Rietumiem atvestajās brošūrās. Juris Blaumanis apgalvo, ka šie jaunieši tā uzvedušies tieši tāpēc, ka viņi rīkojušies pēc kaut kādām instrukcijām no Rietumiem. Ja viņi būtu lasīto ņēmuši vērā, tad viņi būtu uzsākuši kādu konstruktīvu nacionāļu darbību, nevis postījuši mirušo ienaidnieku kapus uh apgānījuši padomju pieminekļus un beigās vēl iekrituši tik taksturīgajā bezcerības neprātā. Tagad visi trīs jaunieši Haralds Burņickis, Guntis Sokins un Jānis Circenis notiesāti.

Juris Blaumanis izsaka ironisku izbrīnu, ka rietumu latvieši nav šos trīs jauniešus ierindojuši „režīma mocekļu" goda sarakstos. Esot tacu tik izdevīgs gadījums -- „disidenti" grib izrauties no boļševisma žņaugiem...

Gribētu Blaumanim pateikt: neņirgājies par šo jauniešu traģēdiju. Viņi ir vēl jauni un nav iemācījušies tā liekuļot kā tu. Šiem jauniešiem padomju režīms ir izkropļojis normālas dzīves un tiesīguma izjūtu, bet viņi sirds dziļumos izjūt, ka par to visu ir vainojama svešā vara Latvijā, svešie kungi, kas dzīvo Rīgas jūrmalā, un bezgālīgā netaisnība.

Atcerēsimies arī mēs no vēstures, ka šādi Rīgas „pašpuikas" bija vieni no galvenajiem, kuŗiem mēs varam pateikties par saviem neatkarības gadiem. Cerēsim, ka arī šī jaunā latviešu paaudze atradīs ceļu no bezcerīgas dauzonības uz mērķtiecīgu cīņu par mūsu tautas brīvību un neatkarību.

GUNĀRS GAIĶIS, B.Sc., Phm., LL.B.
advokāts un notārs
ar šo paziņo advokāta darbības uzsākšanu.
Visāda veida juridiski padomi un pakalpojumi
Birojs: 150 Consumers Rd., Suite 300, Willowdale, Ont. M2J 1P9, (416) 492-8967.

Dieva mierā aizsaukta mūsu mīļā māmiņa un vecmāmiņa

Zelma Bāders, dzim. Brieze

dzimusi 1902. gada 16. augustā Ādažos,
mirusi 1983. gada 8. jūlijā Rīgā.

Par viņu sēro
dēls ar ģimeni Toronto,
meita ar ģimeni Latvijā.

No kopā ietā ceļa,
No dienām senajām
Iet mīlestība līdzi
Zem zaļām velēnām.

Kapteinis inženieris

Oskars Dzērvītis

dzimis 1901. gada 6. aprīlī Rīgā,
miris 1983. gada 20. jūlijā Toronto.

Tēvzemei un brīvībai.

Latviešu virsnieku apvienība Kanadā

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Immigrācijas tiesnesis F. Laijons Ņujorkā jūlijā noraidījis apsūdzību pret Boļeslavu Maikovski, ko ASV tieslietu ministrijas speciālais izmeklēšanas birojs apsūdzējis par kaŗa noziegumiem, norādot, ka viņš ieceļojot nav minējis visus datus. Tiesnesis norādījis, ka nav pierādījumu par kaŗa noziegumiem. Maikovskis pēc tiesneša atzinuma piedalījies militārā akcijā pēc vācu pavēles. Partizāni bija noslepkavojuši vienu vai vairākus policistus, kas izraisījis pretdarbību. Maikovskis ieceļojot dokumentos nav minējis, ka strādājis policijā, bet pēc tiesneša domām tam tikai akadēmiska vērtība, jo ASV ieceļojuši daudzi, kas nav pilnīgi minējuši datus par savu pagātni. Bez tam tiesnesis norādījis, ka viņš netic liecībām, ko devuši liecinieki Padomju savienībā. Speciālā izmeklēšanas biroja pārstāvji apsveŗ spriedumu pārsūdzēt. Šī biroja vadītājs A. Raiens paziņojis tieslietu ministrijai, ka augustā viņš savu darbu atstāšot un iecerējis rakstīt grāmatu par pārvietotām personām (DP), jo tas esot maz apskatīts. Intervijā avīžniekiem viņš paskaidrojis, ka Padomju savienība sadarbojusies kaŗa noziedznieku meklēšanā. Viņi pratinājuši lieciniekus simtām stundu un esot ieveduši Pad. savienībā amerikāņu tiesu procedūru. Darbu viņš atstājot, jo nevēloties septiņus gadus pavadīt kaŗa noziedznieku meklēšanā. Viņš šo uzdevumu veicis trīs gadus.

● Radio Liberty darbiniece Dagmara Vallena trīs mēnešus pavadīs Vācijā, strādājot šī raidītāja uzdevumā. Viņa apmainās ar Radio Liberty Vācijas darbinieku Pāvilu Brūveri, kas trīs mēnešus pārceļas darbā uz Ņujorku.

● Apspiesto nāciju demonstrācijā 10. jūlijā Piektā avēnijā Ņujorkā piedalījās latvieši kuplā skaitā. Latviešu rindās pa lielākai daļai bija jaunieši, kas ar autobusiem bija ieradušies no Beverinas vasaras vidusskolas un Ņujorkas draudzes Katskiļu bērnu nometnes. Šogad 25. reizi atcerējās komūnistu verdzinātās tautas. Gājienā piedalījās dalībnieki no 34 nācijām. Pēc dievkalpojuma Sv. Patrika katedrālē dalībnieki gājienā devās uz Centrālo parku, kur galvenais runātājs bija prezidenta kandidāts Bens Fernandes, kas bija iepazinies ar komūnistu briesmām. Runātāju rinda bija gaŗa. Latviešu piedalīšanos organizēja Helga Ozoliņa no baltiešu sieviešu padomes un Uldis Klauss no Ņujorkas latviešu organizāciju padomes. Latviešu piedalīšanos pieminēja vairākos radio ziņu pārraidījumos, bet neredzēja televīzijā.

● No sešu nedēļu ceļojuma atvaļinājuma Ņujorkā atgriezušies Ernests un Olga Akerbergi. Viņi apmeklējuši Grieķiju, Turciju, Dienvidslaviju, Ungāriju un Austriju. Patikusi Grieķijas daba, Turcijas viesmīlība, Dienvidslavija bijusi skaista, bet nabadzīga. Vīnē gadījies piedzīvojums ar vietējo policiju, bet sevišķi sajūsminājuši viņi ir par Ungārijas galvaspilsētu Budapeštu. Daudz filmējuši un sagatavojuši slīdītes.

● No atvaļinājuma Francijā atgriezies preses fotografs Bruno Rozītis ar dzīvesbiedri Veltu. Arī viņš sajūsmināts par Francijas dabu, skaisto laiku un izdevīgām cenām.

Vk.

Pulkv. V. Kukainim jauni pienākumi

Ohaijo gubernātors R. Celeste paaugstinājis ASV bruņoto spēku atvaļināto pulkvežleitnantu Vilmāru Kukaini par pulkvedi un ieskaitījis Nacionālās gvardes militārā rezervē, kur viņš komandē kādu lielāku vienību. Pirms demobilizācijas pulkvedis Vilmārs Kukainis bija piekomandēts Nacionālai gvardei, lai pārraudzītu tās militāro apmācību. Būdams ASV bruņotajos spēkos, pulkvedis Vilmārs Kukainis piedalījās kaujās. Viņš apbalvots ar goda zīmēm.

Demobilizējies, pulkvedis Vilmārs Kukainis iesaistījās Klīvlandes latviešu centra sabiedriskā darbā. Viņš koordinē latvisko zināšanu mācības plānu Kentas valsts universitātē, kur viņa ierosmē izveidojās arī latviešu senmantu krātuve, latviešu grāmatu bibliotēka un vēsturisku priekšmetu un dokumentu archīvs, kā arī latviešu studentiem stipendiju fonds, kas izsniedz katru gadu 1000 dol. stipendiju.

Pulkvedis Vilmārs Kukainis darbojas arī kā referents ASV Daugavas Vanagu organizācijā atvaļināto kaŗavīru lietās un ir Klīvlandes DV apvienības valdes loceklis. Viņš aicināts redakcijas kollēģijā topošai grāmatai Latviešu kaŗavīrs pēc Otrā pasaules kaŗa. Pulkvedis Vilmārs Kukainis pieder pie korporācijas Sidrabenia saimes.

J. L.

Ziemeļkalifornijas latviešu ev. lut. draudzes jaunais valdes sastāvs pēc ievešanas amatā. No kr.: Vilnis Rudzītis, Gvīdo Bergmanis, Aleksandra Ģīmis (Apvienotās dāmu kom. vadītāja), prāv. Arnolds Ernstsons, draudzes priekšn. Harijs Ģīmis, Rasma Rekšāne (draudzes ērģelniece), Olģerts Kaugarts. Aizmugurē: Jānis Zariņš, Mirdza Elevāne. No valdes sastāva trūkst: Zenta Cinouska un Ignats Suviks. Foto E. Elstiņš.

Kā tapa svarīgā rezolūcija

Sākums Baltijas brīvības dienas rezolūcijai, kas, iegūstot ASV prezidenta Rēgena parakstu, kļuva par Public Law 98—39, bija jau pagājušā gada augusta beigās, kad Baltiešu amerikāņu brīvības līgas (BALF-as) vadība bija pulcējusies Kalifornijas Sanbernardino kalnos, lai izstrādātu darbības plānu 1983. gadam. Viena no galvenajām iecerēm bija Baltijas brīvības dienas rezolūcija (skat. Laika 25. sept. nr.) Lai gan šī pasākuma īstenošanu pārrunāja jau augustā un dažādus priekšdarbus paveica nākošos pāris mēnešos, tomēr intensīvais darba posms sākās tikai janvāŗa sākumā, kad par rezolūcijas komitejas priekšsēdi izraudzīja V. Pavlovski, BALF-as tagadējo priekšsēdi.

23. janvārī V. Pavlovskis aicināja palīgā baltiešu organizācijas, bet drīz pēc aicinājuma nosūtīšanas laikrakstos un biļetenos parādījās iebildumi: šādas rezolūcijas pieprasīt katru gadu neesot ieteicams. Likās, ka BAFL-a bija atdūrusies uz atbalsta trūkuma. Vai algot atkal Hanaforda sakaru firmu?...

Pēkšņi īstenojās senas, bet pārdrošas līgas darbinieku cerības: Lietuviešu padome (Lithuanian Council) paziņoja, ka ir ar mieru sadarboties ar Lietuviešu kopību (Lithuanian Community) un atbalstīt rezolūcijas pasākumu. Līga atrada arī rezolūcijas ierosinātāju ASV Senātā — Jaunmeksikas senātoru P. Domeniči (Domenici). To pašu darīt Tautas vietnieku namā uzņēmās B. Donelijs (Donnelly) un D. Riters (Ritter). Februārī V. Pavlovskis pavadīja vairākas dienas Vašingtonā un, izmantojot iepriekšējā gadā nodibinātos sakarus, izstrādāja stratēģiju sadarbībā ar minēto Kongresa pārstāvju biroju darbiniekiem un Baltā nama personāla pārstāvjiem. Visiem sēnātoriem un Tautas vietnieku nama deputātiem BAFL-a nosūtīja vēstules, aicinot tos kļūt par Baltijas brīvības dienas rezolūcijas atbalstītājiem (cosponsors). Arī iespaidīgākos politiskos darbiniekus lūdza atbalstīt rezolūciju. Šinī darbā piedalījās arī ALA. Vēstules nosūtīja arī baltiešu organizācijām (ap 200 latviešu organizācijām vien), lūdzot tās financiāli atbalstīt BAFL-u un rūpēties, lai pēc iespējas lielāks biedru skaits rakstītu saviem pārstāvjiem Kongresā. To pašu aicināja darīt arī divi BAFL-as sludinājumi laikrakstā Laiks. Drīz vien organizāciju un atsevišķu personu atbalsts jūtami pieauga. Arī Apvienotā baltiešu komiteja aicināja atbalstīt rezolūcijas pasākumu. Pat ārlietu ministrija solīja atbalstu.

Senātā rezolūciju (SJ Res. 43) pieņēma negaidīti ātri, — jau marta beigās. Senātā pieņemtais teksts prasīja Baltijas brīvības dienas atzīmēšanu ik gadus. Tautas vietnieku namā, kur pie B. Donelija griezās ar Kongresa speciālās (Ad hoc) Baltijas valstu un Ukrainas komitejas starpniecību, rezolūcijas iesniegums kavējās, un to iesniedza tikai marta vidū. Vēlāk atklājās, ka no rezolūcijas teksta bija svītrots „ik gadus" („annually"). BAFL-as priekšsēdis V. Pavlovskis devās atkal uz Vašingtonu, lai mēģinātu saglābt sākotnējo tekstu, bet, tiekoties ar deputātu R. Garcijas (Garcia) un H. Vaksmaņa (Waxman) līdzstrādniekiem, noskaidrojās, ka labojums šinī gadā nav vairs iespējams. B. Donelijs savukārt paskaidroja, ka viņš rezolūcijas tekstu pārgrozījis, sekojot Kongresa noteikumiem.

Tālākā gaitā katram BAFL-as darbiniekam nodeva krietnu skaitu to deputātu vārdus, kam bija vairākārt jāzvana, līdz panāk solījumu rezolūciju atbalstīt. Lai gan vajadzīgo atbalstītāju (cosponsors) skaitu pārsniedza, tomēr vēl 9. jūnija pēcpusdienā, kas rezolūcijai bija pēdējais termiņš, tā nebija tikusi līdz balsošanai. Galīgi izmisis BAFL—as priekšsēdis V. Pavlovskis lūdza darbiniekus vēlreiz zvanīt balsošanas kalendāra kārtotājiem un kongresmeņiem. Tas tomēr nebija vairs nepieciešams, jo nedaudzas minūtes vēlāk rezolūciju (HJ Res. 201) pieņēma ar visām balsīm.

No rezolūcijas atbalstītājiem (cosponsors) vislielāko skaitu deva Kalifornija — 28; otrā vietā palika Ņujorka ar 24 atbalstītājiem. Oregona ir vienīgā, kas var lepoties ar visu savu (četru) Tautas vietnieku nama deputātu atbalstu. Par to, liekas, pateicība pienākas J. Zommera ģimenei. Bez Baltiešu amerikāņu brīvības līgas darbiniekiem Losandželosā aizrautīgi darbā piedalījās tās loceklis arī citās pilsētās; — no latviešiem M. Mantenieks, A. Lambergs un I. Bergmanis. Bez tam A. Bēdele un lietuvietis L. Kojelis Vašingtonā noorganizēja baltiešu grupu, kas ziedoja dienu deputātu biroja apmeklēšanai un atbalsta iegūšanai.

Nepārprotami visvairāk rezolūcijas pasākumam uzupurējās Baltiešu amerikāņu brīvības līgas priekšsēdis Valdis Pavlovskis, kas vismaz pusduci reižu šogad mēroja ceļu no Losandželosas uz Vašingtonu, sedzot pats ne tikvien visus ceļa izdevumus, bet paturot sev arī visus rēķinus par daudzajām telefona sarunām un ziedojot visu savu atvaļinājumu. Jācer, ka latviešu sabiedrība ASV to pienācīgi novērtēs, līdz ar to nodrošinot baltiešiem, un it sevišķi latviešiem, panākumus ASV politikā arī nākotnē.

K. K.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās,
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

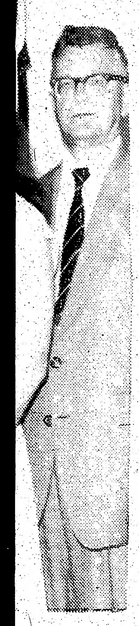

matā.
kom.
kšāne
. No
stiņš.

n BAFL-
nodeva
tātu vār-
ākārt jā-
jumu re-
i gan va-
(cospon-
za, tomēr
ienā, kas
ējais ter-
līdz bal-
izmisis
s V. Pav-
ekus vēl-
as kalen-
kongres-
r nebija
o nedau-
rezolūci-
ēma ar vi-

tbalstītā-
vislielāko
ja — 28;
rka ar 24
na ir vie-
s ar visu
vietnie-
atbalstu.
icība pie-
ģimenei.
kāņu brī-
kiem Lo-
gi darbā
s arī citās
ešiem M.
hbergs un
m A. Bē-
L. Koje-
organizēja
iedoja die-
apmeklē-
šanai.

vairāk re-
m uzupu-
kāņu brī-
ēdis Val-
ismaz pus-
ēroja ce-
s uz Va-
s ne tik-
umus, bet
is rēķinus
ona saru-
u savu at-
ka latvie-
to pienā-
ar to no-
un it se-
anākumus
otnē.

K. K.

Sardzē par Latviju

MLĢ DIREKTORS A. LIEPKALNS ATVADĀS

Ar šī mācību gada beigām MLĢ direktors māc. Arturs Liepkalns pēc 4 1/2 gadiem atstāj darbu skolā un pāriet aprūpēt Čikagas Sv. Jāņa draudzi. Gandrīz nemanot aizsteigušies spraigi skolas darba gadi, kuŗos daudz darīts, izcīnīts, iegūts un iemācīts. Skola kļuvusi par latviešu jaunatnes kultūrālo varēšanu, reizē arī par latvietības uzturētāju un Latvijas tiesību skandinātāju.

Pēdējā skolas dienā, 6. jūlija rītā, parasto pāris stundu vietā visa skolas saime pulcējās uz rīta lūgšanu un atvadu svinībām, no sava neatlaidīgā direktora. Tieši šī īpašība viņam sākumā radīja pretiniekus, bet viņš savu prasību atkārtoja tik ilgi, kamēr jaunieši saprata, ka visas skolas tēva rūpes ir vienīgi skolnieku labā.

Katra klase no direktora atvadījās ar ziediem un savu priekšnesumu: mazie rēvijas veidā spēlēja kādu pašu sacerētu aktuālitāti un nolasīja atsauksmi par katru skolotāju. Vienpadsmitā klase, kas skaita ziņā pašreiz lielākā klase skolā, pat izrādīja Līni murdā, lasot lomas no papīra. Direktora vietniece Mērija Brokāne kollēgu un visas skolas vārdā sveica māc. A. Liepkalnu ar uzrunu, ziediem un piemiņai pasniedza Lutera biografijas jubilejas gada lielizdevumu. Sirsnībā un draudzībā kopēji aizritēja pāris stundas. Tad arī laiks bija skolēniem saņemt šī mācību gada ražu — liecības.

Šis bija atvadu sarīkojums. Publiskais atvadu sarīkojums no skolas direktora un internāta vadītāja I. Baloža notika tūlīt pēc abitūrija akta 18. jūnijā internāta ēdamtelpā kopējo vakariņu norisē ar visām oficiālajām runām. LCK priekšsēdis A. Cipulis pateicās abiem par pašaizliedzīgo darbu MLĢ druvā. LCM vadītājs un LCK izglītības nož. vad. Dr. A. Kadeģis pieminēja direktora A. Liepkalna lielos nopelnus skolas stāvokļa nostabilizēšanā, statusa sagatavošanā un LCM idejas īstenošanā. Abus atstājējus sveica daudzu organizāciju pārstāvji ziediem un veltēm.

Strādājot LCM idejas virzienā, ar jauno mācību gadu apvieno skolu un internātu vienā vadībā — direktrises Ilgas Gravas rokās. Internātu pārņem pašu vadībā, lai racionālāk saimniekotu.

xy.

Tiesībnieks aizsaulē

Sidnejā, Austrālijā, pēc vairākkārtējiem veselības traucējumiem 31.maijā miris mag. iur. Oto Kārkliņš. Viņa mūžs raksturīgs ar latviešu celmlauža sīkstumu un izturību.

Dzimis Rīgā tirgotāja ģimenē. Piecpadsmit gadu vecumā pašmācības ceļā viņš apgūst latviešu stenografiju, ir debašu stenografs Tautas padomes 9.sesijā, vēlāk Satversmes sapulcēs. 1922.gadā uzsāk studijas LU juridiskā fakultātē, līdztekus mācīdamies arī Latvijas konservātorijā kompozicijas klasē. Bez studiju pienākumiem daudz enerģijas paņem arī eksistences darbs, bet uzņēmības gars visu spēj uzveikt.

Kādu laiku ir ierēdnis Iekšlietu ministrijā, tad Rīgas un apkārtnes atsevišķajā mājkalpotāju slimo kasē. Darba un pienākumu slodze liek pārtraukt studijas konservātorijā, bet viņš turpina klavierspēli pie pianista V.Pastuchova. 1934. g. pavasarī beidz LU ar cand. iur. gradu un sāk strādāt Vispārējā apdrošināšanas sabiedrībā pret nelaimes un arodslimību gadījumiem, vēlāk par juriskonsultu.

Kopā ar juristu A.Siliņu nodibina pastāvīgus advokāta kantorus Rīgā, Limbažos un Skrīveros. Vācu okupācijas posmā ir zvērināto advokātu padomes loceklis un pēdējais zvērinātu advokātu padomes priekšsēdis.

1944.g. kopā ar ģimeni dodas trimdas gaitās uz Vāciju. Kad Čechoslovakijā ienāk sarkanarmija, bēgļu liktenis kļūst apdraudēts. Tikai ar Kārkliņa auksto prātu izdodas paglābt apvidus bēgļus no draudošām briesmām. Kārkliņš no Kurzemes izceļo uz Austrāliju. Sākas smags darbs emigrantu gaitās. Ar visu sirdi un dvēseli viņš iesaistās latviešu sabiedriskajā dzīvē. Sidnejā ir latviešu draudzes priekšnieks, padomes un revīzijas komisijas loceklis un draudzes vecākais. Būdams ar mūzikālu dzirksti, viņš komponē koŗa dziesmas, kuŗas iestudē Sidnejas latviešu biedrības koris, sacer radio raidījumus latviešu mūzikas pusstundai, raksta recenzijas Austrālijas Latvietim, bijis viens no darbīgākiem latviešu kultūras dienu sarīkošanā Sidnejā.

Taču smagais un neparastais maizes darba posms bija iecirtis dziļas pēdas Kārkliņa veselībā, beidzot nežēlīgi to saārdot. Taču modrais un spītīgais gars, neizsīkstošā enerģija un uzupurēšanās tieksme vēl vairāk iekaist latviešu kopējai lietai Austrālijā. Viņu pazīst, zina un daudzina daudzi jo daudzi šai tālajā emigrācijas zemē.

Jau studiju laikā dzimtenē Kārkliņš saista savas sabiedriskās un nacionālās intereses ar studentu korporāciju Fraternitas Livonica, ir tās filistrsdibinātājs un enerģijas pilns savā organizācijā arī tālajā svešuma zemē Austrālijā.

Kā nesavtīgs latviskā darba darītājs un entuziasts, Oto Kārkliņš ir nodrošinājis sev ilgu piemiņu un tencinājumu sava laika paaudzē kā svešumā, tā dzimtenē.

A.Sed

Dieva mierā aizgājis

Oskars Dzērvītis

Par viņu sēro
brāļa sieva A. Dzērvītis,
brāļa meitas — Maija Harvey
un Ieva Godlevskis ar ģimenēm.

Mūsu pirmais draudzes priekšnieks un ilggadējais padomes loceklis

Oskars Dzērvītis

dzimis 1901. gada 6. aprīlī Rīgā,
miris 1983. gada 20. jūlijā Toronto.

Bet mēs neesam tie,
Kas atkāpjas uz pazušanu, —
Bet kas tic un iemanto dzīvību.
(Vēst. ebr. 10—39)

Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes padome.

Latvijas Kaŗa aviācijas pulka bij. lidotājs

kapt. inž. **Oskars Dzērvītis**

dzimis 1901. gada 6. aprīlī Rīgā,
miris 1983. gada 20. jūlijā Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
Aviācijas pulka bijušo kaŗavīru saime.

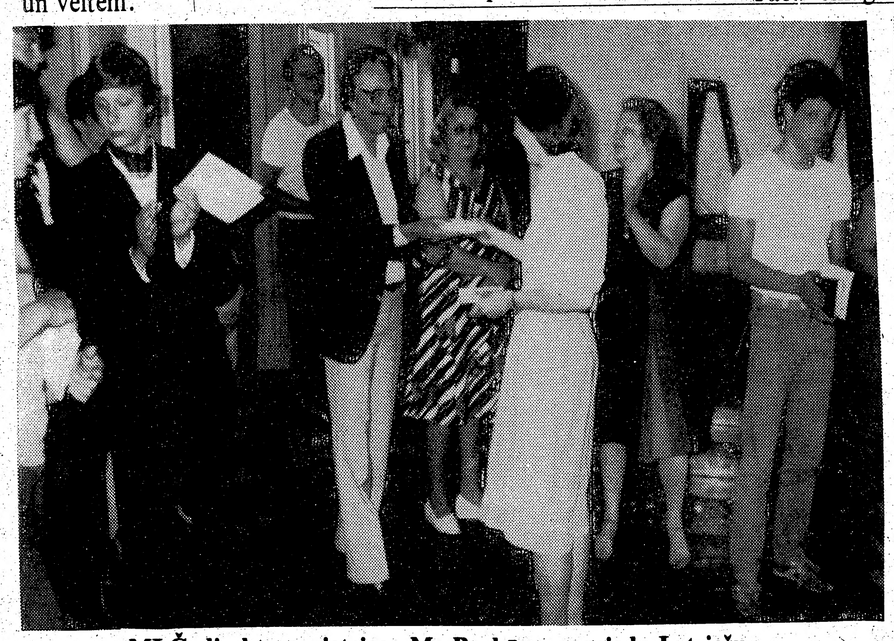

MLĢ direktora vietniece M. Brokāne pasniedz Latviešu Centra Minsterē vadītājam Dr. A. Kadeģim skolēnu savākto ziedojumu Centra būvei.

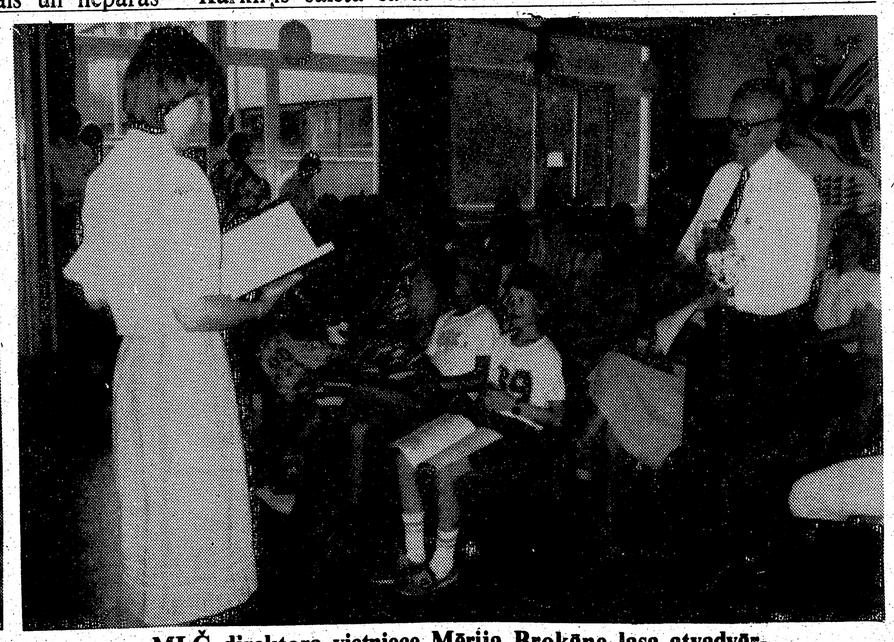

MLĢ direktora vietniece Mērija Brokāne lasa atvadvārdus direktoram māc. A. Liepkalnam.

Foto A. Spoģis.

Pēteris Bauzis

Aicina palīgā sabiedrību

AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS IEGŪŠANA NONĀKUSI STRUPCEĻĀ

Komūnistu sauklis: izglītību visiem pēc to spējām, kļuvis tikai solījums, kā daudzi citi. Okupētajā Latvijā jau pirms vairākiem gadiem izdeva likumu, ar kuru vidējās izglītības iegūšanu noteica par obligātu visiem. Par šī likuma īstenošanu tā saucamās „partijas pirmorganizācijas" cīnās jau gadiem, spiežot jauniešus, arī vīrus, iegūt šo vidējo izglītību. Normāli tas nav iespējams, jo nav ne tikdaudz skolu, ne vajadzīgo skolotāju. Ja visus nosēdinās uz skolas sola, kas bez vidējās izglītības pārsnieguši skolas gadus, tad pietrūktu strādnieku. Tāpat pietrūktu strādnieku, ja visiem ļautu studēt.

Jau labi sen Latvijā atrada „ielāpu", ar ko robus aizlāpīt — neklātienes un vakara skolas. Tagad šī neklātienes iegūšana izvērsta pa visu valsti, ne tikvien vidējās izglītības, bet arī augstākās izglītības iegūšanai.

Izglītības iegūšana šādā veidā klibo, pēc pašu komūnistu domām, nesaņemot vajadzīgo sabiedrības atbalstu. Par to sūdzas laikraksts Cīņa 1983. g. 13. marta numurā, rakstā — Neklātienes izglītībai sabiedrības atbalstu! Darba spēka trūkuma dēļ augstskolu dienas nodaļās uzņemamo studentu skaitu vairs nevar palielināt, raksta Cīņa, kaut zinātnes un technikas attīstība prasa vairāk kvalificētu speciālistu. Tos nu cenšas sagatavot vakara un neklātienes studijās.

Vistālāk gājis Rīgas politechniskais institūts, kas māca dažādas techniskās zinātnes. Tas atvēris dažas fakultātes Daugavpilī un Liepājā un pārbaužu punktos Valmierā, Vantspilī un Rēzeknē. Tas gan tāpēc, lai neklātienes studenti nekavētu darbu, braucot uz eksāmeniem uz Rīgu.

Lauksaimniecībā nodarbināto vidū ir liels skaits tādu, kas izglītību ieguvuši Lauksaimniecības akadēmijā Jelgavā. Neklātienē mācījies katrs otrais ekonomists, katrs trešais agronoms, katrs piektais grāmatvedis un zootechniķis. Akadēmijas neklātienes studentus pārzina akadēmijas prorektors docents Ēvalds Dreimanis. Pēc tā sakopotajām ziņām tikai 54 proc. studentu atbalsta kaut cik darba vietas, 40 proc. pret neklātienes studentiem izrāda vienaldzību, bet 6 proc. pat izturas noraidīgi. Visvairāk neklātnieku problēmu risināšanā palīdz partija, bet tikpat kā nemaz komjaunatne, raksta Cīņa. Partijai taču jāūpējas, lai arī izglītības laukā īstenotu paredzētos plānus.

Tagad neklātienē studē daudzi jaunieši, jo normāli studēt nav iespējams vietu trūkuma dēļ universitātēs. No vidusskolas nākušaliem jāmācot garīgā darba organizācija un kultūra, jāmācot arī disciplīna, jāprasot atskaite. No šīm rindām var izprast, ka šī mācīšanās neklātienē pa lielākai daļai ir piespiesta, ja cilvēks, kas kaut ko dara pēc savas brīvas izšķiršanās, nav jāspiež mācīties, nav jākontrolē.

Universitātē Rīgā vakara un neklātienes studentu skaits ir lielāks nekā dienas kursa studentu, to, kas var mācīties netraucēti.

Cīņa raksta, ka šinī mācību gadā universitātē vakara nodaļā zināšanas gūst 2025 studenti, bet neklātienē — 4203, kas ir 53 proc. no visa universitātes studentu skaita. Normālos apstākļos universitātē studē tikai ap 6000 studentu, jo vairāk uzņemt nav atļauts, lai neatņemtu darba rokas rūpniecībā un lauksaimniecībā.

Vakara un neklātienes nodaļas pārzina universitātes prorektore Milda Klepere.

Latvijā trūkst arī skolotāju. Abi skolotāju institūti Liepājā un Daugavpilī vietu trūkuma dēļ nespēj sagatavot tik daudz skolotāju kā vajag, tāpēc arī skolotājus jau sagatavo ārpus institūtiem, neklātienē.

Cīņa ieteic augstskolām lielāku uzmanību veltīt neklātnieku apgādāšanai ar nepieciešamo mācību un metodisko literātūru un normatīvajiem dokumentiem. Arī mācībspēkiem, Latvijā gan tos sauc par pasniedzējiem, ieteic sniegt lielāku palīdzību šiem darba studentiem.

Partijas dubļos iestigušie izglītības rati nu jāpalīdz izvilkt sabiedrībai.

Latvijā ģimnaziju un citu vidējo mācības iestāžu, tāpat normālo, dienas, studentu skaits ir daudz lielāks nekā lielajās „brālīgajās" un „vadošajās" republikās. Padomju Jaunatne 1983. g. 9. februāŗa numurā pārņēmusi paša lielā izglītības ministra M. Prokofjeva atbildi uz lasītāju jautājumiem Literaturnaja gazeta. Ministrs atklāj, ka visā Pad. savienībā dienas skolas beidz 2,5 miljoni jauniešu, bet tikai 400.000 no tiem kļūst par dienas nodaļas studentiem, katrs sestais skolēns. Tas nav daudz valstij ar 271 miljonu iedzīvotājiem.

Mežotnieku saietā Milvokos

7. vispārējo ASV Latviešu dziesmu svētku laikā Milvokos Kārļa Šteinberga izkārtojumā uz pāris stundām saietā satikās Jelgavas un Mežotnes Lauksaimniecības vidusskolas abitūrienti un bijušie audzēkņi, kopā ap 40. Šai skaitā bija arī daži ģimeņu locekļi. Šogad aprit 75 gadi kopš minētās mācību iestādes dibināšanas. Bij. audzēkņi brīvajā pasaulē pirms diviem gadiem publicēja skolas jubilejai veltītu grāmatu „Tēvzemes arāju cilts", maj. Viļa Hāznera un Dr. Juŗa Zuševica redakcijā.

No bij. skolotājiem rietumos dzīvo vienīgi matēmatiķe Zelma Dadze-Bergmane, kas saietam no Toronto bija sūtījusi apsveikumu.

Jāpiezīmē, ka Klīvlandē gan dzīvo agr. Kārlis Avens. No klātesošiem vecākais skolu bija beidzis 1922.g., bet bija pārstāvēts arī 1944.g. izlaidums, pēdējais pirms tēvzemes atstāšanas. Vairākumam no abitūrijas bija pagājuši no 60—40 gadi; pēdējiem no skolas bija tūliņ jādodas kaŗa gaitās.

Par vidusskolas turpinājumu Saulainē (agrākajā Kaucmindē) pie Bauskas pēc 2. Pasaules kaŗa pastāstīja V. Hāzners. Skolā esot ap 500 audzēkņu.

Saieta dalībnieki pieminēja abus mirušos direktorus Dr. agr. Jāni Mazvērsīti un agr. Miķeli Ziemeli, par kuŗiem atmiņas dalījās Dr. Zuševics. Agr. Mazvērsītim skolas saime resp. bij. audzēkņi Baložu kapos pie Jelgavas uzcēluši pieminekli, atklāšanā piedaloties arī tagadējās skolas delegācijai. Agr. Ziemelis miris nesen.

J. Frišvalds pateicās skolas jubilejas grāmatas redaktoriem, redakcijas pārstāvjiem, līdzstrādniekiem un finanču kārtotājam agr. R. Prūsim Milvokos, kā arī ieteica pārpalikušos eventuālos apcerējumu materiālus publicēt trimdas periodikā.

Jelgavas, vēlākā Mežotnes, Lauksaimniecības vidusskola bija pirmā tāda veida mācību iestāde toreiz (1908.g.) Cara imperijā iekļautajā tēvzemē ar latviešu kā mācību valodu, bet skolas karogā rakstītiem vārdiem „Brīvu Latviju". J. F.

Humphrey Funeral Home

A.W. Miles Chapel

1403 Bayview Avenue, Toronto
(at Davisville)

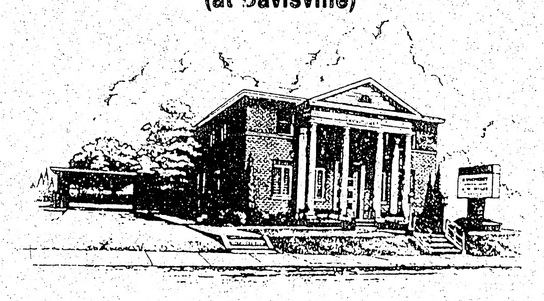

Toronto centrā vislabāk situētais bēŗu nams — ļuvu Sv. Jāņa, Sv. Andreja un Sv. Barnabas baznīcām. Smalkjutīgi pakalpojumi latviešu ģimenēm katrā laikā. Bēŗu namu vada Humphrey ģimene jau trešā un ceturtā paaudzē.

487-4523

Acapulko 1 nedēļu no $499 (apartment), no personas $429.

Cancun Visās cenās iesk. lidojums, viesnīca un vietējie braucieni.

Austrālija

Visi, kas vēlas braukt organizētā veidā uz Latviešu jaunatnes vispasaules kongresu Austrālijā, lūgti pieteikties jau laikus, lai varētu izkārtot lētāku un izdevīgāku lidojumu.

Vasaras cenas

Londona.....no $639
Frankfurte..... " $739
Parīze..... " $749
Losandželosa... " $299

Kanadas $ plus takse.

Cenas mainīgas, atkarībā no braukšanas datuma un personu skaita. Zvanīt Inesei Grodnis uz Avenue Rd. biroju.

HELLO WORLD TRAVEL LTD.

RICHMOND HILL 884-2122 10520 Yonge St. N. Richmond Heights Plaza
AVENUE RD. N. 789-5304 1843 Avenue Rd. (6 blks. North of Lawrence)
UNION STATION 368-7451 65 Front St. West Arrivals Concourse

ENGLISH-LATVIAN DICTIONARY Compiled by:

over 40,000 entries

Z. Belzēja
J. Curiks
A. Feldhūns
A. Grīnblats
L. Jurka
A. Millere
M. Sosāre
L. Timenčika

U.S.A. $ 45.– (Postage 90 cents)

Published by
"LATVJU GRĀMATA"

Order At:

ZELTA VĀRTU VĒSTIS
500 University Ave.,
Los Gatos, CA 95030
Tel. (408) 354–4466

or

Jāņa Zītara GRĀMATNĪCA
24087 Azevedo Ave.,
Hayward, CA 94541
Tel. (415) 582–7276

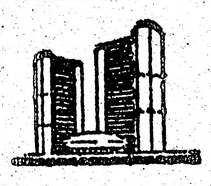

Toronto Pilsētas

Atkritumu savākšanas plāns

PAŠVALDĪBU BRĪVDIENĀ
(Simcoe Day, Civic Holiday)
pirmdien, 1983.g. 1. augustā.

Atkritumus **neaizvāks** pirmdien, 1983.g. 1. augustā.

Kārtējās pirmdienas (1. augusta) vietā atkritumus savāks otrdien, 2. augustā.

Kārtējās otrdienas (2. augusta) vietā atkritumus savāks trešdien, 3. augustā.

Trešdien, 3. augustā, nesavāks ne laikrakstus, ne smagos priekšmetus.

Pataupiet laikrakstus un smagos priekšmetus savākšanai trešdien, 10. augustā.

Atgādinājums: Toronto ir 17 savākšanas vietas stikla un skārdeņu pārstrādāšanai. Maija mēnesī ir savāktas 234 tonnas laikrakstu, 34 tonnas stikla un 5 tonnas skārdeņu. Tuvākai informācijai zvanait — 947—7742.

R.M. Bremner, P. Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works
City of Toronto

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

Maltas gaļas pīrāgs
(4 pers.)

2 ēdamk. sviesta vai margarīna, 1 sagriezts sīpols, 1 mārc. maltas gaļas, 1/4 tases smalki sagriezta selerijas kāta, 1 tase sagrieztu sēnīšu, 1/4 tases vērša buljona vai ūdens, 1 tējk. sāls, 1/4 tējk. piparu, 1/2 tējk. sauso sinepju, 1/4 tases smalki sagriezta sarkanā vai zaļā pipara, 2 ēdamk. smalki sagrieztu pētersīļu, biskvītu mīkla.

Sviestu izkausē pannā un tur sutina sīpolu, kamēr mīksts. Pieliek malto gaļu un seleriju un stiprākā siltumā cep, šad tad apmaisot, kamēr šķidrums izgaro un gaļa kļūst brūna. Pieliek sēnes un cep vēl 2 min. Samazina siltumu, pieliek buljonu, garšvielas un sinepes. Uzliek traukam vāku un sutina 15 min. vai kamēr šķidrums izgaro. Pieliek piparus, pētersīļus un ļauj atdzist.

Iveltnē *biskvīta mīklu* četrstūrī 1/4 colla biezumā, apziež ar atdzisušo gaļu, atstājot 1/2 collu no malām neapklātu. Mīklu saritina, malas apslakot ar ūdeni un saspiežot cieti. Uzliek uz iesmērētas cepumu pannas, apsmērē ar pienu un apkaisa ar sesami sēklām. Karstā krāsnī cep 15 min. 400—450°F, samazina siltumu uz 350—375° F un cep vēl 15 min. Pasniedz karstu.

Pasniedz ar *burkānu mērci un zaļām saknēm.*

Biskvīta mīkla.

2 tases miltu un 3 tējk. cepamā pulvera, 1/2 tējk. sāls, 1/4 tases sviesta vai margarīna, 3/4 tases piena.

Sasijā kopā miltus ar cepamo pulveri; ar pirkstu galiem miltos ieberž sviestu, kamēr veidojas smalkas drumstalas. Centrā izveido iedobumu, kurā ielej pienu, un veidojot apaļus vēzienus, kuļ.

Izveidoto mīklu uzliek uz miltaina dēļa un viegli mīca, apm. 10 min., kamēr rodas viegla masa. Izveltnē 1/2 collas biezumā.

Burkānu mērce.

1 tase burkānu, 1 liels sīpols, sagriezts, 2 ēdamk. sviesta, 1—2 tējk. kurī (curry) pulvera, 2 ēdamk. miltu, 1/2 tases piena, 1 tējk. tomātu biezeņa (paste), 1/2 tējk. sāls.

Burkānus novāra sālsūdenī; nokāš ūdeni, pataupot apm. 1/2 tases.— Sīpolu sutina sviestā nelielā siltumā. Pieliek kurī pulveri. Cep apm. 4 min., pastāvīgi apmaisot. Pieliek miltus un vēl maisa, kamēr masa vilkana. Pieliek burkānu novārījumu, pienu un vāra, pastāvīgi maisot, kamēr mērce sāk sabiezēt. Pieliek novārītos burkānus, tomātu biezeni un sāli. Mērci uzkarsē apm. 5 min. un pasniedz karstu.

Apelsīnu kūka

250 g. miltu, 300 g. cukura, 3 tējk. cepamā pulkv., 100 gg. eļļas, 5 olu dzeltenumi, 2 apelsīnu mizas, 5 apelsīnu sula, 7 olu baltumi, 1/2 tējk. krematartara pulv., apelsīnu glazūra.

Olu dzeltenumus saputo ar cukuru, pieliekot saberztas apelsīnu mizas, eļļu, izsijātus miltus, kam pievienots cepamais pulveris, un apelsīnu sulu. Visu labi izmaisa. Olu baltumus saputo, pieliekot krematartara pulv., stingrā masā. Pārlej olu maisījumam un viegli izmaisa. Liek neieziestā apaļā formā ar cauru vidu un cep mērenā karstumā 45—50 min. Izņemot apgāž otrādi un atstāj ar visu formu atdzist. Tad ar naža palīdzību atbrīvo malas un kūku izgāž uz lēzena šķīvja. Pārvelk ar apelsīnu glazūru.

Citrona glazūra.

250 g. pūdercukura, 1 citrona sula, 3 ēdamk. karsta ūdens.

Izsijātu pūdercukuru samaisa ar karstu ūdeni, pievienojot citrona sulu. Visu labi samaisa un pārzież tortei vai kūkām.

Apelsīnu glazūra.

Apelsīnu glazūru gatavo tāpat kā citronu glazūru, tikai pievieno dažus pilienus apelsīnu krāsas.

Ruma glazūra.

250 g. izsijāta pūdercukura, 1 ēdamk. ruma, 3 ēdamk. karsta ūdens.

Cukuru samaisa ar karsto ūdeni un pieliek rumu; maisa, līdz masa vienādi gluda.

Lai pārvarētu saimniecisko krizi, Kanadas latviešu makšķernieki maizes riecienam klāt piemakšķerē svaigus zušus. Uzņēmumā Sv. Katrīnu meistars Roberts Trunts ar Trentas kanalī izvilktiem trekniem zušiem. Lielākais zutis svēris 2,1 kg, t.i. 1,9 kg zuša gaļas un 0,2 kg dzīvsudraba un pārējo sārņu, kas nāk uz Kanadas ūdeņiem no dienvidu kaimiņa Ronalda pārvaldītās zemes.

Dižskauti sacenšas šaušanā

Kanadas Skautu Jendas dižskautu nozares gadskārtējās šaušanas sacensības notika šoreiz Hamiltonas Mednieku un Makšķernieku šautuvē ,,Lielupē''. Izcīņā bija DV Hamiltonas nodaļas dāvātais ceļojošai vairogs. Šaujot no diviem stāvokļiem, guļus un no ceļa, bija iespējams iegūt 200 punktus. Pēc skautu paražas rezultātus izvērtēja pa saimēm, nevis individuāli.

Rezultāti bija šādi: 1. v. Rīgas 72. Lāčplēšu saime 190.5 p. 2. V. Rīgas 72. Jersikas saime 185.25 p. 3. V. Rīgas 72. Beverīnas saime 167.66 p. 4. V. Rīgas 72. Tālavas saime 160 p. 5. v. Aiviekstes 39. Lāčplēšu saime 133.5 p. un 6. v. Aiviekstes 39. Goppera saime 106 punkti. Pirmie pieci individuāli labākie šāvēji bija: R. Dubrovskis 190.5 p., G. Robežnieks 190 p., Andris Lukss 176.5 p., V. Tauriņš 172 p. un P. Olte 165 p. **R. G.**

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466—1514 465—7902

Sports Sidrabenes 30 gadu jubilejā

Volejbola jaukto vienību turnīrā piedalījās JKS vienības, Hamiltonas Sparta un jaunās Toronto sporta kopas Auseklītis volejbolisti. Sacīkstes vadīja E. Skujiņš. Vienības spēlēja katra ar katru, un tās ieilga līdz vēlai pēcpusdienai, tā ka daudzi netika uz referātu. Pēc priekšspēlēm pirmā vietā bija JKS 3, otrā Auseklītis, trešā JKS 1., ceturtā JKS 2., piektā Sparta un sestā JKS 4. Pusfinālā izvirzījās JKS 3. un JKS 1. Uzvarēja JKS 3. ar 15—12, 9—15 un 15—9. Spēlē par trešo vietu JKS 2. uzvarēja Auseklīti ar 16—14.

Uzvarētāju vienība spēlēja: V. Skujiņš, A. Ozoliņš, V. Matisons, V. Ozols, A. Kalna un B. Ozols. Otrā vietā esošā vienībā M. Kārkliņš, J. Dzelme, P. Siksna, E. Kalniņš, S. Bādere un Z. Grigale. Trešā vietā palika p.g. uzvarētājs JKS, otrā: T. Trence, A. Siksna,E. Kārkliņš, I. Koškins, E. Kiršs, K. Kirša un A. Kaņķe.

Skaistajā svētdienas pēcpusdienā Sidrabenes futbola laukumā jubilejas svētku ietvaros notika futbola sacīkste starp JKS un Toronto DV vienību, kas spēlē kanadiešu līgā un kuŗas sastāvā ir gados jaunāki spēlētāji. DV vienībā spēlē arī daži JKS spēlētāji, kuŗiem ir interese spēlēt rēgulāri futbolu. Spēle bija visumā samērā zemas kvalitātes, kur dominēja īpaši bezkombināciju skriešana. Tikai reti veidojās uz labas saspēles dibinātas situācijas vārtu iegūšanai. Vārtu gūšanas iespējas visumā bija gadījuma rakstura. Vairāk iespējas vārtu gūšanai bija tomēr fiziski spēcīgākai JKS vienībai.

Pirmie vadībā ar diviem vārtiem nokļuva pirmā puslaikā JKS, vārtus guva Gatis Puide un Andris Briedītis, bet, puslaikam beidzoties, rezultāts bija 2—2, vārtus DV ieguva Valdis Dreimanis un Gustavs Skelsa.

Otrā puslaikā JKS ieguva vēl vienus vārtus ar Gata Puides sitienu un uzvarēja ar 3—2.

JKS vienībā spēlēja: V. Cers, V. Trence, A. Ozoliņš, M. Kārkliņš, J. Maknīls, T. Lis, E. Ezers, V. Skujiņš, J. Dzelme, A. Briedītis, S. Puide, R. Ezers.

DV: J. Vilmanis, A. Lauzis, B. Lukovskis, R. Dreimanis, A. Siksna, E. Kārkliņš, G. Skelsa, J. Skuja, I. Blūms, M. Skuja, L. Lūsis, J. Zente, R. Eichvalds, A. Kimiņš.

Uzvarētāji saņēma A. Grīnberga piemiņas balvu.

Ž. Zentiņš.

Latvijā trīs kaŗaskolas

LATVIEŠU JAUNIEŠUS AICINA KĻŪT PAR SARKANARMIJAS VIRSNIEKIEM

Nu jau vairākus gadus Rīgas jauniešiem domātais laikraksts Padomju Jaunatne ievieto visas Pad. savienības kaŗaskolu sarakstus ar pilnām adresēm un aicina latviešus kļūt par sarkanarmijas virsniekiem.

Arī 1983. g. Padomju Jaunatnes 22., 23. un 24. aprīļa numurā ievietots aicinājums iestāties kādā no 68 imperijas kaŗaskolām. Aicinājuma virsraksts: Virsnieks — varonības pilna profesija.

Aicinājumā minēti divi skolu tipi — kaŗaskolas un augstākās kaŗaskolas, mācību ilgums 4 — 5 gadi. Kaŗaskolās uzņem kaŗavīrus un instruktorus tūliņ no armijas, bet civīlistus no 17 gadiem ar ģimnazijas vai kādas citas vidējās mācību iestādes izglītību. Vecuma robeža 21 gads. Priekšroka jauniešiem, kas ģimnaziju beiguši ar zelta vai sudraba medaļu, bet kādu citu skolu kā teicamnieki. Kaŗaskolās tos uzņem bez iestāju eksāmeniem, bet augstākajās kaŗaskolās jākārto tikai viens eksāmens. Citiem eksāmeni matēmatikā, fizikā, krievu valodā un literātūrā. Nekrieviem krievu valodas rakstos neliels atvieglinājums — tie var rakstīt atstāstījumu vai diktātu.

Cik zināms, latviešu jauniešus kaŗaskola nevilina. No latviešu vidus nevarot sadabūt pat noteikto skaitu. Par to pērn Padomju Jaunatnē rakstīja kāda rajona kaŗa komisārs, aicinādams iestāties kaŗaskolās.

Okupētā Latvija ir Baltijas kaŗa apgabala galvenais centrs, tāpēc tur atvērtas trīs augstākās kaŗaskolas: kāda krievu maršala Birjuzova vārdā nosauktā augstākā politiskā kaŗaskola Rīgā, J. Fabriciusa augstākā kaŗa aviācijas inženieŗu skola Daugavpilī un J. Alkšņa augstākā kaŗa aviācijas inženieŗu skola Rīgā.

Kaimiņos Igaunijā novietota tikai viena — augstākā politiskā celtnieku kaŗaskola Tallinā. Arī Lietuvā ir viena kaŗaskola — augstākā pretgaisa aizsardzības radioelektronikas komandieŗu skola Viļņā.

Interesanti, ka no piecām augstākajām politiskajām kaŗaskolām divas atrodas Baltijas valstīs: viena Tallinā, otra Rīgā.

Rietumvalstu pretizlūkošanas dienests nesen ziņoja par disciplīnas un morāles uzturēšanas grūtībām Pad. savienības armijā. Virsnieku un instruktoru vidū esot izplatījusies dzeršana. Dažās vienībās 90 proc. kaŗavīru nemaz vai vāji protot krievu valodu. Tie nāk no tā saucamajām Āzijas republikām, kur krievu valodu sāk mācīt tikai pamatskolas pēdējās klasēs. **P. B.**

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

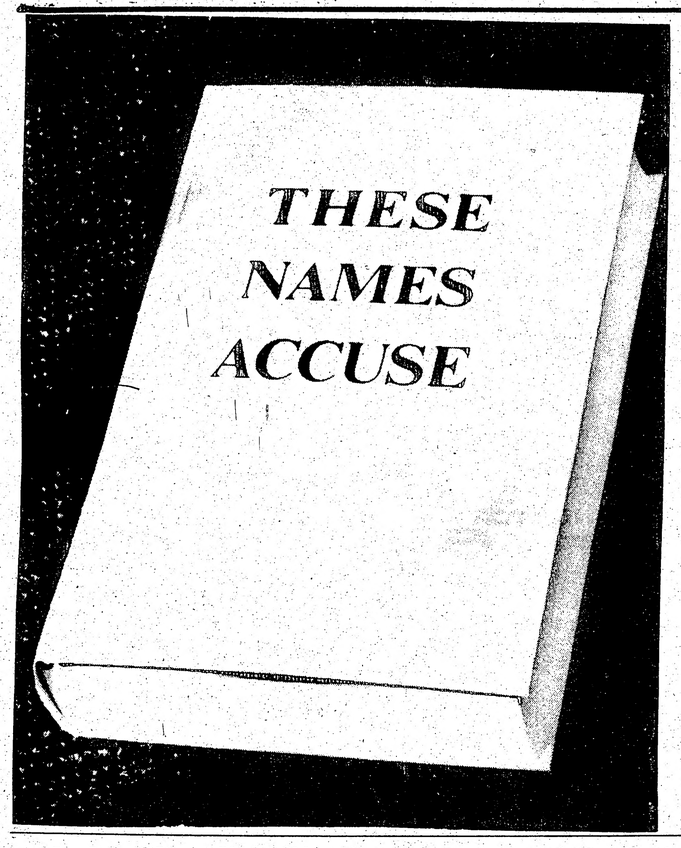

Atbalss Skandinavijā

Starptautiski pazīstamais laikraksts Die Welt 6. jūlija numurā ievietojis apceri par baltiešu deportācijām, aizvesto sarakstiem un Rūtiņas — Upīšu dzimtas likteņiem, atzīmējot grāmatu ,,Namen klagen an'', arī LNF publikāciju.

Par aizvesto sarakstiem apceri rakstījis norvēģu laikraksts Aftenposten, izmantojot LNF pārstāvja Norvēģijā H. Valdmaņa informācijas materiālus.

Arī Sydsvenska Dagbladet — zviedru laikraksts — aizvesto sarakstiem veltījis ievērības cienīgu uzmanību. Agrāk jau atzīmējām dāņu laikraksta Berlingske Tidente atsaucību.

*

USA prezidenta R. Rēgena 14. jūnija brīvības vēstījums apspiestām baltiešu tautām piesūtīts Zviedrijas valdības locekļiem, lielākiem laikrakstiem un baznīcas pārstāvjiem.

Zviedru prese ir stipri atturīga pret R. Rēgena politiska satura runām par Baltijas valstīm, jo negrib nokaitināt Maskavu. **LNF.**

Mirusi dzejniece Janina Babre

No Floridas nāk skumja vēsts. Ļaunas slimības pievīkta, šīs zemes gaitas beigusi dzejniece un mūsu laikraksta līdzstrādniece Janina Babre.

Pārdodami
2 AKRI ZEMES

SKAISTĀ VIETĀ Saulaines apkārtnē. Vasaras mītne un garāža. Zvanīt (416) 661-7568.

TORONTO LATVIEŠU PENSIONĀRU APVIENĪBA rīko izbraukumu

***uz Kleinburgas mākslas salonu* 1983.g. 17. augustā**

Pieteikšanās līdz **4. augustam pa tel. 233-3064** vai 4. augustā **no pl. 14—18** Latviešu namā bibliotēkas telpās pie R. Bērziņa, iemaksājot **5 dol.** no personas. Tuvāka informācija **233-3064.**

PORT SEVERN
PĀRDODAMA SKOLAS ĒKA

uz akra zemes ar 2 guļamistabu dzīvokli.

Pašreiz ēku izmanto kā restorānu ar reibinošiem dzērieniem. Prasītā cena $74,900. Ēkas telpas un noteikumi atļauj to izmantot cita veida darījumiem, kā veikalam, podniecībai u.c.

S. Apinītis, A. Stikuts Real Estate.

752-1770 vai 439-5061

Latweeschu Awises.

Ar augstas Eeweschanas-Kummissiones sinnu un nowehleschanu.

Nr. 1. Zettortdeenâ tanni 5tâ Januar 1822.

Gatavojas Preses dienām

LPB Kanadas kopas valde saziņā ar Centrālo valdi ir noorganizējusi Latviešu preses dienas Kanadā laikā no 25. līdz 28. augustam Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes lauku īpašumā Sidrabenē. Preses dienu programmā paredzēta rinda referātu par aktuālākiem jautājumiem sakarā ar mūsu presi un literatūru, kā arī paneļdiskusijas. Vakaros paredzēti literāri sarīkojumi un draudzības vakari.

Sidrabenē būs iekārtota tā saucamās ,,Mazās preses'' izstāde ar organizāciju lokāliem biļeteniem, apkārtrakstiem un līdzīgiem izdevumiem, no kuŗiem labākos godalgos.

Preses dienu galvenais nolūks ir pulcināt mūsu preses darbiniekus, literātus un interesentus kopējām pārrunām un nākotnes darbības iztirzājumiem. Apzinoties pašreizējā laikmeta izšķirīgo nozīmi un mūsu nacionālo spēku vienošanu kopējam darbam, ceram uz visu līdzdalību un atsaucību. Preses dienas dos arī iespēju nostiprināt līdzšinējās draudzības, kā arī rast jaunus domu biedrus un idejas.

Sidrabene, kur notiek Preses dienas, ir pazīstama un iecienīta līdzīgu sanāksmju vieta, jo ar savu teicami izkopto apkārtni un ērtām telpām ir viegli sasniedzama ne tikai no Toronto un citām pilsētām, bet arī no kaimiņzemes ASV. Šo sarīkojumu organizē kā bezpeļņas sarīkojumu, tādēļ reģistrēšanās maksa, maltītes un pārnakšņošana ir aprēķināta tiešo izdevumu segšanai. Pārnakšņošana būs ērtās telpās pa divām personām atsevišķā istabā. Tikai segas vai guļamais maiss jāgādā pašiem.

Pieteikšanās un tuvāka informācija pie R. Atvasaras-Sabanskas — 21 Sun Valley Dr., Toronto, Ont. M6S 4P7, tel. (416) 769-1875.

LPB Kanadas kopas valde.

Oskars Dzērvītis pēdējā gaitā

Māc. A. Briedis 25. jūlijā Toronto no Sv. Barnabas baznīcas pēdējā gaitā izvadīja 20. jūlijā mirušo sabiedrisko darbinieku — Austrumu draudzes pirmo priekšnieku inženieri Aviācijas pulka kapteini Oskaru Dzērvīti. No nelaika atvadījās kupla bērinieku saime. Goda sardzē pie šķirsta stāvēja korporācijas Tervetia un Virsnieku apvienības locekļi.

TORONTO ZIŅAS

● Aizvadītā latviešu bankas sapulce iezīmējās ar savu raito norisi un bez garākām debatēm. To vadīja kreditsabiedrības valdes priekšs. T. Kronbergs, protokolēja Sarmīte Bulte. Sapulce pulcināja 96 dalībniekus un norisinājās labas sadarbības zīmē (darbības pārskats jau publicēts mūsu laikrakstā agrāk). Priekšn. savā ziņojumā pastāstīja par telpu pārbūvēm Latviešu Namā, līdz ar to viens bankas birojs pārcēlies uz nama apakšstāvu. Ar naudas līdzekļiem atbalstīta LNAK. Piešķirti līdzekļi ģimnazijai un TLB sestdienas skolai. Tāpat izdarīta iemaksa Latviešu Centrā. Sapulces darba gaita ritēja strauji. Dažādos jautājumos J. Grodnis ar M. Čulīti un R. Norīti tuvāk pieskārās bankas darbības problēmām. Valdes pārvēlamos loc. A. Šternu un I. Jenti ievēlēja atkal ar aklamāciju, bet aizdevumu komisijā atteikušos R. Bērziņa vietā ievēlēja revīz. komis. priekšs. E. Bērziņu. Revīzijas komisijā viņa un R. Britāla vietā, kas bija atteicies, ievēlēja Ed. Broderi un J. Ozolu. Revīzijas komisiju vadīs K. Gāle. Nominācijas komisijā darbojas R. Norītis, V. Miklašēvics un A. Ozoliņš. Sapulce ilga apm. vienu stundu.

● Svētdien, 10. jūlijā, atklāja Sidrabenes 31. vasaras nometni. Nometnes atbildīgais vadītājs būs mācītājs Juris Cālītis, komandants — Juris Eglītis. Zēnu nometnes atbildīgā vadītāja — Astrīda Kalna, meiteņu — Dace Veinberga, mazo bērnu — Dzintra Eglīte. Pārējie vadītāji — Aija Auziņa, Kristīna Kampe, Ingrīda Ābola, Valda Apse, Pēteris Siksna, Rolands Ezers, Mārtiņš Kersteins, Atis Alksnis, Baiba Ozola un Sandra Ozola.

Par peldēšanas apmācībām rūpēsies Daina Vāgnere. Virtuves vadība būs ilggadējās Sidrabenes saimnieces Rasmas Gailes ziņā.

Pirmā nedēļā, neskaitot vadītājus, nometnē ir 54 bērni, 8 no viņiem mazo bērnu skaistajā mājā — Cāļu kalnā.

Sporta svētki būs 7. augustā. Nodarbību programmā būs pirmo reizi arī kompjūteru spēles un apmācības skaitļotāju operēšanā. Pārējā programmā būs arī sirojumi, šķēršļu gājieni, dziedāšana, talantu vakari, svecīšu svētbrīži, apceres par kristīgiem un latviskiem tematiem, filmas u.c. lietpratēju vadībā.

Latviski nerunājošo bērnu nometne sāksies 31. jūlijā. Nometni slēgs 13. augustā. Mazo bērnu nometne būs tikai līdz 6. augustam.

Nometnes adrese:
5100 Appleby Line,
Milton, Ont.
L9T 2Y1

Tālrunis: **(416) 335-2030.**

Administrātore: I. Veinberga.

Ž. Z.

Eiropas ievērība

Baltiešu amerikāņu brīvības līgas priekšsēdis V. Pavlovskis ziņo, ka no O. Brūvera, J. Kadeļa un J. Trapāna saņemta informācija, kas norāda, ka sevišķu ievērību Baltiešu brīvības dienas rezolūcija ir izpelnījusies Eiropā. — Par šīs rezolūcijas parakstīšanu vairākkārt ziņojuši televīzijas raidītāji vismaz Austrijā, Itālijā, Vācijā un Zviedrijā kā par vienu no visnozīmīgākajiem vai pat visnozīmīgāko notikumu tanī dienā pasaulē. Par rezolūciju ziņojuši arī Radio Free Europe un Radio Liberty kādās 14 valodās, un, kā to rāda iepriekšēja pieredze, par to vajadzēja dzirdēt vairākiem simts tūkstošiem okupēto Baltijas valstu iedzīvotājiem. Rietumvācijas laikraksts Die Welt par ASV prezidenta parakstīto Baltiešu brīvības dienas rezolūciju ziņojis pirmajā lappusē, un par to plašāks raksts bijis arī lielajā Frankfurter Allgemeine Zeitung, kuŗas 15. jūnija ievadraksts ir bijis par deportācijām Baltijas valstīs.

Nepārtraukti ienāk ziņas par rezolūcijas parakstīšanas un par baltiešu delegācijas Baltā nama pieņemšanas rakstiem arī ASV presē, sevišķi Kalifornijā, kur darbojas vairums Baltiešu amerikāņu brīvības līgas darbinieku, kuŗu vadībā noritēja un īstenojās Baltiešu brīvības dienas rezolūcijas pasākums. **K. K.**

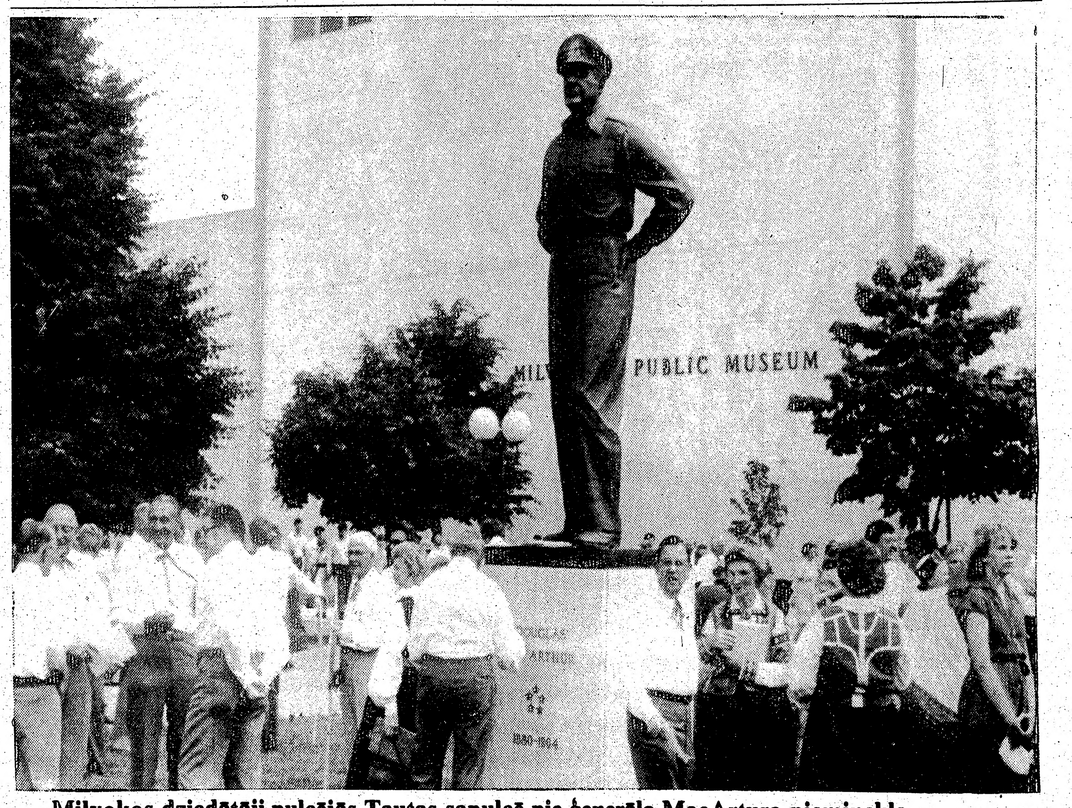

Milvokos dziedātāji pulcējās Tautas sapulcē pie ģenerāļa MacArtura pieminekļa.

Foto V. Jaunkalnietis.